

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

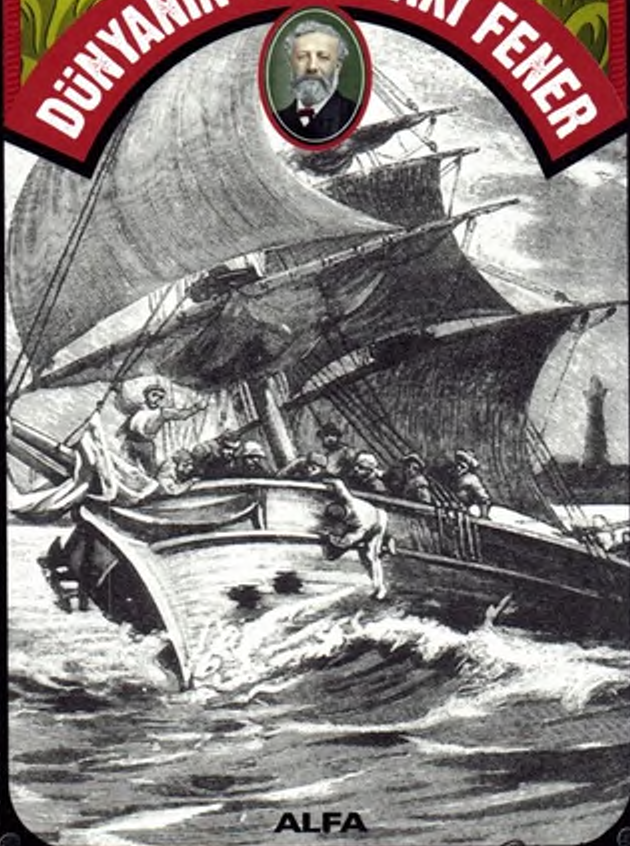
Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

OLAĞANÜSTÜ YOLCULUKLAR 23

JULES VERNE

DÜNYANIN UCUNDAKİ FENER

ALFA

OLAĞANÜSTÜ YOLCULUKLAR 23

DÜNYANIN UCUNDAKİ FENER

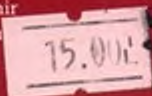
Atlantik ile Pasifik sularının buluştuğu noktadaki Estados Adası gemicilerin korkulu rüyasıydı. Horn Burnundaki azgın deniz ve ölümcül kayalıklar birçok geminin sonu olmuştu. Arjantin hükümeti hem denizcilerin dostu olduğunu göstermek hem de diğer ülkelerin kendisine minnet duymasını sağlamak istediğinden Estados Adası'na bir deniz feneri inşa etmişti: Dünyanın Ucundaki Feneri. Üç denizci, bu ıssız adadaki fenere bekçilik yapmaları için adaya gönderildi.

Kendilerini yalnız sanıyorlardı fakat bunca geminin mezarı olmuş kıyıların haydutların dikkatinden kaçmış olması mümkün değildi.

Kimilerine göre Jules Verne'in bu en sade ve en iyi romanında, sayıca üstün gaddar haydutlar ile yürekli ve becerikli denizcilerin Dünyanın Ucundaki Fener için giriştikleri kıran kırana mücadeleye tanıklık etmeye davetlisiniz.

OLAĞANÜSTÜ YOLCULUKLAR

1 Buzlar Sfenksi	13 Mişel Strogof
2 Kaptan Grant'ın Çocukları	14 Mathias Sandorf
3 Karpatlar Şatosu	15 Zacharius Usta
4 Arzın Merkezine Seyahat	16 Dr. Ox'un Bir Fantezisi
5 Güzel San Turna	17 Esrarlı Ada
6 Seksen Günde Devri Âlem	18 Çin'de Bir Çinlinin Başına Gelenler
7 Macellanya'da	19 Buzlar Arasında Bir Kış
8 Denizler Altında 20.000 Fersah	20 Bütün Öyküler
9 Balonla 5 Hafta	21 Yüzen Şehir
10 Yirminci Yüzyılda Paris	22 İki Yıl Oku
11 İnatçı Keraban	23 Dünyanın
12 Begüm'ün Beş Yüz Milyonu	

ALFA

@alfakitap

alfakitap

f alfakitap

www.alfakitap.com

EGEYAYAT

JV 23 DÜNYANIN UCUNDAKİ FENER

JULES VERNE (1828-1905)

Fransa'nın Nantes kentinde doğdu. Ailesinin isteğine uyarak hukuk diploması aldı. Şahsen tanıştığı Victor Hugo, Alexandre Dumas (Fils) gibi yazarların etkisinde tiyatro eserleri, şiirler yazdı. Yaşadığı bohem hayata kızan babasının maddi desteğini çekmesi üzerine geçimini yazarak karşılamaya karar verdi. 1863'te kaleme aldığı *XX. Yüzyılda Paris*'i yayıncısı Hetzel fazla uçuk bulup yayımlamadı. Bir tarafa atılan bu müsveddeler ancak 1994'te bulunup yayımlanabildi. Bir tek bu kitaba bakarak bile günün bilimsel ve teknolojik gelişmelerinden hareketle yüz yıl sonraki gelişmelere ilişkin kestirimlerde bulunmakta Jules Verne'nin dünyada bir eşinin daha olmadığı görülür. Verne, "Olağanüstü Yolculuklar" üst başlığıyla yayımlanan romanlarında okurunu Fransa'dan başlayıp diğer Avrupa ülkelerinde, sonra Türkiye dahil Asya, Afrika, Amerika, Avustralya'da, kutuplarda, okyanuslardaki takımadalarda, derken gezegenimizin içinde yolculuğa çıkardıktan sonra Ay'a, daha sonra da Güneş Sistemine götürür. Fantastik sayılabilecek roman ve öykülerinin yanı sıra bilimkurgu sınırlarında dolaşanları da bulunmakla birlikte eserlerinin çoğunun yarı-bilimsel romanlar olduğunu söylemek pek yanlış olmaz. 1905'te Amiens'de öldüğünde aralarında *Seksen Günde Devri Âlem*, *İki Sene Okul Tatili*, *Denizler Altında Yirmi Bin Fersah* gibi dünyanın en çok okunmuş kitaplarının da bulunduğu, bir kısmı ölümünden sonra basılacak olan çok sayıda eser bırakmıştı. Eserlerinin sayısını tam olarak vermek zordur. Bilinen 54 romandan başka 22 öykü kitabı, inceleme kitapları bulunmaktadır.

ZEYNEP MERTOĞLU

Saint-Benoit Fransız Lisesini bitirdi. İstanbul Bilgi Üniversitesi Siyaset Bilimi Bölümünü tamamladıktan sonra Université de Paris II'de yüksek lisans eğitimi aldı. Yayınevleri ve gazetelerde editör ve çevirmen olarak çalıştı.

Dünyanın Ucundaki Fener
Le Phare du bout du monde

© 2019, ALFA Basım Yayım Dağıtım San. ve Tic. Ltd. Şti.

Kitabın tüm yayın hakları Alfa Basım Yayım Dağıtım San. ve Tic. Ltd. Şti.'ne aittir. Tanıtım amacıyla, kaynak göstermek şartıyla yapılacak kısa alıntılar dışında, yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir elektronik veya mekanik araçla çoğaltılamaz.

Yayıncı ve Genel Yayın Yönetmeni M. Faruk Bayrak

Genel Müdür Vedat Bayrak

Yayın Yönetmeni Mustafa Küpüşoğlu

Fransızcadan Çeviren Zeynep Mertoğlu

İllüstrasyonlar George Roux

Editör Esra Kökkılıç

Kapak Tasarımı Elif Çepikkurt

Sayfa Tasarımı Yavuz Karakaş

ISBN 978-605-038-087-3

1. Basım: Ekim 2019

Baskı ve Cilt

Melisa Matbaacılık

Çiftehavuzlar Yolu, Acar Sanayi Sitesi, No: 8, Bayrampaşa-İstanbul

Tel: (0212) 674 97 23 Faks: (0212) 674 97 29

Sertifika no: 45099

Alfa Basım Yayım Dağıtım San. ve Tic. Ltd. Şti.

Alemdar Mahallesi, Ticarethane Sokak No: 15 34110 Cağaloğlu İstanbul

Tel: (0212) 511 53 03 Faks: (0212) 519 33 00

www.alfakitap.com - info@alfakitap.com

Sertifika no: 43949

Çeviren

ZEYNEP MERTOĞLU

ALFA

1

AÇILIŞ TÖRENİ

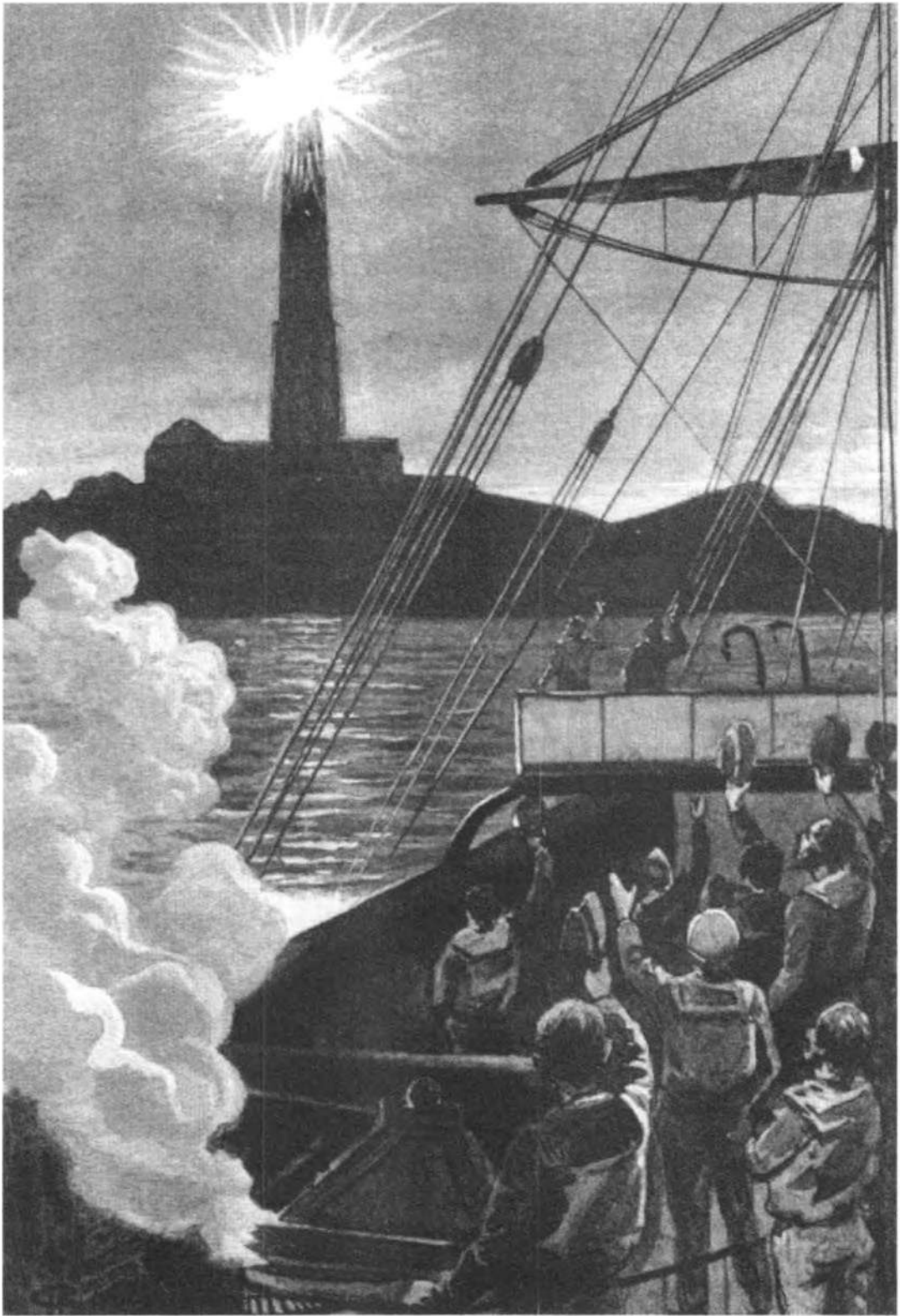
Güneş, batıda görüşü kısıtlayan tepelerin ardında kaybolmak üzereydi. Hava güzeldi. Diğer tarafta, kuzeydoğu ve doğuda gökyüzüne karışan denizin üzerinde birkaç küçük bulut, güney yarımkürenin bu elli beşinci yüksek enleminde oldukça uzun süren alacakaranlığın gölgeleri içinde yakında sönecek olan son ışınları yansıtıyordu.

Güneş diskinin yalnızca üst kısmının görüldüğü anda *Santa-Fé* savaş gemisinden bir top atışı yankılandı ve Arjantin Cumhuriyeti bayrağı, rüzgârda açılıp randa gizine çekildi.

O sırada, *Santa-Fé*'nin demirlediği Elgor Körfezi'nin hemen gerisine inşa edilen fenerin tepesinden güçlü bir ışık belirdi. Bekçilerden ikisi, kumsalda duran işçiler ve geminin ön tarafında toplanmış mürettebat bu uzak kıyının üzerinde yanan ilk ışığı uzun alkışlarla selamlıyorlardı.

Bu selamlamaya üst üste gürültülü biçimde çevrede yankılanan iki top atışı karşılık verdi. Geminin bayrakları, savaş gemisi kurallarına uygun olarak indirildi ve Atlantik ile Pasifik sularının buluştuğu noktada konumlanmış bu Estados Adasına yenden sessizlik hâkim oldu.

İşçiler vakit kaybetmeden *Santa-Fé*'ye bindiler, karada yalnızca üç bekçi kaldı.

Fenerin tepesinden güçlü bir ışık belirdi.

Bekçilerden biri nöbet dairesinde işinin başına geçerken, diğer ikisi hemen kalacakları yere gitmeyip kıyı boyunca sohbet ederek yürümeye başladılar.

“Ya! Vasquez,” dedi genç olanı, “Santa-Fé yarın yola çıkıyor...”

“Evet Felipe,” diye cevapladı Vasquez, “umarım limana dönüş yolculuğu kötü geçmez...”

“Epey uzun bir yol Vasquez!..”

“Gelirken katettiğin yoldan daha uzun değil Felipe.”

“Bundan biraz şüpheliyim,” diye yanıt verdi Felipe gülerek.

“Ve hatta evlat,” diye sözü yeniden aldı Vasquez, “kimi zaman gidiş dönüşten daha uzun sürer, tabii rüzgârı arkana almazsan!.. Hem geminin iyi bir motoru var ve yelkenini iyi taşıyorsa, bin beş yüz mil çok fazla sayılmaz.”

“Hem sonra Vasquez, Kaptan Lafayate rotayı çok iyi biliyor...”

“Dümdüz bir rota bu, evlat. Kaptan gelmek için dümeni kuzeye doğru kırdı, dönmek için de güneye çevirecek ve şayet rüzgâr karadan esmeye devam ederse kıyıya sığınabilecek ve tıpkı bir nehirde gider gibi ilerleyecek.”

“Tek kıyısı olan bir nehir,” diye çarçabuk cevap verdi Felipe.

“Eğer doğru kıyıysa bunun ne önemi var, ki rüzgâr varsa her zaman doğru kıyıdır!”

“Doğru,” diye onayladı Felipe. “Peki ya rüzgâr yön değiştirirse...”

“İşte o zaman bunun adı talihsizlik olur Felipe ve umarım talih Santa-Fé’nin yanında yer alır. On beş günde bin beş yüz mil giderek Buenos-Aires limanına demirleyebilir... Mesela, eğer rüzgâr doğruya doğru yön değiştirirse...”

“O zaman ne karada ne denizde sığınacak bir liman bulur!”

“Aynen söylediğin gibi evlat. Tierra del Fuego ya da Patagonya’da tek bir mola yeri yok. Karaya

oturma riskine karşı açık denize yönelmeleri gerekiyor!”

“Ama Vasquez, güzel hava devam edecek gibi görünüyor.”

“Bana da öyle geliyor, Felipe. Neredeyse yazın başındayız... Önümüzde tam üç ay var, gerçekten harikulade...”

Kıyı boyunca sohbet ederek yürümeye başladılar.

“Üstelik işler de tam zamanında bitti,” diye karşılık verdi Felipe.

“Biliyorum evlat, biliyorum, aralık ayının başında. Kuzey denizcileri için haziranın başı. İnanın başındaki şapkayı uçurur gibi gemileri batırabilecek fırtınalar bu mevsimde giderek seyrekleşir!.. Hem Santa-Fé limana bir dönsün, ondan sonra ister rüzgâr essin, ister fırtına çıksın!.. Adamızın, hatta fenerin de onunla yok olacağından korkmaya hiç gerek yok! Adamızın feneriyle batacak hali yok ya!”

“Şüphesiz Vasquez. Zaten, bizden haberleri aldıktan sonra savaş gemisi yeni nöbet ekibiyle geldiğinde...”

“Üç ay sonra, Felipe...”

“Adayı yerinde bulacak...”

Vasquez, piposundan onu koca bir duman bulutu içinde bırakan derin bir nefes çektikten sonra ellerini ovuşturarak, “Ve biz de burada olacağız” diye yanıt verdi. “Anlayacağın evlat, biz burada fırtınanın oradan oraya savurduğu bir geminin içinde değiliz. Ya da gemi bile olsa, Amerika’nın kuyruğuna öyle sıkı demirlemiş ki çapasını sürükleyemez... Bu sular çok tehlikeli, kabul ediyorum! Horn Burnunun denizinin kötü bir şöhreti var, çok doğru! Estados Adasında batan gemilerin sayısı belli değil, yağmacılar servet yapmak için daha iyi bir yer seçemez, buna da tamam! Ama tüm bunlar değişecek, Felipe! İşte artık Estados Adasının bir deniz feneri var, kısırga ufkun her köşesinden esse bile onu söndürmeyi başaramayacak! Gemiler feneri zamanında görüp rotalarını değiştirebilecek!.. Onun ışığıyla yollarını bulacaklar, hatta en kara gecelerde bile Saint-Jean, San-Diegos ya da Fallows Burnunun ka-

yalıklarına çarpmaktan kurtulacaklar!.. Fener bizim sorumluluğumuzda, emin ellerde olacak!”

Vasquez arkadaşını teskin eden bir canlılıkla konuşuyordu. Belki de Felipe, bu ıssız adada, nöbetlerinin sona ereceği güne kadar insanlarla iletişimi olmadan geçecek uzun haftaları daha çok dert ediyordu.

Son olarak Vasquez şunları ekledi:

“Anlıyorsun değil mi evlat, kırk senedir eski ve yeni kıtanın bütün denizlerini, miço, tayfa, kaptan muavini olarak katettim. Eh madem ki emeklilik yaşıma geldi çattı, bir fenerin bekçisi olmaktan daha iyisini dileyemezdim, hem de ne fener!.. Dünyanın ucundaki fener!..”

Ve gerçekten de yaşanan ve yaşanabilir topraklardan öylesine uzaktaki bu kayıp adanın bir ucunda bulunun fener, isminin hakkını veriyordu!

“Söylesene Felipe,” diye söze girdi Vasquez, sönmüş piposunu avucunda sallayarak, “Moriz’in nöbetini kaçta devralacaksın?”

“Saat onda.”

“Pekâlâ, ben de sabaha karşı ikiden şafak vaktine kadar nöbeti senden devralacağım.”

“Anlaşıldı Vasquez. Hem şu an ikimizin de yapması gereken en akıllıca şey gidip uyumak.”

“Doğru yatağa, Felipe, doğru yatağa!”

Vasquez ve Felipe, ortasında fenerin yükseldiği çevrili alana doğru çıktılar ve lojmana girerek kapıyı arkalarından kapadılar.

Gece sakin geçti. Gece sona ererken, Vasquez on iki saattir yanan ışığı söndürdü.

Genellikle Pasifik’te, özellikle de bu devasa okyanusun yıkadığı Amerika ve Asya kıyılarında zayıf

olan gelgitler Atlantik yüzeyinde aksine çok güçlüdür ve Macellanya'nın uzak sularında bile şiddetli biçimde hissedilirler.

Deniz o gün sabahın altısında çekilmeye başlamıştı, savaş gemisi bundan faydalanmak için şafak vakti demir almalıydı. Ancak hazırlıklar tamamlanmamıştı ve komutan Elgor Körfezinden akşam gelgitiyle çıkmayı düşünüyordu.

Arjantin Cumhuriyeti donanmasına ait, iki yüz ton hacminde, yüz altmış beygir gücünde, bir kaptan ve birinci zabıt tarafından yönetilen, astsubaylar dahil elli kişilik mürettebata sahip Santa-Fé, Rio de la Plata'nın ağzından, Atlantik Okyanusu üzerindeki Lemaire Boğazına kadar kıyıları izlemek amacıyla kullanılıyordu. O devirde deniz mühendisliği kruvazör, torpido ve diğerleri gibi süratli gemileri henüz inşa etmemişti. Ayrıca Santa-Fé, pervanesinin de etkisiyle saatte dokuz milden fazla hız yapamıyordu, gerçi yalnızca balıkçı tekneleri tarafından kullanılan Patagonya ve Tierra del Fuego kıyı devriyesi için yeterli bir hızdı bu.

O yıl Santa-Fé, Arjantin hükümetinin Lemaire Boğazının girişine inşa ettirdiği fenerin inşaat işlerini takip etmekle görevlendirilmişti. Buenos Airesli yetenekli bir mühendisin planlarına göre başarıyla tamamlanan bu çalışmanın gerektirdiği personel ve malzeme bu gemiyle taşınmıştı.

Santa-Fé yaklaşık üç haftadır Elgor Körfezinin içinde bulunan demirleme yerinde duruyordu. Dört aylık erzak indirildikten, fenerin yeni bekçilerinin nöbet değişimi gününe kadar hiçbir eksiğinin kalmadığından emin olunduktan sonra Komutan

Lafayette, Estados Adasına gönderilen işçileri geri götürecekti. Bazı öngörülmedik durumlar çalışmaların tamamlanmasını geciktirmeseydi, Santa-Fé bir ay önce limanına dönmüş olacaktı.

Sonuç olarak kaldığı süre boyunca Komutan Lafayate'in, kuzey, güney ve batı rüzgârlarına karşı son derece korunaklı bu körfezin dibinde endişelenmesini gerektirecek hiçbir şey olmamıştı. Yalnızca denizdeki kötü hava koşulları onu tedirgin edebilirdi. Oysa ilkbahar yumuşak geçmişti ve şimdi yazın başında Macellanya sularında sadece geçici olumsuzlukların yaşanacağını ümit etmek mümkündü.

Kaptan Lafayette ve ikinci kaptan Riegal, savaş gemisinin arka tarafındaki kış güvertesinde yer alan kamaralarından çıkarken saat yediydi. Tayfalar güverteyi yıkama işini bitiriyordu ve hizmetlilerin süpürdüğü sular lomboz deliklerinden aşağı akıyordu. O sırada ikinci kaptan, demir alma zamanı geldiğinde her şeyin yerli yerinde olması için hazırlıklarını yapıyordu. Öğleden sonra yapılması gerektiği halde yelkenlerin kılıfları çıkarılıyor, hava bacaları ile pusula kutuları ve lumbuz kapaklarının pirinçleri parlatılıyordu, büyük filika mataforalara çekilirken, küçüğü kullanılmak üzere suda bırakılmıştı.

Güneşin doğmasıyla bayrak randa gizine çekildi.

Üç çeyrek saat sonra, ön taraftaki çan dört kez çaldı ve tayfalar nöbet sıralarını devraldılar.

Birlikte kahvaltı ettikten sonra iki subay kış güverteye çıkıp karadan esen rüzgârın temizlediği gökyüzünü incelediler ve astsubaya onları karaya indirmesi talimatını verdiler.

Bu sabah komutan son bir defa feneri ve ilave bölümlerini, bekçilerin lojmanını, erzak ve yakıt depolarını kontrol etmek, cihazların düzgün çalıştığından emin olmak istiyordu.

Yanında ikinci kaptala birlikte kumsala indi ve feneri çevreleyen alana yöneldi.

Yolda, Estados Adasının kasvetli ıssızlığında kalacak bu üç adam için endişe duydular.

“Gerçekten çok zor,” dedi kaptan. “Gerçi bu cecur insanların, eski denizci olmaları nedeniyle son derece çetin bir yaşamları olmuş. Onlar için fener hizmeti, görece bir dinlenme sayılır.”

“Kuşkusuz,” diye yanıt verdi Riegal, “ancak karayla iletişimi kolay olan, işlek kıyıların bekçisi olmak başka bir şey, gemilerin yalnızca ve mümkün mertebe uzaktan görüldükleri ıssız bir adada yaşamak başka bir şey.”

“Katılıyorum, Riegal. Üstelik nöbet değişimi üç ay sonra yapılacak. Vasquez, Felipe ve Moriz pek de zorlu olmayan bir dönemde başlayacaklar.”

“Doğru komutanım, Horn Burnunun korkunç kışlarına maruz kalmayacaklar...”

“Gerçekten korkunç,” diye onayladı kaptan. “Birkaç yıl önce boğazda, Vierges Burnu ile Pilar Burnu arasında Tierra del Fuego ve Desolación Adasına yaptığımız keşifte fırtınalar konusunda öğrenmediğim kalmadı! Ama sonuçta bekçilerimizin fırtınaların yıkamayacağı sağlam konutları var. Nöbetleri iki ay uzamak zorunda kalsa bile ne erzakları ne de kömürleri eksik olacak. Onları sağlıklı bırakıyoruz, sağlıklı bulacağız, çünkü hava serin olsa da en azından Atlantik ve Pasifik’in girişinde son derece temizdir!.. Hem sonra Riegal, şu da var:

Deniz Kuvvetleri, Dünyanın Ucundaki Fener için bekçi ararken, o kadar çok aday vardı ki neredeyse seçmekte zorlandı!”

İki kaptan, Vasquez ve arkadaşlarının onları beklediği fener duvarına geldi. Kapı açıldı, üç adamın kurallara uygun selamına karşılık verdikten sonra durdular.

Kaptan Lafayate konuşmaya başlamadan önce dayanıklı deniz çizmesi giymiş ayaklarından, muşamba kapüşon örtülmüş başlarına kadar onları inceledi.

“Gece her şey yolunda gitti mi?” diye sordu, başbekçiye hitap ederek.

“Evet komutanım,” diye cevap verdi Vasquez.

“Denizde hiçbir gemi tespit ettiniz mi?..”

“Hayır, gökyüzü sisli olmadığı için en az dört milden ışığı fark ederdik.”

“Lambalar sorunsuz bir şekilde çalıştı mı?”

“Aralıksız komutanım, güneşin doğuşuna kadar.”

“Nöbet dairesinde fazla üşümediniz, öyle değil mi?”

“Hayır, komutanım. Oda sıkıca kapalıydı, çift camlı pencereler de rüzgârı iyi kesiyor.”

“Önce kaldığınız yere, sonra da fenere bakalım.”

“Emredersiniz komutanım,” diye cevap verdi Vasquez.

Bekçilerin lojmanı, Macellanya’nın fırtınalarına karşı koyabilecek kalın duvarlarla kulenin aşağısına inşa edilmişti. İki kaptan uygun şekilde düzenlenmiş odaları gezdiler. Ne yağmurdan ne soğuktan ne de neredeyse Antartika’dan geçen bu

enlemde yaşanan olağanüstü kar fırtınalarından endişe etmeye gerek vardı.

Odalar, sonunda kulenin içine girişi sağlayan bir kapının bulunduğu bir koridorla ayrılmıştı.

“Yukarı çıkalım,” dedi Kaptan Lafayate.

“Emredersiniz,” diye yineledi Vasquez.

“Sizin bize eşlik etmeniz yeterli.”

Vasquez arkadaşlarına koridorun girişinde beklemeleri için işaret yaptı. Sonra merdivenin kapısını itti ve iki kaptan onu takip etti.

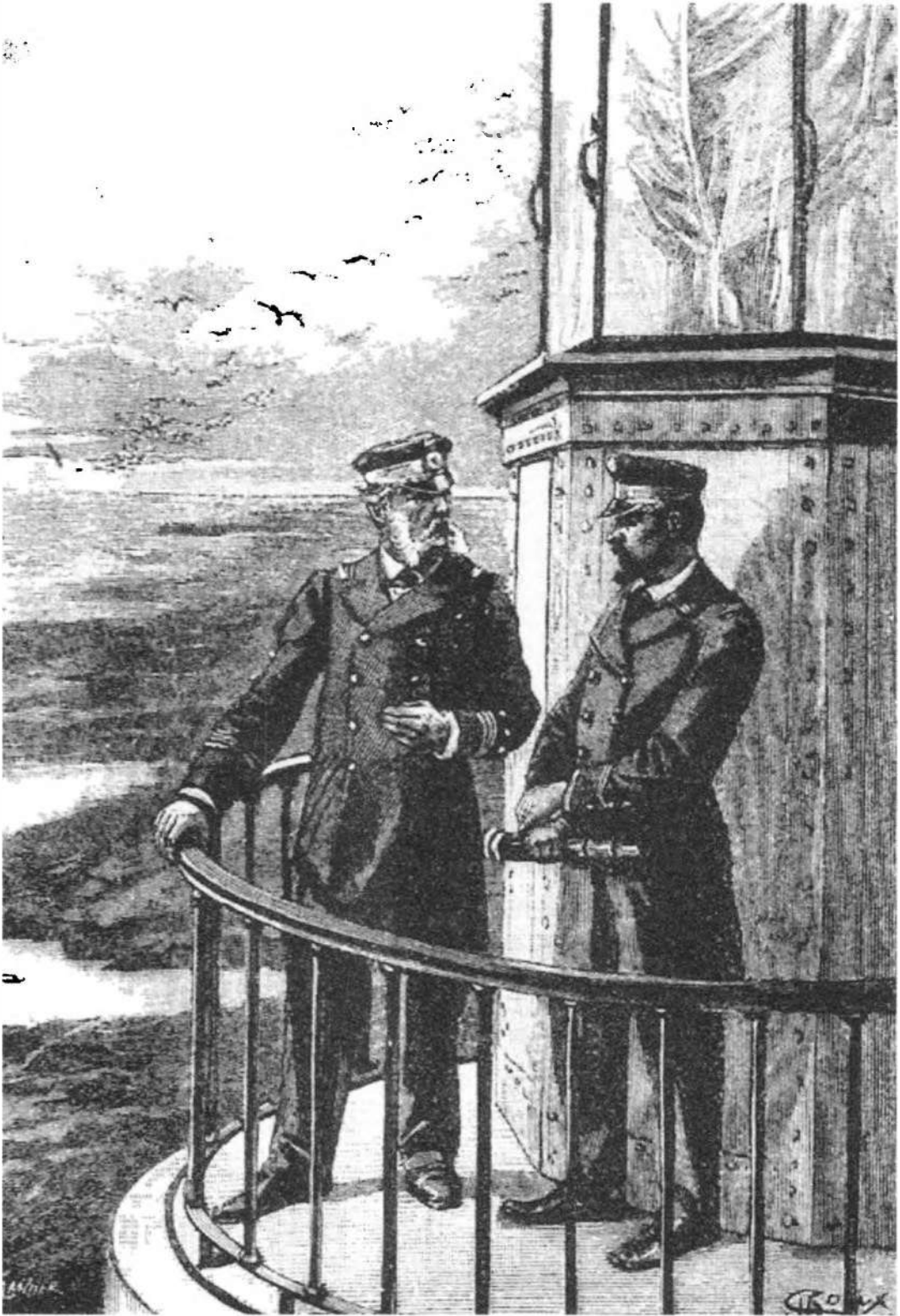
Duvara gömülmüş taş basamaklı bu dar merdiven karanlık değildi. On adet mazgal her katı aydınlatıyordu.

Fener ve ışık teçhizatının altında bulunan nöbet dairesine ulaştıklarında iki kaptan duvara sabitlenmiş sıraya oturdular. Odadaki dört küçük pencereden, ufkun her noktası görülebiliyordu.

Rüzgâr çok güçlü olmasa da bu yükseklikte oldukça sert esiyordu, ancak sesi, güçlü kanat vuruşlarıyla geçen martıların, saka kuşlarının ve albatrosların tiz seslerini bastıramıyordu.

Kaptan Lafayate ve ikinci kaptan, adayı ve etrafındaki denizi daha rahat görebilmek için kulenin fenerini çevreleyen balkona çıkan merdiveni tırmandılar.

Adanın batıya doğru göz alabildiğine uzanan kısmı ıssızdı, tıpkı kuzeybatıdan güneye bir yay gibi uzanan ve sadece kuzeydoğuda Saint-Jean tepeleriyle kesintiye uğrayan deniz gibi. Kulenin ayağında ise kıyısı Santa-Fé’nin tayfalarıyla canlanan Elgor Körfezi açılıyordu. Ufukta ne bir yelkenli ne de duman vardı. Yalnızca okyanusun enginlikleri.

Adanın batıya doğru göz alabildiğine uzanan kısmı...

İki kaptan fenerin balkonunda on beş dakika kadar kaldıktan sonra arkalarında Vasquez'le birlikte aşağıya indiler ve gemiye geri döndüler.

Öğle yemeğinin ardından Kaptan Lafayate ve ikinci kaptan Riegal yeniden kıyıya çıktı. Yola çıkmadan önceki saatlerini körfezin kuzey kıyısında

dolaşmaya ayıracaklardı. Komutan daha önce pek çok kez kılavuz olmadan –Estados Adasında kılavuz yoktu– demir atmak üzere gündüz vakti fenerin ayağındaki küçük koya girmişti. Ancak tedbir gereği pek az bilinen ya da hiç bilinmeyen bu bölgeyi yeniden incelemeyi ihmal etmezdi.

Böylece iki kaptan gezintilerini uzattılar. Adanın geri kalanını Saint-Jean Burnuna bağlayan dar kanalı geçerek, burnun diğer tarafında Elgor Körfezinin benzerini oluşturan aynı isimli limanın kıyısını incelediler.

“Bu San Juan Limanı mükemmel,” dedi komutan. “Her yerinde en yüksek tonajlı gemilere yetecek kadar su var. Girmenin bu denli zor olması gerçekten can sıkıcı. Elgor feneriyle aynı hizaya konmuş, daha vasat yoğunlukta bir ışık bile zor durumdaki gemilerin kolayca sığınmasına imkân tanırdı.”

“Hem burası Macellan Boğazının çıkışındaki son liman,” dedi Yüzbaşı Riegal.

Saat dörtte iki subay geri döndü. Hareket zamanını beklerken kumsalda kalan Vasquez, Felipe ve Moriz’le vedalaştıktan sonra gemiye bindiler.

Saat beşte bacasından kara duman çıkan savaş gemisinin kazanında basınç artmaya başlamıştı. Deniz yakında durulacak ve çekildiğini hissettirdiğinde de *Santa-Fé* çapasını kaldıracaktı.

Altıya çeyrek kala, komutan bocurgatın döndürülmesi ve motorun dengelenmesi emrini verdi. Buharın fazlası atık borusundan fışkırıyordu.

İkinci kaptan ön tarafta manevrayı denetliyordu; çapa dikey konuma getirildi, metaforaya çekildi ve kaldırıldı.

Üç bekçi tarafından uğurlanan *Santa-Fé* yola çıktı.

Vasquez'in aklından ne geçerse geçsin, arkadaşları savaş gemisinin uzaklaşmasını duygulanaarak izlemişlerdi, kaptanlar ve mürettebat ise bu üç adamı Amerika'nın en uç noktasındaki bu adada bırakmaktan ötürü derin hisler taşımaktaydı.

Santa-Fé orta bir hızla, kuzeybatıda Elgor Körfezinin kuzeydoğudaki sınırın olan kıyıyı takip ediyordu. Açık denize ulaştığında saat henüz sekiz olmamıştı. San Juan Burnunu dolaşmış, boğazı batısında bırakarak tüm hızıyla ilerliyordu. Gecenin en karanlık saatlerinde Dünyanın Ucundaki Fener'in ışığı ufuktaki bir yıldız olarak görünüyordu.

2

ESTADOS ADASI

Estados Toprakları olarak da anılan Estados Adası, Yeni Dünya'nın güneydoğu ucunda yer alır. Burası, volkanik çağda meydana gelen sarsıntıların, güney kutup dairesinin yedi derece altında, elli beşinci paralelindeki denize saçtığı Macellan Takımadalarının son ve en doğudaki parçasıdır. İki okyanusun sulanyla yıkanan ada, Cap Burnunu dolaştıktan sonra ister kuzeydoğudan ister güneybatıdan gelsin, bir okyanustan diğerine geçen gemilerin aradığı bir yerdir.

On yedinci yüzyılda Lemaire adlı Hollandalı bir denizci tarafından keşfedilen Lemaire Boğazı, Estados Adası ile 25 ila 30 kilometre uzakta bulunan Tierra del Fuego'yu birbirinden ayırır. Gemileri, Estados Adasının kıyılarını döven korkunç dalgalarla koruyarak onlara daha kısa ve daha kolay bir geçiş sağlar. Ada, Saint-Antoine Burnundan Kempe Burnuna, yaklaşık on millik bir uzunlukta boğazı sınırlar, böylece buharlı ya da yelkenli gemiler adanın güneyine geçerken bu tehlikelere daha az maruz kalırlar.

Estados Adası batıdan doğuya, Saint-Barthelemy Burnundan San Juan Burnuna kadar otuz dokuz mil; Colnett ve Webster burunları arasında ise on bir mil genişliğe sahiptir.

Estados Adasının kıyıları son derece parçalıdır. Burası, girişin adacık ve kayalık şeritleriyle korunduğu bir körfez, koy ve koycuk dizisidir. Ayrıca dik falezlerle çevrelenmiş, sakin havalarda bile dalgaların benzersiz bir hiddetle çarptığı devasa kayaların bulunduğu bu kıyılarda pek çok deniz kazası meydana gelmiştir.

Görsel 6 Bu kıyılarda pek çok deniz kazası meydana gelmiştir.

Estados ıssız bir adaydı ama en azından sıcak havalarda yani bu yüksek enlemin yaz mevsimini oluşturan Kasım, Aralık, Ocak ve Şubat aylarında yaşama elverişsiz de değildi. Hatta sürüler, içeri doğru uzanan geniş ovalarda, özellikle Parry Limanının doğusunda ve Conway Burnu ile Webster Burnu arasında yer alan bölgede yeterli yiyecek bulabilirlerdi. Kalın kar tabakası Antarktika güneşinin ışınlarıyla eridiğinde otlar son derece yeşermiş olarak ortaya çıkar ve toprak kışa kadar kurtarıcı nemini korur, yaradılışları Macellan bölgesi habitatına uygun olan gevişgetirenler burada serpilebilirlerdi. Ancak soğuklar geldiğinde sürüleri, Patagonya ya da hatta Tierra del Fuego gibi daha ılıman çayırlara götürmek gerekirdi.

Bununla birlikte burada dayanıklı bir doğaya sahip bir alageyik türü olan ve eti doğru şekilde kızartılır ya da ızgara yapılırsa çok lezzetli olan birkaç çift yabani lamaya da rastlanabilir. Bu hayvanların uzun kış döneminde açlıktan ölmelerinin nedeni, midelerinin yetinmek zorunda kaldığı kök ve yosunları karın altında bulmayı bilmeleriydi.

Ovalar adanın merkezine doğru iki tarafta uzanırken, bazı ağaçlar cılız dallarını gösterir ve yeşilden ziyade sarımtırak kısa ömürlü yapraklarını sergilerdi. Bu bitkiler esas olarak on sekiz metre uzunluğunda, dalları yatay olarak budaklanmış Antarktika gürgenleri, dayanıklı bir cins olan sarıçalılar ve vanilya kabuğuna benzer özellikler taşıyan Winter kabuklanydı.*

* Aynı zamanda Macellanya tarçını olarak da anılır –çn.

Esasında bu ovalar ve ormanlar, Estados Adasının yüzölçümünün dörtte birini dahi kapsamıyordu. Adanın geri kalanı sadece kuvarsın ağırlıkta olduğu kayalık platolar, derin boğazlar, çok eski volkanik püskürmeler sonucu saçılan sapkın kayaların döküntülerinden oluşmuştu. Şu anda Fuego ya da Macellanya'nın bu kısmında sönmüş volkan krateri boşuna aranmış olur. Kışın sekiz ay boyunca yüzeyi örten kar tabakasının düzlüğü bozulmazsa, adanın merkezine doğru genişleyen ovalar step görünümünü alır. Batıya doğru ilerledikçe adanın engebeleri artar, kıyı falezleri daha yüksek ve dik bir hal alır. İşte burada heybetli konik dağlar, yüksekliği deniz seviyesinden üç bin fite kadar uzanan ve adanın tamamını gören tepeler yükselir. Bunlar, kuzeyden güneye yeni kıtanın devasa çatısını oluşturan And sıradağları zincirinin son halkalarıdır.

Böylesi iklim koşullarında, sert ve ürkütücü kasırgaların da etkisiyle adanın bitki örtüsü, türlerin Macellan Boğazı çevresine ya da Fuego kıyısından yaklaşık yüz fersah uzaklıktaki Falkland Takımadalarının iklimine uyum sağlayamaması nedeniyle kısıtlı bir yapıya sahipti. Bu nadir türler arasında çanta çiçeği, sarısalkım, küçük çayır düğmesi, brom, yavşanotu ve renk verici maddenin düşük olduğu kongövde bulunur. Ağaçların gölgesinde, çayırlardaki otların arasından beliren bu soluk küçük çiçekler bir açılıp bir kapanan taçlarını gösterirler. Eğimlerine az miktarda toprağın tutunabildiği kıyı kayalarının eteğinde doğabilimciler yosun ya da ağaçların koruması altında yenebilir kökler bulabilir. Yerlilerin ekmek yapımında kullandığı fakat fazla besleyici olmayan açelya kökleri bunlara örnek olabilir.

Estados Adasında düzenli bir akarsu aramak faydasızdır. Bu taşlı zeminden ne bir nehir ne de fişkıran bir kaynak çıkar. Ancak kar kalın tabakalar halinde birikir; on iki ayın sekizinde bu formunu korur ve sıcak mevsimde –daha az soğuk demek yerinde olacaktır– güneşin eğik ışınları altında erir ve daimi bir nemliliğe neden olur. Bu zamanlarda orada burada göller, gölcükler oluşur ve sular ilk don meydana gelene kadar varlığını sürdürür. İşte bu hikâyenin başladığı sırada da su kütleleri fenerin yakınındaki yüksekliklerden böyle düştü ve geri sıçrayarak Elgor Körfezinin içinde bulunan koya ya da Saint-Jean Limanına döküldü.

Öte yandan bu adadaki bitki ve hayvan örtüsü çok çeşitli olmasa da kıyı boyunca bol balık bulunurdu. Bununla beraber Fuegolular, Lemaire Boğazını geçerken tekneleriyle ciddi tehlikeler atlatma pahasına bereketli balık avı için buraya gelirlerdi. Balıkların türleri oldukça çeşitlidir: morina, köpekbalığı, gümüş balığı, gelincik balığı, palamut, çipura, kaya balığı ve kefal. Balık avı için çok sayıda gemi de gelmektedir, zira en azından bu dönemde memeli balıklar, balinalar, kaşalotlar, foklar ve deniz aslanları bu sularda dolaşırlar. Bu deniz hayvanları öyle bir öngörüsüzlükle avlanmışlardır ki avların zahmetli olduğu kadar tehlikeli olduğu Antarktika sularına sığınmak zorunda kalmışlardır.

Sıra sıra kumsallar, küçük koylar, kayalıkların yer aldığı adanın çevresi deniz kabukları kadar kabuklu deniz hayvanları, çiftkabuklular, midyeler, deniz salyangozu, istiridye, deniz gastropodlarıyla doludur. Kayalıkların arasında da binlerce kabuklu süzülür.

Kanathlılar arasında ise çok sayıda kuğu beyazlığında albatros, çulluk, yağmur kuşu, büyük sarıbacak, tarla kuşu, gürültücü ve yaygaracı martılar ve sağır edici büyük korsanmartılar mevcuttur.

Bununla birlikte tüm bu tabloda Estados Adasının Şili'nin veya Arjantin Cumhuriyeti'nin iştahını kabarttığı sonucunu çıkarmamak gerekir. Neticede burası neredeyse yaşama elverişsiz devasa bir kayadan ibaretti. Peki bu ada, hikâyenin başladığı dönemde kime aitti?.. Söylenilecek tek şey, o sıralar Amerika kıtasının ucundaki iki cumhuriyet arasında bölünmemiş olan Macellan Takımadalarının bir parçası olduğudur.

Yaz aylarında, Fuegolular ya da yerliler, kötü hava koşulları onları mola vermek zorunda bıraktığında nadiren görünürlerdi. Ticaret gemilerine gelince, birçoğu ister doğudan ister batıdan gelsin, bir okyanustan diğerine geçmek için, buharlı denizcilik alanındaki ilerlemeler sayesinde deniz haritalarına tam bir kesinlikle çizilen ve güvenle izleyebilecekleri Macellan Boğazına yönelmeyi tercih ederdi. Estados Adası hakkında bilgi sahibi olanlar ise Horn Burnunun etrafından dolaşmış ya da dolaşmaya hazırlanan gemilerdi.

Arjantin Cumhuriyeti bu Dünyanın Ucundaki Feneri inşa ederek çok hayırlı bir girişimde bulunmuştu ve bunun için diğer uluslar ona minnet duymalıydı. Gerçekten de o dönemde, Atlantik üzerinde Magellan Boğazının girişinden Virgenes Burnuna, Pasifik üzerinde Pilar Burnundaki çıkışına kadar Macellanya sularını aydınlatan bir ışık yoktu. Estados Adasındaki fener bu tehlikeli sularda denizciliğe tartışmasız kolaylık sağlایa-

çaktı. Hatta Horn Burnunda bile fener yoktu ve bu fener Pasifik'ten gelen gemilere Lemaire Boğazına girerken güvenlik sağlayarak felaketlerin önüne geçebilirdi.

Bu nedenle Arjantin hükümeti Elgor Körfezi'nin ucuna bu yeni fenerin yapılmasına karar vermişti. Verimli bir şekilde yürütülen bir yıllık bir çalışmanın ardından açılış töreni 9 Aralık 1859'da gerçekleşti.

Körfezi sonlandıran küçük koyun yüz elli metre ilerisinde dört ila beş yüz metrekare yüzölçümünde ve yaklaşık otuz ila kırk metre yüksekliğinde bir dolgulu alan vardı. Kuru taştan örülmüş bir duvar, fenerin kulesine temel olacak bu taraçanın, bu kayalıklı yükseltinin etrafını çeviriyordu.

Kule lojman ve ambarlardan oluşan müştemilatın üstünde ortada yükseliyordu.

Müştemilat şunlardan oluşuyordu: 1. Yatak, dolap, masa, sandalyeyle döşeli ve dumanı çatının üstünden tahliye olan kömür sobasının ısıttığı bekçilerin odası; 2. Ortasında bir masa bulunan, tavan-
dan lambaların sarktığı, içinde dürbün, barometre, termometre ve arıza durumunda değiştirmek için yedek lambalar gibi muhtelif araçların bulunduğu dolaplar ve yan duvara asılmış ağırlıklı duvar saatiyle aynı zamanda yemek odası olarak da kullanılan ısıtılmalı ortak oda; 3. Yiyecek ikmali ve nöbet değişimi her üç ayda bir yapılsa da bir senelik erzakın –tuzlu et, konserve et, kurutulmuş sebzeler, peksimet, çay, kahve, şeker, viski ve brendi varilleri ve günlük kullanım için bazı ilaçlar– muhafaza edildiği ambarlar; 4. Fenerin lambaları için gerekli yedek yağın saklandığı depo; 5. Tüm Antarktika

kışları boyunca bekçilerin ihtiyaçlarına yetecek miktarda yakıtın bulunduğu depo. Taraçanın üzerinde daire şeklinde dizilmiş ve bir binayı meydana getiren yapılar bu bölümlerden oluşuyordu.

Kule, Estados Adasından temin edilen malzemelerle inşa edilmiş olup, son derece sağlamdı. Demir dikmelerle desteklenen, hassasiyetle birleştirilen, kırlangıç kuyruğu tekniğiyle iç içe geçirilen sert taşlar, yerkürenin en büyük iki okyanusunun bu en uzak ucunda sıklıkla kopan şiddetli fırtınalara, korkunç kasırgalara karşı direnebilecek güçte bir duvar oluşturmuştu. Vasquez'in de daha önce dediği gibi rüzgâr bu kuleyi alıp götüremezdi. Arkadaşlarıyla birlikte göz kulak olacakları bir fenerdi bu ve Macellan boralarına rağmen bunu başaracaklardı!

Kule otuz iki metre yüksekliğe sahipti ve taraçanın yükseltisi de eklendiğinde fenerin ışığı deniz seviyesinden yüz yirmi üç fit yukarıdaydı. Dolayısıyla açık denizden, bu rakımda ışının aştığı mesafe olan on beş mil uzaklıktan fark edilebilirdi. Ancak gerçekte menzili yalnızca on mildi. O dönemde hidrokarbon gazıyla çalışan ya da elektrikli deniz fenerleri mevzu bahis değildi. Zaten bu uzak, en yakın ülkelerle dahi iletişimin zor olduğu adada en basit ve asgari onarım gerektiren sistem elzemdi. Bu nedenle, bilimin ve endüstrinin yetkinlikleriyle donatılmış yağ ile aydınlatma tercih edilmişti.

Neticede on millik bir görüş mesafesi yeterliydi. Kuzeydoğudan, doğudan ve güneydoğudan gelen gemilere Lemaire Boğazına ulaşmak ya da adanın güneyine dönebilmek için geniş bir alan kalıyordu. Yetkililerin yayımladığı talimatlara harfiyen dikkat

edildiğinde tüm tehlikelerin önüne geçilmiş olacaktı: Adanın güneyinde dönmek istiyorlarsa feneri kuzey-kuzeydoğu tarafında tutmaları, Lemaire Boğazına gitmek istiyorlarsa güney-güneydoğu yönünde tutmaları yeterliydi. San Juan ve Several ya da Fallows burunları biri iskele, diğeri sancak tarafında bırakılarak, rüzgâr veya akıntı tarafından sürüklenmeden zamanında aşılabilirdi.

Bunun dışında gemilerin Elgor Körfezinde mola vermek zorunda kalacağı ender durumlarda ise demirleme yerine kolaylıkla ulaşılabilecekti. Böylece Santa-Fé dönüşünde küçük koya, gece dahi rahatlıkla varabilecekti. Saint-Jean Burnunun en uç noktasına kadar yaklaşık üç millik bir uzunluğa sahip körfezde, ışığın da on millik menziliyle birlikte savaş gemisinin adanın ilk kayalarına ulaşmadan önünde yedi mili daha olacaktı.

Eskiden fenerler parabolik aynalarla donatılmıştı, bu da ışığın en azından yansının emilmesi sakıncasını beraberinde getiriyordu. Fakat her şeyde olduğu gibi bu alanda da ilerleme kaydedilmişti. O dönemden itibaren lambaların verdiği aydınlığı yalnızca çok az bir miktar düşüren diyoptrik aynalar kullanılmaya başlandı.

Dünyanın Ucundaki Fener'in sabit bir ışığa sahip olduğunu söylemeye gerek yok. Herhangi bir geminin kaptanının bu ışığı bir başka ışıkla karıştırabileceği endişesi yersizdi, zira bu sularda, tekrar edelim, Horn Burnunda bile herhangi bir ışık yoktu. Bu nedenle aralıklı yakıp söndürerek ayırt edilmesini sağlamak lüzumsuzdu. Bu sayede, yalnızca üç bekçinin yaşadığı bir adada tamiri son derece zor olan hassas bir mekanizmaya gerek kalmamıştı.

Dünyanın Ucundaki Fener sabit bir ışığa sahipti.

Fener çift hava girişli ve eşmerkezli fitillere sahip lambalarla donatılmıştı. Alevleri küçük bir hacimde yoğun bir aydınlık ürettiğinden neredeyse merceklerin odağına yerleştirilebilirdi. Yağ, Carcel*

* Bertrand Guillaume Carcel tarafından icat edilen ve deniz fenerlerinde kullanılan bir mekanik lamba türü -çn.

sistemine benzer bir sistemle bol şekilde ikmal ediliyordu. Fenerin içinde bulunan diyoptrik cihaza gelince, ortalama kalınlıkta ve her birinin aynı temel odağa sahip olduğu bir halka dizisinin çevrelediği merkezi bir cam içeren kalın merceklerden oluşuyordu. Bu koşullarda, mercek sisteminin ardında oluşan paralel ışınların silindir demeti, en iyi görüş koşullarında aktarılıyordu. Savaş gemisinin komutanı, oldukça açık bir havada adadan ayrılırken yeni fenerin yerleşiminde ya da işleyişinde gözden geçirilecek bir husus olmadığını tespit etmişti.

Fenerin düzgün işlemesinin bekçilerin titizliğine ve uyanıklığına bağlı olduğu aşikârdı. Lambaları iyi koşullarda muhafaza etmek, fitillerini özenle yenilemek, yağın istenen oranda konmasını denetlemek, camları çevreleyen ek bilezikleri uzatıp kısaltarak hava dolaşımını düzenlemek, ışı ışığı güneş batarken yakıp, doğarken söndürmek, titizlikle yapılan teftiş görevini asla bırakmamak şartıyla bu fener, Atlantik Okyanusunun bu uzak sularında denizciliğe en büyük hizmetleri sunacaktı. Ayrıca Vasquez ve iki arkadaşının iyi niyetinden ve gayretinden kuşku duymak söz konusu değildi. Kala balık bir aday grubunun içinden sıkı bir elemanın ardından görevlendirilen üç bekçi de önceki görevlerinde vicdan, cesaret ve dayanıklılıklarını ispatlamışlardı.

Erzak ve yardımın yegâne gelebileceği yer olan Buenos-Aires'e bin beş yüz mil uzaklıkta olan Estados Adası oldukça soyutlanmış olsa da bekçilerin güvenliğinin tam olduğunu yinelemek yerinde olacaktır. Yaz aylarında adaya gelen bazı Fuegolular

ya da yerliler burada uzun süre kalmadıkları gibi tamamen zararsızdılar. Balık avı bittiğinde Lemaire Boğazını yeniden geçerek Tierra del Fuego'ya ya da takımadalara ulaşmaya can atarlardı. Başka yabancıların varlığına rastlanmamıştı. Adanın kıyıları denizcileri çok korkuttuğundan hiçbir gemi, Macellanya'nın birçok başka noktasında daha emin ve daha kolayca sığınak bulabilecekken, bu-
raya sığınmaya gelmezdi.

Bununla birlikte Elgor Körfezine şüpheli kimselerin gelmesi ihtimaline karşı her türlü önlem alınmıştı. Ek binalar içeriden sürgülenen sağlam kapılarla kapatılmıştı, depoların ve lojmanın pencere demirlerinin zorlanması ise mümkün değildi. Bunun dışında Vasquez, Moriz ve Felipe tüfek ve tabancaların yanı sıra yeterli miktarda mühimatta sahiptiler.

Nihayet kulenin ayağına çıkan koridorun sonuna kırmanın ya da çökertmenin imkânsız olduğu demirden bir kapı yerleştirilmişti. Kulenin içine başka türlü girilebilir miydi... Sağlam demirlerle korunan merdivenin dar mazgallarından bu nasıl mümkün olabilirdi? Feneri çevreleyen balkona, paratonerin zincirini kullanmadan nasıl çıkılabilirdi?

İşte bunlar, Arjantin Cumhuriyeti hükümetinin gayretleriyle hayırlı bir amaç için Estados Adasında yürütülen son derece önemli çalışmalardı.

3 ÜÇ BEKÇİ

Yılın kasımından marta olan bu döneminde denizcilik Macellanya sularında en faal zamanını yaşar. Deniz her zamanki gibi çetindir. Her iki okyanustan gelen devasa dalgaları hiçbir şey durduramasa ya da sakinleştiremese de en azından atmosfer daha ılımandı, üstelik yüksek bölgelerdeki fırtınalar geçiciydi. Bu yumuşak havalarda buharlı ve yelkenli gemiler, Horn Burnunu geçerek Yeni Dünya'nın etrafını dolaşmaya daha kolay cesaret ederler. Öte yandan ister Lemaire Boğazından, ister Estados Adasının güneyinden olsun, gemilerin geçişi bu mevsimin uzun günlerinin tekdüzeliğini kıramaz. Sayıları hiçbir zaman çok fazla olmadı, üstelik buharlı gemilerle denizciliğin gelişmesi ve deniz haritalarının yetkinleşmesi, daha kısa ve daha kolay bir güzergâh olan Macellan Boğazını daha az tehlikeli bir yer haline getirdi.

Bununla birlikte adadaki hayatın bir parçası olan bu tekdüzelik, genellikle bu iş için görevlendirilen bekçiler tarafından kolayca fark edilmez. Bu kişiler çoğunlukla eski denizci ya da eski balıkçılardır. Günleri ve saatleri sayanlardan değildir; sürekli meşgul olmayı ve kendilerini oyalamayı bilirler. Görev de zaten güneşin doğuşu ve batışı arasında aydınlatmayı sağlamaktan ibaret değil-

di. Vasquez ve arkadaşlarına Elgor Körfezine yaklaşanları dikkatle izlemeleri, haftada birkaç defa San Juan Burnuna gitmeleri ve üç dört milden fazla uzaklaşmadan doğu kıyısını Several Burnuna kadar gözlemeleri tavsiye edilmişti. “Fener defteri-ni” tutmaları, meydana gelebilecek tüm vakaları, yelkenli ve buharlı gemilerin geçişini, uyruklarını, numaralarıyla birlikte adlarını, gelgitlerin yüksekliğini, rüzgârın yönü ve şiddetini, hava değişimlerini, yağmurların süresini, fırtınaların sıklığını, barometrenin yükseliş ve düşüşlerini, ısı ve diğer olayları oraya kaydetmeleri gerekiyordu. Bu sayede bu denizin meteorolojik haritası oluşturulabilirdi.

Felipe ve Moriz gibi Arjantin doğumlu olan Vasquez, Estados Adasında fenerin başbekçisi olacaktı. O sırada kırk yedi yaşındaydı. Yüz sekseninci paralelin büyük kısmını defalarca aşmış bir denizciye uygun olarak kuvvetli, dirençli, sağlıklı, gözü pek ve enerjikti. Tehlikeye alışkındı, hayatına kasteden durumlardan sıyrılmayı bilmişti. Başbekçi seçilmesini yalnızca yaşına değil, tam bir güven uyandıran sert mizacına borçluydu. Cumhuriyet donanmasında ikinci kaptanlıktan daha yüksek bir rütbeye ulaşmadan, herkesin saygısını kazanarak görevinden ayrıldı. Estados Adasındaki bu işe başvurduğunda, Deniz Kuvvetleri işi ona vermekte hiç tereddüt etmedi.

Felipe ve Moriz de aynı şekilde biri kırk, diğeri otuz yedi yaşında iki denizciydi. Vasquez ailelerini uzun zamandır tanıyordu ve hükümete onları önermişti. Felipe de tıpkı onun gibi bekârdı. Üçünden yalnızca Moriz evliydi, çocuğu yoktu ve üç ay sonra yeniden göreceği karısı da Buenos-Aires Limanında, pansiyoncu bir kadının yanında çalışıyordu.

Üç ay geçtiğinde Vasquez, Felipe ve Moriz, başka üç bekçiyi Estados Adasına getirecek olan Santa-Fe'ye binecek, üç ay sonra da nöbeti yeniden devralacaklardı.

Göreve haziran, temmuz, ağustosta yani kışın ortasına doğru geri döneceklerdi. İlk kalışlarında kötü havalardan fazla etkilenmeseler de adaya döndüklerinde çetin bir hayat onları bekliyordu. Ancak tahmin edilebileceği gibi bu onlarda en ufak bir endişeye yol açmıyordu. Vasquez ve arkadaşları buranın iklimine neredeyse şimdiden alışmış olacaklar, soğuğa, fırtınalara ve Antarktika mevsimlerinin güçlüklerine zarar görmeden göğüs germeyi bileceklerdi.

O günden, yani 10 Aralık'tan itibaren vazife düzenli bir şekilde organize edildi. Her gece lambalar, nöbet dairesinde bulunan bir bekçinin nezaretinde yanarken, diğer iki bekçi lojmanda dinleniyordu. Gündüzleri cihazlar kontrol ediliyor, temizleniyor, ihtiyaç durumunda yeni fitiller takılıyor ve gün batımında güçlü ışığını yansıtacak hale getiriliyordu.

Bu arada görevin tanımına uyarak Vasquez ve arkadaşları, ya kıyılardan birini takip ederek ya da bekçilere tahsis edilmiş deniz aracıyla Elgor Körfezinden aşağı denize iniyorlardı. Söz konusu araç, yarım güverteli, bir pruva yelkenli ve bir flock yelkenine sahip bir şalupaydı. Belki de korkulacak tek şey olan doğu rüzgârlarına karşı onu koruyan yüksek falezlerin olduğu küçük bir koyda duruyordu.

Kuşkusuz Vasquez, Felipe ve Moriz koyda ya da fener duvarının çevresinde gezintiye çıktığında aralarından biri fenerin üst balkonunda nöbet tu-

tardı. Gerçekten de bir gemi Estados Adası yakınından geçebilir ve numarasını göndermek isteyebilirdi. Dolayısıyla bekçilerden birinin her an görevinin başında olması gerekiyordu. Toprak setinden deniz yalnızca doğudan kuzeydoğuya görülebiliyordu. Diğer yönlerde falezler duvarların birkaç yüz kulaç ilerisini görmeyi engelliyordu. Dolayısıyla gemilerle iletişim sağlayabilmek için nöbet daire-sinde birinin bulunması elzemdi.

Savaş gemisinin gidişini izleyen ilk günlerde kayda değer hiçbir olay yaşanmadı. Hava güzel, sıcaklık oldukça yüksekti. Termometre kimi zaman sıfırın üstünde on dereceyi gösteriyordu. Rüzgâr, güneşin doğuşu ve batışı arasında, hafif esintiler halinde denizden esiyordu; sonrasında akşamla birlikte karaya doğru yön değiştiriyor yani Patagonya ve Tierra del Fuego'nun geniş ovalarından geliyordu.

Canlandırıcı bir güç veren güneş ışınlarının etkisiyle bitki örtüsü de kendini göstermeye başlamıştı. Kışın beyaz örtüsünden tamamen arınmış fener duvarının yanındaki çayır soluk yeşil bir halı görünümündeydi. Antarktika gürgenlerinin taze yapraklarının altında uzanma keyfi bile sürülebilirdi. Cömertçe beslenen dere gürül gürül küçük koya dökülmekteydi. Yosunlar ve likenler ağaçların dibinde yeniden beliriyor, aynı şekilde iskorbüt rahatsızlığına karşı son derece etkili olan kaşıkotları kayaların yamaçlarını kaplıyordu. Kısacası bu ilkbahar değilse de –bu güzel sözcük Macellanya için geçerli değildi– Amerika kıtasının uç sınırında birkaç hafta daha hüküm süren mevsim yazdı.

Gün sona erdiğinde, feneri yakma zamanı gelmeden Vasquez, Felipe ve Moriz bacayı çevreleyen daire biçimli balkonda oturmuş her zaman olduğu gibi sohbet ediyorlardı. Doğal olarak başbekçi sohbeti yönetiyor ve yönlendiriyordu.

Vasquez, Felipe ve Moriz balkonda oturmuş...

“Eee çocuklar,” dedi piposunu titizlikle doldururken –diğer ikisi bu hareketi taklit etmişti– “yeni hayatınız nasıl gidiyor?.. Alışmaya başladınız mı?”

“Elbette Vasquez,” diye yanıt verdi Felipe. “Bu kadar kısa bir zamanda ne canımız sıkılabilir ne de yorulabiliriz.”

“Bu doğru,” diye ekledi Moriz, “galiba üç ay sandığımdan da çabuk geçecek.”

“Evet evlat, kuntra, babafingo ve cunda yelkenleri altındaki bir korvet gibi geçecek!”

“Gemilerden bahsetmişken,” diye dikkati çekti Felipe, “bugün birine dahi rastlamadık, ufukta bile...”

“Gelecek Felipe, gelecek,” diye karşılık verdi Vasquez, dürbünle bakar gibi elini gözlerinin üzerinde yuvarlak yaparak. “Hiçbir gemi gelmeseydi, denizin on mil açığını aydınlatan bu güzel fenerin Estados Adasına dikilmesinin bir anlamı olmazdı.”

“Hem zaten, fenerimiz daha çok yeni,” diye ekledi Moriz.

“Aynen dediğin gibi evlat!” diye cevap verdi Vasquez. “Üstelik bu kıyının artık aydınlatıldığını öğrenmeleri için kaptanlara zaman tanımak lazım. Bunu öğrendiklerinde daha yakından geçmekte ve yolculuklarında avantaj sağlamak için boğazı kullanmakta tereddüt etmeyecekler! Fakat sadece burada bir fenerin olduğunu bilmek yetmez, onun güneşin batışından doğuşuna kadar devamlı yanıdığından da emin olmak gerek.”

“Bu, Santa-Fé’nin Buenos-Aires’e dönüşünden sonra duyulacak,” dedi Felipe.

“Bu doğru, evlat,” dedi Vasquez, “ve Komutan Lafayate’in raporu yayınlandığında, yetkililer bunu tüm denizcilik dünyasına yaymakta vakit kaybet-

meyeceklerdir. Hatta şimdiden denizcilerin çoğu burada neler olduğunu biliyor olmalı.”

“Henüz beş gün önce yola çıkan Santa-Fé’ye gelince,” diye sözü aldı Moriz. “Yolculuğu...”

“Bir haftadan fazla sürmez, sanırım!” diye sözünü kesti Vasquez. “Hava güzel, deniz sakın, rüzgâr doğru yönden esiyor... Savaş gemisinin yelkenleri gece gündüz dalgalanıyor; motorunu da eklersek saatte dokuz ila on mil hızla yol almazsa şaşarım.”

“Şu ana kadar Macellan Boğazını aşmış, Virgenes Burnunu on beş mil kadar geçmiş olmalı,” dedi Felipe.

“Kuşkusuz evlat,” dedi Vasquez. “Şu sıralar, Patagonya kıyısı boyunca ilerliyordur ve yarışta Patagonyalıların atlarına meydan okuyabilir... Tanrı biliyor ya, bu ülkenin insanları ve hayvanları rüzgâr arkalarındaysa birinci sınıf bir firkateyn gibi tabanları yağlarlar!”

Santa-Fé’nin anısının bu yiğit insanların zihninde var olması oldukça anlaşılırdır. O, sanki onları orada bırakıp geri dönen memleketten bir parça gibiydi. Düşünceleriyle onu yolculuğunun sonuna kadar takip edeceklerdi.

“Bugün iyi balık tutabildin mi?..” diye yeniden sözü aldı Vasquez, Felipe’ye dönerek.

“Gayet iyi, Vasquez; oltayla birkaç düzine kayabalığı tuttum, elimle de yaklaşık bir buçuk kilo ağırlığında bir yengeç yakaladım.”

“Çok iyi,” diye yanıt verdi, “sakın körfezi kuruturum diye endişelenme!.. Balıkları ne kadar tutarsan, o kadar çoğalır derler, böylece kuru et ve tuzlanmış domuz yağı erzakımızdan tasarruf edebiliriz!.. Sebzelere gelince...”

“Ben de gürgen ormanına kadar indim. Oradan birkaç kök çıkardım, bu işte çok iyi olan Santa-Fé’nini aşçısını yaparken görmüştüm, size harika bir yemek hazırlayacağım!”

“Çok memnun oluruz,” dedi Vasquez, “konserve-leri, hatta en iyilerini bile fazla tüketmemek gerek!.. Hiçbir zaman taze etin, taze tutulmuş balığın ya da taze toplanmış bitkilerin yerini tutmaz!”

“Ah!” dedi Felipe, “keşke adanın içlerinden birkaç gevişgetiren de gelse... bir çift yabani lama ya da diğerlerinden.”

“Ben bir lama filetosunun ya da budunun yabana atılacak bir şey olduğunu söylemiyorum,” diye karşılık verdi Vasquez. “İyi bir parça av etini, mideye sunduğunuzda tek yapabileceği şey teşekkür etmektir!.. Eğer av hayvanı ortaya çıkarsa, onu vurmaya çalışalım. Fakat çocuklar, küçük ya da büyük herhangi bir hayvanı avlamak için duvardan uzaklaşmamaya dikkat edin. Önemli olan talimatlara uymak ve Elgor Koyunu yanı sıra San Juan Burnu ve Diegos Burnu arasındaki denizde neler olup bittiğini gözlemlemek dışında fenerden uzaklaşmamak.”

“Yine de,” diye devam etti avlanmayı çok seven Moriz, “tüfeğin menziline güzel bir parça girerse...”

“Bir tüfeğin, hatta iki ya da üç, neden olmasın,” diye yanıt verdi Vasquez. “Ama biliyorsunuz, yabani lama doğası gereği bizim gibilere, insanlara yaklaşmaz... Hatta gürgen ormanı tarafında kayaların üzerinde ya da duvarın yakınlarında bir çift boynuz görürsek bayağı şaşırırım!”

Aslında işler başladığından bu yana Elgor Koyunun yakınlarında tek bir hayvana dahi rastlanma-

mıştı. Santa-Fé'nin azimli bir avcı olan ikinci kaptanı pek çok defa yabancı lama avlamayı denemişti. İçerilere doğru beş ila altı mil ilerleyebilmesine rağmen girişimleri başarısız olmuştu. Büyük av hayvanı hiç yok değildi ama ateş etmek için fazla uzakta görünüyorlardı. Belki de tepeleri aşyp Parry Limanının ötesine geçseydi, adanın diğer ucuna kadar gidebilseydi ikinci kaptanın şansı daha fazla olabilirdi. Ancak yüksek tepelerin dikildiği adanın batı tarafında yol almak kuşkusuz çok zor olmalıydı, ne o ne de Santa-Fé mürettebatından bir kişi Saint-Barthélemy civarlarını keşfedecekti.

Moriz'in 16 Aralık'ı 17'sine bağlayan gece nöbet dairesinde görevinin başında olduğu sırada, doğu yönünde, denizin beş ya da altı mil açıklarında bir ışık belirdi. Bu, fenerin inşasından bu yana ada sularında görünen ilk geminin ışığıydı.

Moriz makul bir şekilde bunun, henüz uyumamış arkadaşlarını da ilgilendirdiğini düşündü ve onlara haber vermeye gitti.

Vasquez ve Felipe hemen onunla birlikte yukarı çıktılar ve dürbüne bakarak doğu tarafına açılan pencerenin önüne konumlandılar.

"Bu beyaz bir ışık," dedi Vasquez.

"Ve dolayısıyla," diye sözü aldı Felipe, "ne yeşil ne de kırmızı olduğundan bu bir seyir feneri değil."

Yorumu doğruydı. Bu ışık, rengine göre biri geminin iskelesine, diğeri de sancağa yerleştirilen seyir fenerlerinden biri değildi.

"Ayrıca," diye ekledi Vasquez, "bu beyaz olduğuna göre, mizana direğinin ıstralyasına asılmış demektir, bu da adaya yakın buharlı bir gemi olduğu anlamına gelir."

Hiç kuşku yoktu. Söz konusu olan San Juan Burnuna doğru ilerleyen bir buharlı gemiydi. Acaba Lemaire Boğazına mı girecekti yoksa güneyden mi geçecekti? İşte bekçilerin kendilerine sordukları soru buydu.

Gemi yaklaştıkça seyrini takip ediyorlardı. Yalnızca saatin sonunda güzergâhı konusunda bir kanıya varmışlardı.

Buharlı gemi feneri güney-güneydoğuda iskele tarafına bırakarak duraksamadan boğaza doğru yöneldi. Saint-Jean Limanının ağzından geçtiği sırada kırmızı ışığı görülebiliyordu; sonra da gecikmeden karanlıkta kaybolup gitti.

“İşte Dünyanın Ucundaki Feneri gören ilk gemi!” diye haykırdı Felipe.

“Sonuncu da olmayacak,” diye güvence verdi Vasquez.

Ertesi gün sabah saatlerinde Felipe ufukta bir yelkenlinin belirmediğini bildirdi. Hava açıktı, güneydoğudan gelen bir esinti sisi uzaklaştırmıştı, bu da gemiyi en az on millik bir mesafeden fark edebilmeyi mümkün kılıyordu.

Haberi alan Vasquez ve Moriz fenerin balkonuna çıktılar. Söz konusu gemi, Elgor Körfezinin biraz sağında, Diegos Burnu ile Several Burnu arasında, kıyının en uç falezlerinin üzerinden seçilebiliyordu.

Bu gemi, saatte on iki ya da on üç milden aşağı olmayan bir hızla süratli bir şekilde gidiyordu. Rüzgâr iskele tarafından alarak ilerliyordu. Ancak Estados Adasına doğru düz bir hatta yöneldiği için, kuzeyden mi yoksa güneyden mi geçeceği hakkında kesin bir fikre sahip olmak mümkün değildi.

Sürekli bu gibi sorularla alakadar olan denizciler olarak Vasquez, Felipe ve Moriz tartışıyorlardı. Sonunda, yelkenlinin boğazın girişi aramadığını öne süren Moriz haklı çıktı. Gerçekten de kıyıya bir buçuk mil mesafe kala Several Burnunu geçmek için gemiyi rüzgâr alan yöne döndürdü. Bu, en az bin sekiz yüz ton hacminde, Amerika'da inşa edilen hızlı yelkenliler tarzında üç direkli ve sürati gerçekten harikulade olan büyük bir gemiydi.

“Eğer bu gemi New England'daki bir şantiyeden çıkmadıysa dürbünüm şemsiyeye dönüşsün,” diye bağırdı Vasquez.

“Bize numarasını gönderir mi acaba?”

“Görevini yerine getirmiş olur,” diye yanıt verdi başbekçi.

İşte yelkenli Several Burnunu döndüğü sırada tam olarak bu oldu. Randa gizine bir dizi bayrak çekildi, Vasquez ivedilikle nöbet dairesinde bulunan kitabı inceledikten sonra bu işaretleri tercüme etti.

Gemi, Amerika Birleşik Devletleri'nde New England'daki Boston Limanındandı ve Montank adını taşıyordu. Bekçiler gemiye, paratoner direğine bayrak çekerek yanıt verdiler ve gemi direklerinin ucu, adanın güney kıyısında yer alan Webster Burnunun tepeleri ardında kayboluncaya dek izlemeyi hiç bırakmadılar.

“Montank'a iyi yolculuklar, Tanrı yardımcısı olsun, Horn Burnu açıklarında kötü havaya yakalanmasa bari!”

Bunu takip eden günlerde deniz neredeyse ıssızdı. Doğu yönünde ufukta bir ya da iki gemi seçilebiliyordu.

Estados Adasının on mil açığından geçen gemiler elbette Amerikan toprağına yönelmiyordu. Vasquez'e göre onlar Antarktika sularındaki avlanma alanlarına giden balina gemileriydi. Onun dışında daha yüksek enlemlerden gelen birkaç yunusa rastlamışlardı. Several Burnundan uzakta durarak, Pasifik Okyanusuna yöneliyorlardı.

20 Aralık tarihine kadar meteorolojik gözlemler dışında kayıt düşecek bir şey olmamıştı. Rüzgârın kuzeydoğudan güneydoğuya yön değiştirmesiyle hava son derece değişken bir hal almıştı. Pek çok defa, ara sıra doluya da dönen kuvvetli yağışlar yaşanıyordu, ki bu da atmosferdeki elektrik gerilimine işaret ediyordu. O nedenle, özellikle de yılın bu döneminde korkunç fırtınalardan korkulurdu.

21 Aralık sabahı, Felipe taraçanın üzerinde pipo içerek dolaşırken, gürgen korusu tarafında bir hayvan gördüğünü sandı.

Birkaç saniye hayvanı inceledikten sonra ortak odadan dürbünü almaya gitti. Felipe büyük yabani lamayı kolayca tanıdı. Bu belki de iyi bir atış yapmak için bir fırsattı.

Az önce çağırdığı Vasquez ve Moriz müştemilat-tan çıkıp taraçada ona katıldılar. Hepsi bu hayvanı avlamak konusunda hemfikirdi. Eğer bu lamayı avlamayı başarırlarsa, bu taze et takviyesi anlamına gelecek, gündelik yemeklerinde hoş bir değişiklik yapacaktı.

Şöyle karar vermişlerdi: Tüfeklerden birini alacak olan Moriz duvarın dışına çıkıp kendini fark ettirmeden, hareketsiz duran hayvanın çevresinden dolaşacak ve onu, Felipe'nin girişinde beklediği körfez tarafına doğru çekmeyi deneyecekti.

“Çocuklar, her halükârda çok dikkatli olun,” diye tembihledi Vasquez. “Bu hayvanların çok keskin kulakları ve burunları vardır! Moriz’i çok uzaktan dahi gördüğü ya da hissettiği anda öyle hızlı kaçır ki ne vurabilirsiniz ne de etrafından dolaşabilirsiniz. Öyle bir durumda bırakın kaçsın, çünkü buradan uzaklaşmamalısınız... Anlaşıldı mı?..”

“Anlaşıldı,” diye yanıt verdi Moriz.

Vasquez ve Felipe setin üzerine yerleştiler ve dürbünle, lamanın ilk görüldüğü yerden kıpırdamadığını fark ettiler. Dikkatlerini Moriz’e yönelttiler.

Moriz gürgen korusuna doğru yönelmişti. Orada güvende olurdu ve belki de onu arkadan yakalamak ve körfez yönünde kaçmaya zorlamak için hayvanı ürkütmeden kayalara ulaşabilirdi.

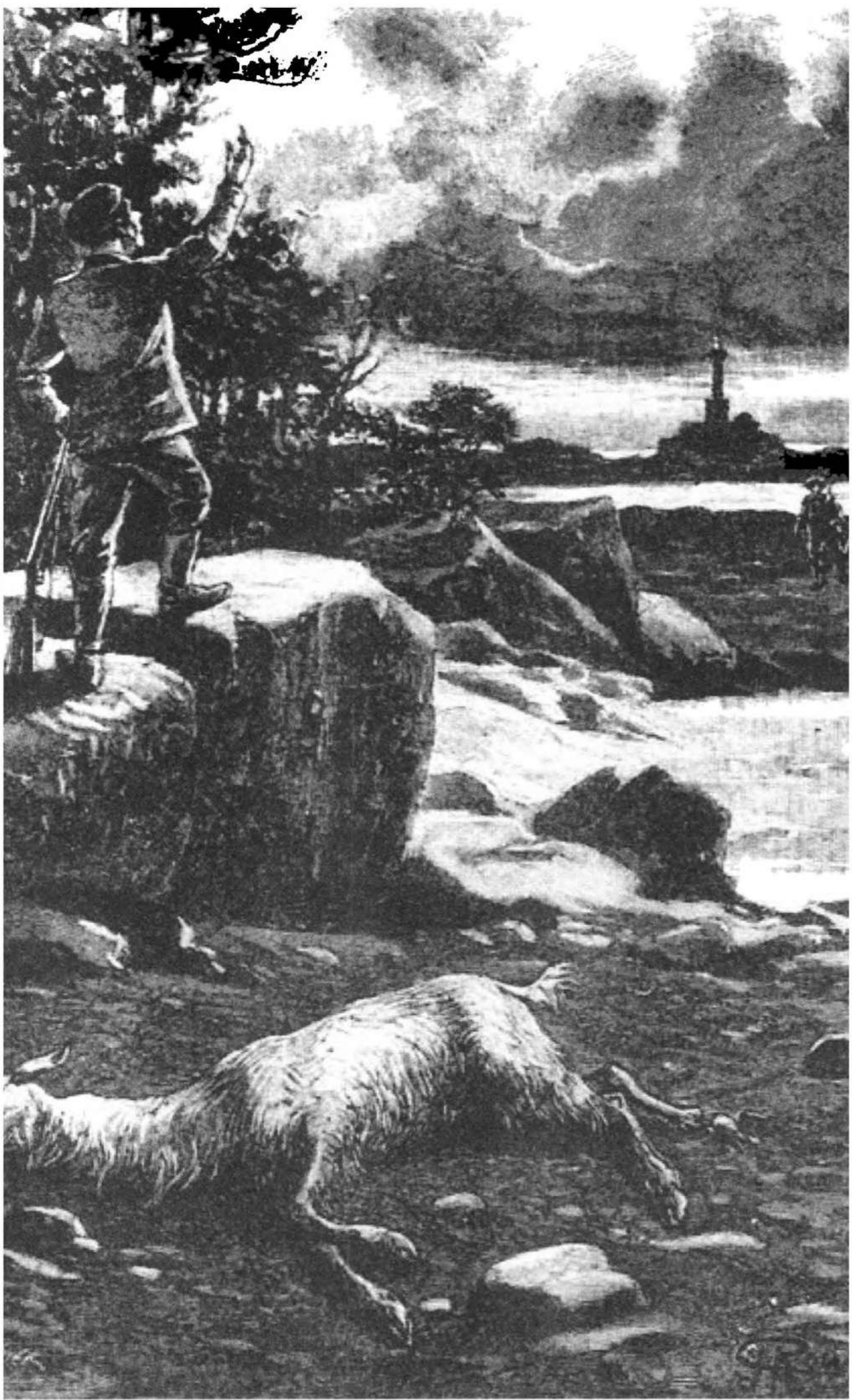
Arkadaşları onu, içinde kaybolduğu koruya kadar izleyebildiler.

Yaklaşık bir yarım saat geçmişti. Lama hâlâ hareketsizdi, Moriz vuruş menzilinde olmalıydı. Vasquez ve Felipe bir patlama sesinin yankılanmasını ve hayvanın az çok ağır yaralı bir halde düşmesini ya da dört nala kaçmasını bekliyorlardı.

Buna rağmen hiç ateş edilmedi. Lama kaçmak yerine bacakları sarkık bir şekilde bedeni çökmüş, ayakta duracak hali kalmamış gibi kayaların üzerine uzanmıştı. Vasquez ve Moriz şaşkınlık içindeydi.

Neredeyse o anda kayaların arkasına kaymayı başaran Moriz ortaya çıktı ve kımıldamayan lamanın üzerine atıldı; ona doğru eğildi, eliyle yokladı ve aniden ayağa kalktı.

Daha sonra duvara döndü ve yanılmaya mahal vermeyen bir hareket yaptı. Şüphesiz arkadaşlarından olabildiğince çabuk ona katılmalarını istiyordu.

Yanılmaya mahal vermeyen bir hareket yaptı.

“Burada olağandışı bir durum var,” dedi Vasquez. “Gel, Felipe.”

Ve her ikisi de setten aşağı yuvarlanarak gürgen korusuna doğru koştular. Mesafeyi katetmek için on dakikadan fazla sürmedi.

“Ee... lama ne alemde?..” diye sordu Vasquez.

“İşte,” diye yanıt verdi, ayağının dibinde yatan hayvanı göstererek.

“Ölmüş mü?” diye sordu Felipe.

“Ölmüş,” diye karşılık verdi Moriz.

“Yaşlılıktan mı peki?” diye bağırdı Vasquez.

“Hayır... yaralanmış!”

“Yaralanmış mı? Hayvan yaralı mıymış?”

“Evet... böğründeki kurşundan!”

“Kurşun mu!..” diye yineledi Vasquez.

Kesin olay bir şey vardı. Bir kurşunla vurulup bu yere kadar güçlkle yürüdükten sonra lama ölmüştü.

“Yani adada avcılar mı var?” diye fısıldadı Vasquez.

Hareketsiz ve düşünceli bir halde etrafına endişeli bir bakış fırlattı.

4 KONGRE'NİN ÇETESİ

Vasquez, Felipe ve Moriz Estados Adasının batı ucuna kadar gitmiş olsalardı, bu kıyının Saint-Jean Burnu ile Several Burnu arasında uzanan kıyıdan ne kadar farklı olduğunu görürlerdi. Bunlar iki yüz fit yüksekliğe ulaşan, büyük bölümü dikine kesilmiş ve derin sulara uzanan, sakın havalarda bile şiddetli dalgaların durmaksızın dövdüğü falezlerdi.

Çatlakları, yarıkları, gedikleri sayısız deniz kuşu barındıran bu çorak falezlerin önünde, bazıları, sular alçaldığı zaman denizde iki mil açığa kadar uzanan çok sayıda sığ kayalık ortaya çıkıyordu. Kayalıkların arasında ise yalnızca hafif kayıkların girebileceği dar kanallar, geçilmez boğazlar kıvrılıyordu. Orada burada, açık denizdeki dalgaların ağırlığıyla ezilen deniz kabuklarının serpiştirildiği, bazı zayıf deniz bitkilerinin öbeklendiği kum halıları, kumsallar vardı. Bu falezlerin içinde derin, kuru, karanlık, dar ağızlı mağaralar vardı; ekinoksun en korkunç zamanlarında bile ne ani fırtınalar tarafından süpürülür ne de dalgalar yüzünden su altında kalırlardı. Buraya taşlı patikalar, zaman zaman büyük gelgitlerin yerinden ettiği kopmuş kaya parçaları geçilerek ulaşılabiliyordu. Tırmanması zor dar vadilerle tepeye çıkılıyor ancak adanın merkezindeki platoya ulaşmak için dokuz yüz metreden

fazla rakımlı tepeleri aşmak gerekiyordu ve mesafe de yirmi beş kilometreden az değildi. Sonuç olarak vahşi, ıssız karakteri, Elgor Körfezinin açıldığı karşı kıyıya göre bu tarafta daha belirgindi.

Estados Adasının batısı kısmen Tierra del Fuego ve Macellan Takımadalarının tepeleriyle rüzgâra karşı korunsu da deniz San Juan Burnu, Diego Burnu ve Several Burnundaki kadar şiddetliydi. Bu nedenle Atlantik tarafına bir fener inşa edildiyse, Horn Burnunu geçtikten sonra Lemaire Boğazını arayan gemiler için Pasifik tarafına da bir tane inşa etmek o kadar gerekliydi. Belki de Şili hükümeti bir gün Arjantin Cumhuriyeti örneğini izlemeyi planlıyordu.

Sonuç olarak eğer bu çalışmalar Estados Adasının her iki ucunda da aynı anda yapılmış olsaydı, Saint-Barthélemy çevresinde bannan bir yağmacı çetesini tehdit edebilirdi.

Yıllar önce bu suçlular Elgor Körfezinin girişine ayak basmıştı. Burada falezin içinde kazılı derin bir mağara keşfettiler. Mağara onlara güvenli bir sığınak sunmuş, Estados Adasına hiçbir gemi uğrayamadığından kendilerini tam bir korumaya almışlardı.

Sayıları bir düzine olan bu adamların Kongre adında bir liderleri vardı. Kongre'nin Carcante isminde bir de sağ kolu vardı.

Bunlar Güney Amerika kökenli bir grup insandı. Aralarından beşinin uyruğu Arjantin ya da Şili'ydi. Büyük olasılıkla Kongre tarafından toplanmış Fuego yerlileri ise Lemaire Boğazını aşarak grubu tamamlamışlardı. Yaz aylarında balık avlamaya geldiklerinden adayı iyi tanıyorlardı.

Carcante'yle ilgili bilinen tek şey Şilili olduğuydu, ancak Cumhuriyet'in hangi şehri ya da

köyünde doğduğunu ya da hangi aileye mensup olduğunu söylemek güçtü. Otuz beş ile kırk yaşları arasında, orta boylu, daha ziyade sıska fakat kaslı, dolayısıyla aşırı güçlü, sinsî tabiatlı, kötü niyetli bir adamdı ve hırsızlık yapmak ya da cina-yet işlemekten çekinmezdi.

Çetenin liderine gelince, onun hayatıyla ilgili hiçbir şey bilinmiyordu. Uyuğu hakkında tek laf etmemişti. Gerçek adı Kongre miydi? Bilinmiyordu. Kesin olan tek şey, namının Macellanya ve Tierra del Fuego yerlileri arasında oldukça yayılmış olduğuydu. *Astrolabe* ve *Zélée* yolculukları sırasında Kaptan Dumont-d'Urville, Macellan Boğazı üzerinde, Peckett Limanına uğradığı sırada gemiye bu isimde bir Patagon almıştı. Ancak Kongre'nin Patagonya kökenli olduğu kuşkuluydu. Bu ülkede yaşayanların aksine yüzünün üst kısmı dar, alt kısmı da geniş değildi, onların dar ve basık alınları, kısık gözleri, basık burunları vardı ve genellikle uzun boyluydular. Öte yandan görünümünde, bu kabilelerin çoğunda rastlanan yumuşak ifadeden eser yoktu.

Kongre gözü pek olduğu kadar sert mizaçlı biriydi. Bu, henüz kırklı yaşlarda olmasına rağmen ak düşmüş kalın sakalının ardında pek gizleyemediği acımasız ifadeden kolayca anlaşılıyordu. Gerçek bir hayduttu, suça batmış korkunç bir suçluydu ve yalnızca kıyısını bildiğimiz bu ıssız adadan başka sığınacak yer bulamamıştı.

Fakat buraya sığınmaya geldiklerinden beri Kongre ve adamları nasıl hayatta kalmışlardı? İşte özetle olaylar şöyle gelişti.

Kongre ve suç ortağı Carcante, onlara asılma ya da boğulma cezasına mal olacak ağır suçlar son-

rasında, Macellan Boğazının başlıca limanı olan Punta-Arenas'tan kaçmış, onları kovalamanın imkânsız olduğu Tierra Del Fuego'ya ulaşmışlardı. Orada, Patagonya yerlilerinin arasında, henüz Dünyanın Ucundaki Fener'in henüz aydınlatmadığı Estados Adasında deniz kazalarının çok sık yaşandığını öğrendiler. Şüphe yok ki bu kıyılar, aralarından bazılarının oldukça değerli olduğu her türden enkazla kaplıydı. Kongre ve Carcante'nin aklına Fuego'da tanıştıkları, kendilerine benzeyen birkaç haydutla bir yağmacı çetesi kurma fikri geldi, onlar gibi olan yaklaşık on yerli de çeteye katıldı. Yerlilere ait küçük bir tekne onları Lemaire Boğazının diğer kıyısına taşıdı. Ne var ki, birer denizci olan Kongre ve Carcante uzun zaman Pasifik'in tehlikeli sularında yolculuk yapmış olsalar da bir felaketin önüne geçemediler. Ani bir rüzgâr onları doğuya sürükledi ve Parry limanının sakin sularına ulaşmak isterken şiddetli deniz Calnett Burnunun kayalarına çarparak gemilerini parçaladı.

Bu nedenle Elgor Körfezine yürüyerek ulaştılar. Umutları boşa çıkmamıştı. San Juan ve Several Burnu arasındaki kumsallar eski ve yakın zamanda gerçekleşen deniz kazalarının kalıntılarıyla kaplıydı. Bozulmamış halde duran balyalar, çeteye aylarca gıda sağlayacak erzak kasaları, tabancalar ve tüfekler halinde, kolayca eski haline getirilebilecek silahlar, metal kutularında iyi muhafaza edilmiş cephanelikler, zengin Avusturalya yük gemilerinden gelen oldukça değerli altın ve gümüş külçeler, mobilyalar, borda kaplamaları, levhalar, çeşitli ahşaplar ve oraya buraya saçılmış iskelet kalıntıları vardı, ancak bu deniz felaketlerinden sağ kalan bir kişi bile yoktu.

Deniz kazalarının kalıntılarıyla kaplıydı.

Aslında bu ürkütücü Estados Adası denizciler tarafından iyi biliniyordu. Fırtınanın bu kıyıya sürüklediği her gemi kaçınılmaz olarak batıyordu.

Kongre adamlarıyla birlikte körfezin sonuna değil, girişine yerleşti. Böylesi San Juan Burnunu gö-

zetleyebilmeleri açısından planları için daha elverişliydi. Tesadüf eseri, girişinin laminarya ve deniz yosunu gibi büyük deniz bitkileriyle gizlendiği, bütün çetenin yerleşebileceği kadar geniş bir mağara keşfetti. Körfezin kuzey kıyısındaki falezin payandası sayesinde çetenin denizin rüzgârlarından korkmasına gerek yoktu. Deniz kazalarından sağlanan, mağarayı döşemeye yarayacak her şey, çarşaf takımları, giysiler ve aynı zamanda çok miktarda et konserve-si, bisküvi kutusu, brendi ve şarap fıçıları mağaraya taşınırdı. İlk mağaraya yakın bir başka mağara ise kumsallarda bulunan altın, gümüş ve pahalı mücevherler gibi özel değeri olan yitik eşyaları saklamaya yanyordu. Şayet Kongre bir gün haince körfeze çekilen bir gemiyi ele geçirmeyi başarırrsa, onu yağmaladıklarıyla dolduracak, ilk korsanlık zamanlarına ev sahipliği yapan Pasifik adalarına geri dönecekti.

O zamana dek böyle bir fırsat doğmamış, bu suçlular Estados Adasından ayrılamamışlardı. İki sene zarfında zenginliklerinin giderek katlandığı bir gerçektir. Büyük kazanç sağladıkları yeni kazalar meydana gelmişti. Hatta, Eski ve Yeni Dünyanın bazı tehlikeli kıyılarındaki enkaz yağmacıları gibi bu felaketlere kendileri yol açıyordu. Geceleri, doğudan esen bora şiddetini arttırdığında bir gemi adanın görüş alanına girerse, ateş yakarak gemiyi kayalıklara doğru çekiyorlardı. Kazazedelerden biri dalgalardan kurtulmayı başarabilirse hemen öldürülüyordu. Varlıklarından bile haberdar olunmayan bu haydutlar işte bu tür suçlar işliyordu.

Ne var ki çete adaya mahkûm olmaya devam ediyordu. Kongre birkaç gemiyi kazaya sürüklemişti ancak onları ele geçireceği Elgor Körfezine çekmeyi

başaramamıştı. Öte yandan hiçbir gemi, kaptanların pek bilmediği körfeze kendiliğinden yanaşmıyordu, üstelik gemi mürettebatının bu on beş hayduda karşı koyacak güçte olmaması da gerekiyordu.

Zaman akıp gidiyordu, mağara değerli kalıntılarla dolup taşıyordu. Kongre ve arkadaşlarının sabırsızlığını ve öfkelerini tahmin etmek güç değildi. Bu, Carcante ve lideri arasındaki sonu gelmeyen bir sohbet konusuydu.

“Karaya oturmuş bir gemi gibi bu adada kalakalmak!” deyip duruyordu. “Üstelik yükleyeceğimiz yüz bin kuruştan fazla değerde yükümüz varken!..”

“Evet,” diye cevap verdi Kongre, “ne pahasına olursa olsun buradan gitmeliyiz!”

“Ne zaman ve nasıl?” diye yanıt verdi Carcante. Ve bu soru her zaman cevapsız kalıyordu.

“Erzakımız bir gün bitecek,” diye yineliyordu Carcante. “Her zaman balık tutabilsek de avlanacak hayvan kalmayabilir!.. Hem bu adada kaç kış geçireceğiz kim bilir! Tanrı aşkına! Daha nelere katlanmamız gerektiğini düşünüyorum da!”

Kongre tüm bunlara ne cevap verebilirdi ki? Ağzı laf yapan, konuşmaktan hoşlanan biri değildi. Fakat aczini düşündükçe öfkeden deliye dönüyordu.

Hayır, hiçbir şey yapamazdı... Hiçbir şey!.. Ortada çetenin baskın yapacağı bir gemi olmadığından, şayet birkaç Fuegolü kano adanın doğusuna gitmeye cesaret etse, Kongre onları ele geçirmekte zorlanmazdı. Hem o olmasa da Carcante ya da Şilililerden biri Macellan Boğazına gitmek için o kanolardan birini kullanabilir, böylece Buenos Aires ya da Valparaiso'ya ulaşmak için bir fırsatları olabilirdi. Sahip oldukları servet sayesinde yüz elli-iki yüz tonluk bir gemi

satın alabilirler, Carcante de birkaç tayfayla gemiyi Elgor Körfezine getirebilirdi. Gemi körfeze girdiğinde ise mürettebattan kurtulabilirlerdi... Sonra çete tüm servetiyle birlikte gemiye binebilir ve Solomon ya da Yeni Hebrides adalarına ulaşabilirlerdi.

Oysa, durum tam böyleyken bu hikâyenin başlangıcından on beş ay önce işler aniden değişti.

1858'in Ekim ayının başında Arjantin bandıralı buharlı bir gemi adanın açıklarında belirdi ve Elgor Körfezine doğru manevra yaptı.

Kongre ve çetesi bunun bir savaş gemisi olduğunu hemen anladığından herhangi bir hamlede bulunmaya cesaret edemediler. Orada olduklarına dair tüm izleri yok ettikten ve her iki mağaranın da ağzını kapadıktan sonra geminin gidişini beklemek üzere adanın iç kısmına doğru çekildiler.

Gemi, Buenos Aires'ten gelen Santa-Fé gemisiydi. Gemide Estados Adasına deniz feneri inşa etmekle görevlendirilmiş ve yerini saptamaya gelmiş bir mühendis vardı.

Gemi, Elgor Körfezinde yalnızca birkaç gün kaldı ve Kongre ile adamlarını fark etmeden oradan ayrıldı.

Öte yandan geceleyin küçük koya sokulmayı başaran Carcante, Santa-Fé'nin hangi amaçla Estados Adasına geldiğini öğrenmeyi başarmıştı. Elgor Körfezinin ucuna bir deniz feneri inşa edilecekti!.. Çetenin burayı terk etmekten başka çaresi yoktu ve şayet mümkün olsaydı, kesin olarak yapacakları da buydu.

Bu yüzden Kongre yapılması gereken tek şeyi yaptı. Saint-Barthelemy Burnu civarında onlara sığınak olabilecek başka mağaraların bulunduğu batı bölgesini zaten iyi biliyordu. Savaş gemisi çalışmalara başlamak üzere bir işçi ekibiyle gecikmeden

geri geleceğinden tek bir gün bile kaybetmeden, bir sene orada yaşayabilmek için gerekli her şeyin taşınmasıyla ilgilendi, zira Saint-Jean Burnundan bu kadar uzakta fark edilme tehlikesinin bulunmadığına inanıyordu. Bununla birlikte her iki mağarayı boşaltma zamanı bulamadı. Erzakın konserveler, içecekler, çarşaf takımları, giysiler gibi elzem kısmı ile bazı değerli taşlarla yetinmek zorunda kalmış, sonra da mağaraların ağzını taş ve kuru otlarla gizlemişti, gerisi şeytana emanetti.

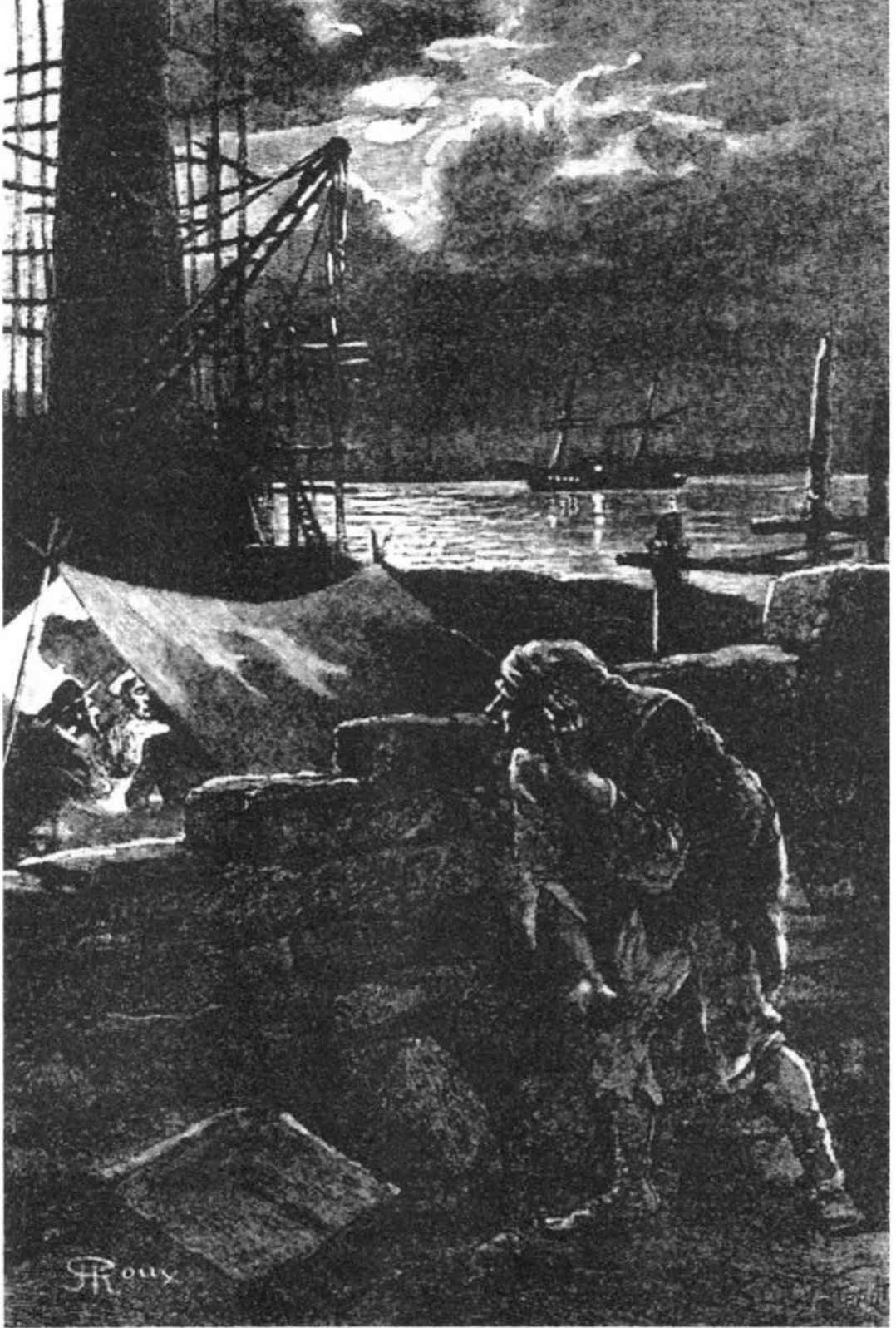
Gidişinden beş gün sonra Santa-Fé sabah saatlerinde Elgor Körfezinin girişinde belirdi ve yeniden koya demirledi. Getirdiği işçiler, taşıdığı malzeme karaya indirildi. Mevki olarak taraçanın üzeri belirlenince inşaat çalışmaları derhal başladı ve hızlıca yürütüldü.

İşte Kongre'nin çetesi Saint-Barthélemy Burnuna bu şekilde sığınmak zorunda kaldı. Karların erimesiyle beslenen bir ırmak onlara gerekli suyu sağlıyordu. Balıkçılık ve bir ölçüde av, Elgor Körfezinden ayrılmadan ihtiyaçlarını karşılaması gereken yiyeceklerinden tasarruf etmelerini sağlıyordu.

Fakat Kongre, Carcante ve adamları fenerin inşaatının tamamlanmasını ve Santa-Fé'nin üç ay sonra nöbet değişimi için gelene kadar oradan ayrılmasını öyle büyük bir sabırsızlıkla bekliyorlardı ki.

Kongre ve Carcante'nin körfezin ucunda neler olduğunu bildikleri ortadaydı. Ya güneyden ya da kuzeyden sahil boyunca ilerleyerek ya iç kısımdan yaklaşıp ya da güneyde New Year Limanının etrafındaki yüksekliklerden gözlem yaparak çalışmaların son durumundan ve ne zaman sona ereceğinden haberdar oluyorlardı. İşte böylece Kongre

uzun zamandır üzerinde düşündüğü bir planı uygulamaya koymuştu. Hem körfez aydınlatılacağına göre Kongre'nin mürettebatını ele geçirip ortadan kaldıracığı bir geminin Elgor Körfezine uğrayıp uğramayacağını kim bilebilirdi?

Kongre ve Carcante çalışmalarının son durumdan haberdar oluyorlardı.

Gemideki subaylar adanın batı ucunda bir gezintiye çıkmak isteseler bile Kongre endişelenmesine gerek olmadığını düşünüyordu. Hiç kimse, en azından bu yıl, bu çıplak platolar, elverişsiz geçitler yani aşması muazzam bir zahmete mal olacak tüm o dağlık alan üzerinden Saint-Barthelemy Burnuna kadar maceraya atılmayı istemezdi. Evet, belki geminin kaptanı adayı turlamak isteyebilirdi. Fakat kayalıklarla dolu kıyıya çıkması pek muhtemel değildi, her halükârda çete fark edilmemek için gereken önlemleri alacaktı.

Bu olasılık gerçekleşmedi ve fenerin inşaatının sona ereceği aralık ayı geldi çattı. Bekçiler yalnız kalmıştı ve Kongre, fenerin gece yansıtacağı ilk ışıklarla bundan haberdar olacaktı.

Aynı zamanda şu son haftalar boyunca çeteden biri, feneri görebilecek şekilde yedi ya da sekiz millik bir mesafeden tepede gözlem yapıyordu ve ışık ilk defa yandığında mümkün olan en hızlı şekilde geri dönme emri almıştı.

Aralık ayının 9'unu 10'una bağlayan gecede bu haberi Saint-Barthélemy Burnuna getiren kişi Carcante oldu.

Mağarada Kongre'nin yanına vardığında, "Evet," diye haykırdı, "şeytan sonunda feneri yaktı, yine şeytan söndürsün!"

Kongre tehditkâr elini doğu yönünde uzatarak, "Ona ihtiyacımız olmayacak," diye yanıt verdi.

Birkaç gün geçti ve bir sonraki haftanın başında Parry Limanının civarında avlanmaya çıkan Carcante tek kurşunla yabani bir lama vurdu. Bilindiği üzere, hayvan onun elinden kaçmış, Moriz'in gürgen koruluğunun yakında kayalıklarda onun-

la karşılaştığı yerde ölmüştü. İşte o günden sonra Vasquez ve arkadaşları adada yalnız olmadıklarından emin olarak Elgor Körfezinin çevresini daha dikkatli gözlemeye başladılar.

Kongre'nin San Juan Burnuna geri dönmek üzere Saint-Barthélemy Burnundan ayrılacağı gün gelmişti. Haydutlar eşyalarını mağarada bırakmaya karar vermişti. Fenerdeki erzaka güvenerek, yanlarına yalnızca üç-dört günlük yiyecek aldılar. Takvim 22 Aralık'ı gösteriyordu. Şafakta yola çıktılar, adanın iç tarafından bildikleri dağlık alan üzerindeki bir yolu takip ederek ilk gün yolun üçte birini tamamlayacaklardı. Dağlık alanda on mil mesafe-lik etabın sonunda molayı ya ağaçların altında ya da bir oyukta vereceklerdi.

Bu molanın ardından ertesi gün Kongre gün doğmadan, bir öncekiyle aşağı yukarı aynı olan ikinci etaba, bir sonraki gün ise onu Elgor Körfezine götürecek üçüncü etaba başlayacaktı. Körfeze üçüncü günün akşamı varmış olacaktı.

Kongre fenerin hizmetine yalnızca iki bekçi tahsis edildiğini sanıyordu, oysa üç bekçi vardı. Fakat sonuç olarak bunun pek önemi yoktu. Vasquez, Moriz ve Felipe, fenerin civarında varlığından şüphe etmediği çeteye karşı koyabilecek güçte değildi. İki kişi ilk ikisini lojmanda, üçüncüyü de görevi başında nöbet dairesinde haklayabilirlerdi.

Böylece Kongre fenerin sahibi olacaktı. Sonra da Saint-Barthélemy'de bıraktığı tüm eşyaları getirmek ve yeniden Elgor Körfezinin girişindeki mağaraya yerleştirmek için bol vakti olacaktı.

Bu ürkütücü haydudun aklındaki plan buydu. Başarılı olması gerektiği kesindi. Ancak sonrasın-

da şansının yaver gidip gitmeyeceği pek de kesin değildi.

Esasında işler artık ona bağlı değildi. Bir geminin Elgor Körfezine uğraması gerekiyordu. Santa-Fé'nin seyahatinin ardından bu limanın gemiciler tarafından bilineceği kesindi. Dolayısıyla özellikle orta tonajlı bir geminin, azgın sulara boğazın ya da adanın güneyi üzerinden kaçmak yerine, artık bir fenerle aydınlanan bir körfeze sığınmak istemesi mümkündü... Kongre bu geminin eline düşeceğine ve işlediği suçlara karşı dokunulmazlığa sahip olacağı Pasifik'e kaçma imkânını sunacağından emindi.

Fakat nöbet süresince savaş gemisi geri dönmekten her şeyin tam bu şekilde gerçekleşmesi gerekiyordu. Şayet adayı tam o anda terk etmezlerse Kongre ve adamları yeniden Saint-Barthélemy Burnuna dönmek zorunda kalacaktı.

Ve o zaman şartlar aynı olmayacaktı. Komutan Layate fenerin üç bekçisinin de ortadan kaybolduğunu anladığında kaçırıldıklarından ya da cinayete kurban gittiklerinden şüphe duymayacaktı. Adanın tamamında aramalar başlayacaktı. Gemi, adayı bir uçtan diğerine dolaşmadan ayrılmayacaktı. Çete aramalardan kaçabilecek miydi? Veya bu durum uzarsa hayatta kalabilecekler miydi? Arjantin devleti gerek gördüğü takdirde başka gemiler de gönderebilirdi. Hatta Kongre bir yerli teknesi ele geçirebilse bile, ki bu pek olası değildi, boğaz sıkı bir gözetim altında olacağından geçiş yapamayacak ve Tierra del Fuego'ya sığınamayacaktı. Talih, hâlâ vakit varken bu haydutların adadan ayrılma-larına imkân vererek onlara yardım edecek miydi?

Ayın 22'sinin akşamı Kongre ve Carcante, Saint-Barthélemy Burnunun uç noktası hakkında laflayarak dolaşıyorlar, gemici alışkanlığı gereği gökyüzünü ve denizi gözlemliyorlardı.

Hava fena değildi. Bulutlar ufukta yükseliyordu. Rüzgâr kuzeydoğudan kuvvetli esiyordu.

O sırada saat akşam altı buçuktu. Kongre ve adamları her zamanki sığınaklarına dönmeye hazırlanırken Carcante, “Anlaşılan o ki, tüm eşyalarımızı Saint-Barthélemy Burnuna bırakıyoruz, öyle değil mi?” diye sordu.

“Evet,” diye yanıt verdi Kongre. “Daha sonra oradan almak kolay olacak... buraların sahibi olduğumuzda... ve...”

Cümlesini tamamlamadı. Gözlerini denize dikerek durdu ve şöyle dedi:

“Carcante... şuraya bak... şuraya... şuraya... burnun açıklarına...”

Carcante gösterdiği yöne baktı. “Ah! dedi, “Yanılmıyorum... Bu bir gemi!..”

“Rüzgân önden aldığı için yönünü ufak ufak değiştirerek adaya yaklaşıyor gibi,” diye yeniden sözü aldı Kongre.

Gerçekten de pupa yelken bir gemi Saint-Barthelemy Burnunun iki mil açığında volta vuruyordu.

Rüzgârı karşısına almasına rağmen gemi yavaş yol alıyordu ve boğazı arıyorsa, gece olmadan bunu başarabilirdi.

“Bu bir uskuna,” dedi Carcante.

“Evet... yüz elli veya iki yüz ton ağırlığında bir uskuna,” diye yanıt verdi Kongre.

Bu yelkenlinin Saint-Barthelemy Burnunu dolaşmaktan ziyade boğaza ulaşmayı istediğine kuşku

yoktu. Tüm mesele iyice karanlık basmadan bunu başanp başaramayacağıydı. Hızı azalan bu rüzgârla akıntı onu kayalıklara sürükleyebilir miydi?

Bütün çete burnun en uç noktasında toplanmıştı.

Çete burada yaşamaya başladığından beri ilk defa bir gemi Estados Adasına bu kadar yaklaşıyor değildi. Bilindiği üzere bu yağmacılar hareketli ışıklarla bir gemiyi kayalıklara çekmeye çalışmışlardı. Bu defa da bu yola başvurma önerisi geldi.

“Hayır,” diye yanıt verdi Kongre, “bu yelkenli batmamalı... Onu ele geçirmeye uğraşmalıyız... Rüzgâr ve akım ters yönde... gece çok karanlık olacak. Boğaza yönelmesi imkânsız. Yarın yine burnun ilerisinde bulacağız onu, ne yapmamız gerektiğine o zaman bakınız.”

Bir saat sonra gemi derin bir karanlıkta kayboldu ve hiçbir ışık denizdeki varlığına delalet etmedi.

Gece boyunca rüzgâr değişti ve güneybatıya döndü.

Ertesi gün şafak söktüğü sırada Kongre ve adamları kumsala indiklerinde geminin Saint-Barthélemy Burnunun kayalıklarına oturduğunu gördü.

5 YELKENLİ MAULE

Kongre'nin denizcilik mesleğinde öğrenecek bir şeyi kalmamıştı. Hangi gemileri yönetmişti, hangi denizlerde bulunmuştu? Bunu yalnızca kendisi gibi denizci olan, eski gezgin yaşamında ya da hâlâ Estados Adasında olduğu gibi yardımcısı olan Carcante söyleyebilirdi. Fakat o da söylememişti.

Bu iki alçağa korsan demek kesinlikle kara çalmak olmazdı. Suç dolu hayatlarını, o dönemde gemilerin sıkça saldırıya uğradığı Solomon Adaları ile Yeni Hebridler denizlerinde sürdürmüş olmalıydılar. Ve kuşkusuz Birleşik Krallık, Fransa ve Amerika'nın Pasifik Okyanusunun bu bölgesine düzenlediği seferlerden kaçtıktan sonra Macellan Takımadalarına, sonra da enkaz yağmacısı oldukları Estados Adasına sığındılar.

Kongre ve Carcante'nin adamlarından beş altısı aynı şekilde balıkçı ya da ticaret gemilerinde tayfa olarak çalışmışlardı, dolayısıyla denize aşinaydılar. Fuegolulara gelince, şayet çete yelkenliyi ele geçirmeyi başarabilirse onlar da mürettebata katılacaklardı.

Gövdesine ve direklerine bakılırsa bu yelkenli yüz elli veya yüz altmış ton yükten fazlasını taşıyamazdı. Batıdan esen bora gece boyunca, gemiyi parçalayabilecek kayaların dağınık halde bulundu-

ğu bir kumsala sürüklemişti. Fakat gövdesi zarar görmüşe benzemiyordu. İskele tarafına yatmış, baş tarafı karaya doğru, sancak tarafı da denize doğru dönmüştü. Mevcut konumunda baş üst güverteden kış güverte köşküne kadar güvertesi görülüyordu. Donanımlarıyla mizana direği, ana direk, cıvadra direği ile toplanan mizana yelkeni, küçük kuntra ve gabya yelkeni dışında yarı toplanmış yelkenleri zarar görmüşe benzemiyordu.

Önceki akşam yelkenli Saint-Barthélemy Burnunun açıklarında belirdiğinde kuzeydoğudan esen sert bir rüzgârla mücadele ediyor, rüzgân sancak tarafına alarak Lemaire Boğazına ulaşmaya çalışıyordu. Kongre ve adamları onu karanlıkta gözden kaybettiğinde, rüzgâr zayıflamaya başlamıştı ve yakında gemiye hız verebilmek için yetersiz kalacaktı. Dolayısıyla akıntıyla kayalıklara sürüklenen gemi, geceleyin bu sularda sıklıkla olduğu gibi aniden yön değiştirdiğinden kıyıya denize açılamayacak kadar fazla yaklaşmıştı. Serenlerin bağlanma biçimi mürettebatın rüzgânı yakalayabilmek için elinden geleni yaptığını ortaya koyuyordu. Ancak kuşkusuz artık çok geçti, zira yelkenli sonunda karaya oturmuştu.

Kaptan ve mürettebata gelince, yalnızca tahmin yürütülebiliyordu. Ancak muhtemelen rüzgâr ve akıntıyla kayalarla dolu tehlikeli bir kıyıya sürüklendiklerinde gemilerinin parçalanacağına ve kimsenin sağ kalmayacağına kanaat getirip kanoyu denize indirmişlerdi. Acıklı bir karar. Kaptan ve adamları gemiden çıkmasaydı sağ kalabilirlerdi. Oysa hayatlarını kaybettiklerine şüphe yoktu zira kanoları rüzgârla Franklin Körfezine sürüklenmiş, kuzeydoğu yönünde iki mil açıkta alabora olmuştu.

Deniz alçaldığı sırada yelkenliye çıkmak hiç de zor değildi. Saint-Barthélemy Burnundan geminin karaya oturduğu yere kayadan kayaya atlayarak gidilebiliyordu. Bu mesafe en fazla yarım millik bir uzaklıktı. İki adamının eşlik ettiği Kongre ve Carcante de aynen böyle yaptılar. Diğerleri de kazadan sağ kurtulan olup olmadığını kontrol etmek amacıyla gözetlemek için falezin ayağında kaldılar.

Kongre ve adamları kumsala geldiğinde yelkenli tamamıyla karaya oturmuştu. Fakat bir sonraki gelgitte deniz yedi ila iki buçuk metre kabaracağından, geminin altı zarar görmemişse su alma derinliğini yeniden bulacağına şüphe yoktu.

Kongre yelkenlinin alabileceği yük miktarının yüz altmış ton olduğuna hükmederken yanılmıştı. Geminin etrafında bir tur attı ve kış tarafındaki levhayı okudu: *Maule, Valparaiso*.

Demek Aralık'ın 22'sini 23'üne bağlayan gece Estados Adasına oturan bu yelkenli bir Şili gemisiydi.

"Bu bizim işimizi görür," dedi Carcante.

"Tabii yelkenlinin gövdesi su kaçırmıyorsa," diye itiraz etti adamlardan biri.

"Su kaçağı ya da başka bir hasar onarılır," demekle yetindi Kongre.

Sonra da deniz tarafından geminin omurgasını incelemeye koyuldu. Borda kaplaması hasar görmüşse benzemiyordu. Biraz kuma batmış pruva ve kış bodoslaması olduğu gibi dururken, dümen yerli yerindeydi. Gövdenin kumdaki kısmı yalnızca dışarıdan görülebildiğinden kesin bir şey söylemek mümkün değildi. İki saatlik bir gelgit kabarmasından sonra Kongre ne yapacağına karar verecekti.

“Bu bizim işimizi görür,” dedi Carcante.

“Herkes gemiye!” dedi.

Geminin eğimi iskeleden binmeyi kolaylaştırırsa da güvertede yürümeye imkân tanımıyordu. Korkuluk boyunca sürünerek ilerlemek gerekiyordu. Kongre ve diğerleri ana direğin halatlarına tutunarak geçtiler.

Gemi karaya çok şiddetli bir şekilde oturmuş görünmüyordu zira palamanı çözülmüş birkaç direk dışında her şey yerli yerindeydi. İşçiliği çok ince olmayan yelkenlinin meyil derecesi pek fazla olmadığından yeterli bir eğim sağlamıyordu ve kuşkusuz gelgitle birlikte kendi yükselecekti, tabii gövdenin suyun altındaki kısmı, aldığı hasar sonucu suyla dolmazsa.

Kongre'nin ilk işi geminin kış tarafına kadar kaymak ve biraz zorlanarak da olsa kapıyı açmak oldu. Sahanlıkta kaptan köşkünü buldu. Duvara tutunarak içeri girdi, bir dolabın çekmecesinden geminin evraklarını aldı ve Carcante'nin kendisini beklediği güverteye geri döndü.

Birlikte gemi mürettebat listesini incelediler ve şunları öğrendiler:

Şili'nin Valparaiso limanına ait, yüz elli yedi ton ağırlığında, Kaptan Pailha ve altı mürettebata sahip Maule yelkenlisi 23 Kasım'da Falkland Adaları istikametinde yüksüz olarak yola çıktı.

Horn Burnunu başarılı biçimde geçtikten sonra Maule, Lemaire Boğazına girmeye hazırlanırken Estados Adası kayalıklarında kayboldu. Ne Kaptan Pailha ne de herhangi bir adamı kazadan sağ kurtulabildi, zira aralarından birinin hayatta kalması durumunda Saint-Barthelemy Burnuna sığınırđı. Oysa gün ağaralı iki saat olmuş, kimseye rastlamamışlardı.

Görüldüğü üzere yelkenli Falkland Adalarına yüksüz olarak gittiği için herhangi bir yük taşımıyordu. Önemli olan Kongre'nin, yağmaladıklarıyla adadan ayrılabilmesi için hizmetinde bir geminin olmasıydı, Maule'ü yeniden yüzdürmeyi başarırđa buna sahip olacaktı?

Geminin iç kısmını inceleyebilmek için boş yükü yerinden çıkarmak gerekecekti. Bu boş yük hurda yığınının oluşuyordu. Onu çıkarmak biraz zaman alacaktı, şayet rüzgâr deniz tarafında sertleşirse yelkenli korunmasız kalacaktı. Yapılması gereken ilk iş yüzmeye başlar başlamaz kumsaldan çekmekti. Deniz neredeyse kabarmaya başlayacak ve birkaç saat içinde de iyice yükselecekti.

Kongre Carcante'ye şöyle dedi:

“Omurgasının altı yeterince su dolduğunda yelkenliyi çekmek için her şeyi hazır edeceğiz... Ciddi bir hasarının olmaması ve su almamış olması da mümkün...”

“Bunu yakında öğreniriz,” diye yanıt Verdi Carcante, “zira deniz kabarmaya başlıyor, o zaman ne yapacağız Kongre?”

“Maule'yi kayalıkların dışına çekeceğiz ve onu burun boyunca Penguenler Körfezinin sonuna doğru, mağaraların önüne götüreceğiz. Orada, sadece altı fit su çektiği için denizin en düşük seviyesinde bile suyun dibine değmeyecek.”

“Ya sonra?” diye sordu Carcante.

“Sonra, Elgor Körfezinden getirdiğimiz her şeyi gemiye yükleyeceğiz...”

“Ya sonra?..” diye tekrarladı Carcante.

“Sonrasına bakacağız,” diye yanıt verdi basitçe Kongre.

Bir sonraki gelgiti kaçırmamak için hemen işe koyuldular, zira bu geminin yeniden suya indirilmesini on iki saat geciktirirdi. Ne olursa olsun gemiyi öğleden önce koya demirlemek gerekiyordu. Orada suyun üzerinde olacak ve hava bu şekilde devam ederse nispeten güvende olacaktı.

İlk önce Kongre adamlarının yardımıyla sancak baş omuzluğundan çapayı aldı ve zinciri boyunca uzatarak kumsalın ötesine sabitledi. Böylece omurgası kumdan ayrıldığı zaman gemiyi derin suyla buluşacağı yere kadar çekmek mümkün olacaktı. Gelgit kaybolmadan önce koya ulaşmaya, öğleden sonra da sintineyi incelemeye vakitleri olacaktı.

Hızlıca alınan bu önlemler deniz kabarmaya başladığında tamamlanmıştı. Kumsal birazdan suyla kaplanacaktı.

Kongre, Carcante ve yarım düzine adam gemiye çıkarken, diğerleri falezin ayağına gittiler.

Artık yapılacak tek şey beklemektir. Çoğunlukla denizden esen rüzgâr yükselen gelgitle sertleşirdi ve özellikle endişe edilmesi gereken de buydu zira bu Maule'yi dibe oturtabilir ve kara tarafında oyulmuş kumsala daha fazla itebilirdi. Oysa gelgitin en hafif zamanıydı ve şayet yalnızca yarım gomina kadar kıyıya sürüklenmiş olsaydı deniz gemiyi kurtaracak kadar yükselemeyebilirdi.

Fakat görünüşe göre şartlar Kongre'nin lehineydi. Rüzgâr güneye dönerek hızını arttırdı ve Maule'nin kurtarılmasına yardımcı oldu.

Kongre ve diğerleri kıçtan önce yüzmesi gereken baş tarafta duruyordu. Şayet umdukları gibi gemi dönebilirse, pruva bodoslamasını denize doğru çekebilmek için yön değiştirmesi yeterli olacak ve böylece yüz kulaçlık uzun zinciriyle birlikte ilerleyerek yelkenli doğal yolunu bulacaktı.

Bu sırada deniz yavaş yavaş yükseliyordu. Sarımlar gövdenin gelgitin etkisini hissettiğini or-

* Deniz milinin onda biri -çn.

taya koyuyordu. Deniz uzun dalgalar halinde kabarıyor, hiçbirisi açık denizde kırılmıyordu. Daha elverişli koşullar beklenemezdi.

Fakat, her ne kadar Kongre yelkenliyi kurtaracağından ve Franklin Körfezindeki koylardan birine emanet edeceğinden emin olsa da bir ihtimal canını sıkıyordu. *Maule*'nin, hiç inceleyemedikleri, iskele tarafında kuma yatmış gövdesi delinmiş olabilir miydi? Eğer bir sızıntı varsa onu yükün altında arayacak ve tıkayacak vakitleri olmayacaktı. Yelkenli kumdaki çukurundan çıkamayacak, suyla dolacaktı. İlk fırtınanın onu tamamen parçalayacağı bu yerde onu bırakmak en doğru hareket olacaktı...

Bu büyük bir dertti. Kongre ve adamları gelgit hareketlerini büyük bir sabırsızlıkla takip ediyorlardı! Şayet borda kaplaması delinmiş ya da kalafat genleşmişse su kısa süre içinde sintineye dola-
caktır, *Maule* doğrultulamayacaktı bile.

Yine de yavaş yavaş sakinleşmeye başladılar. Deniz yükselmeye devam ediyordu. Her an gövde biraz daha suya batıyordu. Su içeriye sızmadan geminin yanlarında yükseliyordu. Sarsıntılar gövdenin hasarsız olduğunu gösteriyordu. Güverte yatay haline kavuşmuştu.

“Sızıntı yok!.. Sızıntı yok!” diye haykırdı Carcante.

“Tiramola”, diye emir verdi Kongre.

Manivelalar hazır. Adamlar hareket ettirmek için bir emir bekliyordu.

* Gemide döşeme tahtalarının arasını üstüğü ve katranla doldurarak su geçirmez hale getirme –çn.

** Geminin rüzgâr üstüne veya altına dönmesi için yelkenlerin bazısını gevşetme, bazısını germe işlemi –çn.

Kongre mataforanın üzerine eğilmiş iki buçuk saattir yükselen denizi gözlemliyordu. Pruva bodoslaması sarsılmaya başlamıştı ve omurganın baş tarafı artık hiçbir yere değmiyordu. Fakat kış bodoslaması hâlâ kumun içindeydi ve dümen hareket etmiyordu. Arka tarafın da kurtulması için kesin olarak bir yarım saate daha ihtiyaç vardı.

Kongre gemiyi yüzdürme sürecini hızlandırmaya karar verdi ve baş tarafta durarak seslendi:

“Döndürün.”

Kuvvetle döndürülen manivelalar yalnızca zinciri gerdi ancak pruva bodoslaması denize doğru dönmedi.

“Aganta’!” diye haykırdı Kongre.

Çapanın sürüklenmesinden endişe ediliyordu, üstelik yeniden demirlemek de son derece güç olabilirdi. Yelkenli tamamen doğrulmuştu. Sintineyi dolaşan Carcante su sızıntısına rastlamadı. Yani hasar olsa da en azından borda kaplaması açılmamıştı. Maule’nin karaya oturduğunda da kumsalda durduğu on iki saat boyunca da bir zarar görmediği ümit edilebilirdi. Bu koşullarda Penguenler Körfezindeki molası uzun sürmeyecekti.

Yarın öğleden sonra yükleme tamamlanacak ve ertesi gün de denize açılmış olacaktı. Hava koşullarını iyi değerlendirmek gerekiyordu. İster Lemaire Boğazını tırmansın, ister Atlantik’e ulaşmak için Estados Adasının güney kıyısı boyunca ilerlesin, rüzgâr Maule’nin seyrini kolaylaştıracaktı.

Saat dokuz civarı gelgitin durgunlaşması gerekiyordu. Küçük gelgitler asla çok güçlü olmazdı. Yel-

* Gemi halatının sıkı tutulması için verilen emir –çn.

kenlinin nispeten zayıf su çekimi göz önüne alındığında yeniden yüzeceğine inanmak mümkündü.

Gerçekten de saat sekiz buçuktan kısa bir süre sonra kış tarafı yükselmeye başladı. *Maule* hasar tehlikesi olmadan sakin deniz sayesinde bu sığına oturmuştu.

Kongre durumu inceledikten sonra gemiyi bir kez daha iple çekilebileceğine karar verdi. Emri üzerine adamları döndürmeye başladı ve on iki kulaçlık zincir çektikten sonra *Maule*'nin baş tarafı sonunda denize doğru döndü. Çapa sıkı durmuştu. Çapanın tırnakları kayaların arasına sıkıca tutunmuştu, bocurgatın çekim gücüne direnemedi kırılabilirdi.

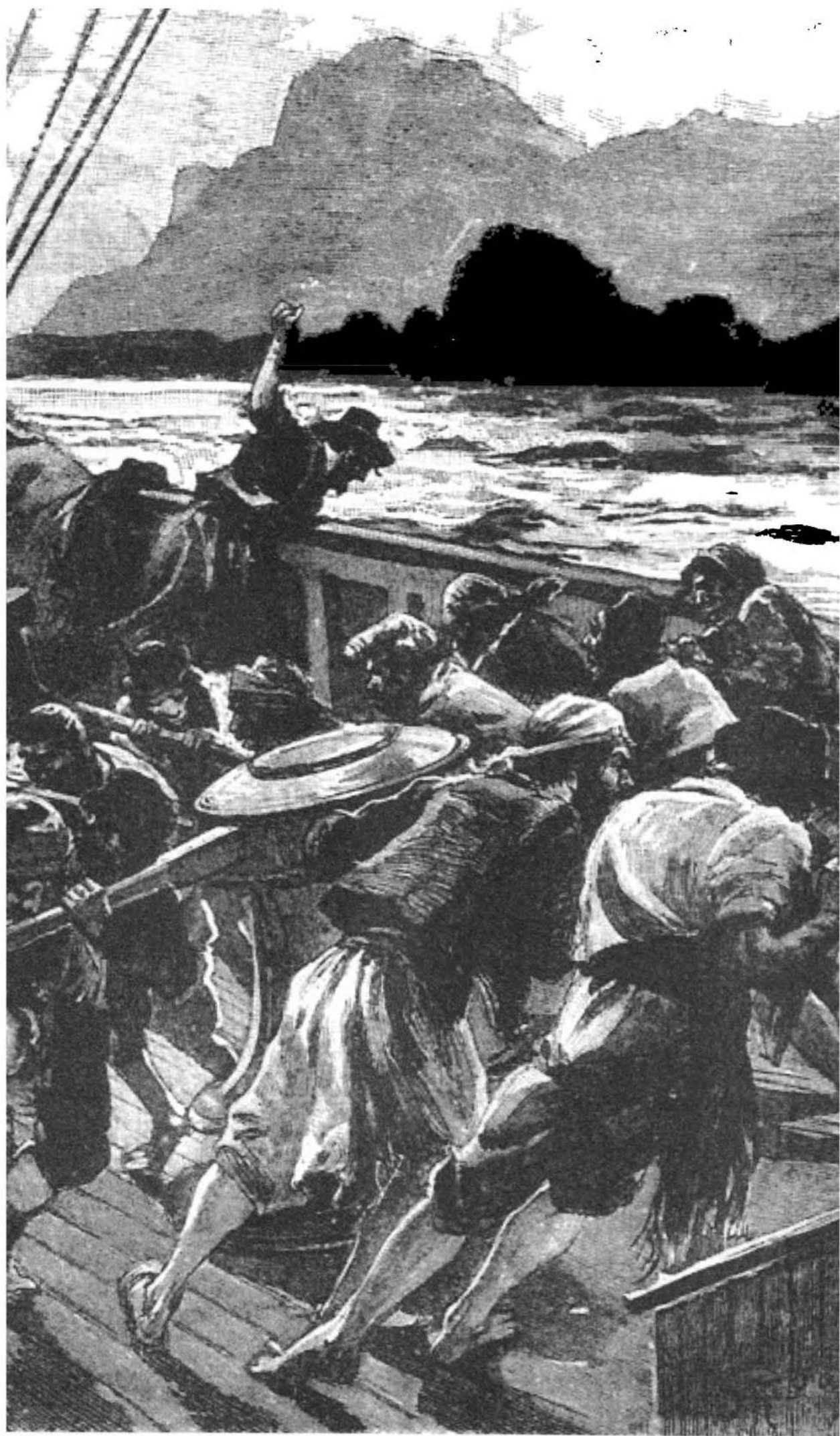
“Ha gayret çocuklar!” diye bağırdı Kongre.

Kış küpeştesinin üzerinden eğilmiş Kongre yelkenlinin arka tarafını izlerken *Carcante* dahil herkesle işe koyuldu.

Birkaç dakikalık bir tereddüt yaşandı, omurganın ikinci yarısı hâlâ kuma sürtüyordu.

Kongre ve adamları oldukça endişeliydi. Yirmi dakika boyunca deniz yükselmeyecekti ve *Maule*'nin bundan önce yeniden yüzdürülmesi gerekiyordu, aksi takdirde bir sonraki gelgite kadar buraya çivilenecekti. Gelgit iki gün daha alçalacak, kırk sekiz saat sonra yeniden kabarmaya başlayacaktı.

Son bir gayret göstermenin vakti gelmişti. Kendini aciz hisseden bu adamların öfkesi, öfkeden de öte, azgın hiddeti tahmin edilebilirdi! Çok uzun süredir yolunu gözledikleri, onlara özgürlüğü, belki de dokunulmazlığı getirecek gemiye sahip olmak ve onu bu sığıntıdan kıpırdatmamak!..

“Ha gayret çocuklar!”

Bocurgatın başında, çapanın kırılacağı ya da sürükleneyeceği korkusuyla nefes nefese kalmışken küfürler, beddualar ediyorlardı! Bu çapayı yeniden demirlemek, ikinci bir çapa tutturmak için akşam gelgitini beklemek gerekiyordu. Gerçi yirmi dört saat içinde başlarına ne geleceğini ve hava koşullarının yine elverişli olup olmayacağını kim bilebilirdi?..

Kuzeydoğuda oldukça yoğun bulutlar oluşmaya başladı. Eğer bu tarafta kalırlarsa, sığ alan kıyıdaki yüksek falezlerin korunması altında olacağından geminin durumunun daha kötüye gitmeyeceği bir gerçektir. Peki ama ya deniz şiddetlenir ve dalgalar bir gece önce yaşanan çarpmanın başladığı işi tamamlarsa?..

Hem sonra kuzeydoğudaki bu rüzgârlar, küçük esintiler halinde bile olsa geminin boğazdaki seyriyi kolaylaştıracak türden değildi. Yelkenlerinde eğik rüzgârla ilerlemek yerine *Maule* günlerce borina seyri yaparak gitmek zorunda kalacaktı ve söz konusu bir deniz yolculuğu olduğunda gecikmenin sonuçları vahim olabilirdi.

Deniz durgun gibiydi ve birkaç dakika içinde iyice çekilecekti. Denizin sığlık alanı tamamen kapanmıştı. Birkaç kayalığın tepesi su seviyesinde görünüyordu. Saint-Barthélemy Burnundan en uç kısım artık görülemiyordu ve son alçak gelgit akıntıyla bir anlık buluşmanın ardından sonra kuru kalmıştı.

Denizin yavaşça çekildiği ve kayaların kumsalın etrafında meydana çıkacağı ortadaydı.

* Yelkenlinin rüzgâra en yakın olduğu seyir -çn.

Yeniden küfürler savruldu. Canları çıkan, nefesleri kesilen adamlar bir yere varmayan bu işi bırakmak üzereydi.

Gözü öfkeden dönen Kongre onlara doğru koştu. Bir balta kaparak, görevini ilk bırakanı öldüreceğini söyleyerek tehdit etti ve herkes bunu yapmakta tereddüt etmeyeceğini çok iyi biliyordu.

Herkes manivelaların başına geçti ve çabalarının sonucunda zincir loça^{*} deliklerinin bakır kaplamalarını ezerek kırılma noktasına kadar gerildi. Sonunda bir ses duyuldu. Bocurgatın mandalı yarığın içine düşmüştü. Yelkenli denize doğru küçük bir hareket yaptı. Yeniden hareketli hale gelen dümen geminin yavaş yavaş kumdan kurtulduğunu gösteriyordu.

Maule'nin kurtulduğunu hisseden adamlar "Yaşa!.. yaşa!.." diye bağırdı. Omurganın arka tarafı yatağında kaymıştı. Bocurgatın dönüşü hızlandı ve birkaç dakika içinde çapası tarafından sürüklenen yelkenli kumsalın ötesinde yüzüyordu.

Kongre hemen dümene koştu. Zincir gevşedi, çapa yerden kesildi ve mataforaya çekildi. Geriye kalan tek şey Franklin Körfezindeki koya ulaşmak için kayalıkların arasındaki geçide yönelmekti.

Kongre yeterli olacağını düşündüğü büyük flock yelkenini açtırdı. Denizin mevcut durumu itibariyle su her yerdeydi. Yarım saat sonra kumsal boyunca son kayaların etrafını dolaştıktan sonra yelkenli, Saint-Barthélemy Burnunun en uç noktasına iki mil uzaklıktaki Penguenler Körfezine demirledi.

* Gemilerde demir zinciri içine alabilen delik –çn.

6 ELGOR KÖRFEZİNDE

Gemiye yeniden yüzdürme operasyonu başarıyla tamamlanmıştı. Ancak her şey bitmiş değildi. Yelkenli Saint-Barthélemy Burnu kıyısındaki küçük koyda tam anlamıyla güvende değildi. Büyük dalgalara ve kuzeybatı yönünden gelen fırtınalara karşı son derece korumasızdı. Sert ekinoks gelgitleri sırasında demirlendiği yerde yirmi dört saat bile kalamazdı.

Kongre bunu bilmiyor değildi. Dahası niyeti ertesi gün deniz çekildiğinde koydan ayrılmak ve bu gelgitten faydalanarak Lemaire Boğazının bir kısmını geçmekti.

Fakat öncesinde gemiyi incelemeyi tamamlaması, gövdeyi içeriden kontrol etmesi elzemdi. Su almadığından emin olsalar bile, borda kaplamasından ziyade iskelet kazadan dolayı hasar görmüş olabilirdi ve uzun yolculuk öncesinde onarım yapmak gerekebilirdi.

Kongre, iskele ve sancak tarafındaki döşemelere kadar sintineyi dolduran yükün yerini değiştirmek için derhal adamlarını işe koştı. Yüğü indirmeleri gerekmecekti, bu da onlara zaman kazandıracak ve zahmetten kurtaracaktı. Özellikle de Maule'nin içinde bulunduğu kesin olmayan durum itibariyle zamana fazlasıyla ihtiyaç vardı.

Yükü oluşturan hurda yığını ilk önce dış taraftaki döşemenin ön kısmını inceleyebilmek için sintinenin arka tarafına aktarıldı.

İncelemeyi dikkatli biçimde Kongre ve Carcante'yle birlikte, eskiden Valparaison şantiyelerinde marangoz olarak çalışmış ve bu mesleği iyi bilen Vargas isminde bir Şilili yaptı.

Pruva bodoslaması ve ana direğin ayağı arasında kalan kısımda hiçbir hasara rastlanmadı. Ahşap döşemeler, ıskarmoz, borda kaplaması iyi durumdaydı; bakır çivilerle tutturuldukları için gemi kumsala oturduğunda darbeden etkilenmemişlerdi.

Yük ön tarafa doğru yeniden taşındığında ön direk ile ana direk arası geminin gövdesi hasar görmediği ortaya çıktı. Kolonlar eğrilip bükülmemişti ve merkezi ambar kapağına çıkan merdiven de yerinde duruyordu.

Son olarak tonozdan kış bodoslamasına kadar olan sintinenin son üçüncü bölümüne bakılacaktı.

Burada önemli sayılabilecek bir hasar vardı. Su sızıntısı olmasa da iskelenin ıskarmozunda bir buçuk metre uzunluğunda bir çökme vardı. Söz konusu çökme yelkenli karaya oturmadan önceki çarpmadan kaynaklanıyor olmalıydı. Döşeme tamamen zarar görmemiş, üstüğü yerinden oynamamış olsa da –ki böylece su sintineye girememişti– hasar yine de ciddiye ve haklı olarak bir denizci bundan endişe duymalıydı.

Sakin bir havada kısa süreli yolculuk olmadığı sürece denize açılmadan önce onarılması zaruriydi. Zaten gerekli tüm malzeme ve aletlerin var olduğu varsayılrsa da onarımın bir hafta sürmesi muhtemeldi.

* Gemilerin kaplama tahtaları arasına sıkıştırılan sicim –çn.

Kongre ve adamları neyle karşı karşıya olduklarını öğrendiklerinde, mevcut koşullar itibariyle küfürler, *Maule*'nin yeniden yüzmesini kutlamak için yapılan tezahüratın yerini almıştı. Yelkenli kullanılmaz durumda mıydı?.. Estados Adasından ayrılamayacaklar mıydı?..

Kongre araya girdi:

“Hasar gerçekten de ciddi... Mevcut durumunda *Maule*'ye bel bağlamamız söz konusu değil, zira kötü havalarda ikiye ayrılma riski var... Üstelik Pasifik adalarına ulaşmak için kat edilmesi gereken yüzlerce mil var!.. Yolda batma tehlikesi söz konusu. Fakat bu hasar onarılabilir ve biz de onu onaracağız.”

“Nerede?” diye sordu endişesini gizleyemeyen Şililerden biri.

“Herhalde burada değil,” dedi arkadaşlarından biri.

“Hayır,” diye yanıt verdi Kongre kararlı bir ses tonuyla. “Elgor Körfezinde.”

Kırk sekiz saat içinde yelkenli gerçekten de körfezle arasındaki mesafeyi aşabilirdi. Tek yapması gereken ya güneyden ya da kuzeyden kıyı boyunca ilerlemektir. Gemi enkazlarının yağmalanmasından elde edilenlerin saklandığı mağarada marangoz, onarım için gerekli ahşap ve aletleri hazır bulmuştu. *Maule*'nin burada on beş gün veya üç hafta kalması gerekirse, kalacaktı. Yaz iki ay daha sürecekti ve Kongre ile adamları adadan bütünüyle onarılmış, onları her türlü emniyeti sağlayacak bir gemiyle ayrılacaklardı.

Zaten Kongre'nin, Saint-Barthélemy Burnundan ayrılırken Elgor Körfezinden biraz vakit geçirme ni-

yeti hep vardı. Fenerin inşaatı onları adanın diğer ucuna sığınmak zorunda bıraktığında mağaraya sakladıkları türlü eşyaları ne pahasına olursa olsun kaybetmek istemiyordu. Planları, arzu ettiğinden daha uzun sürecektik kalış süresine göre değişecekti.

Güvenleri geri gelmişti ve ertesi gün deniz yükseldiğinde yola çıkacak şekilde hazırlıklara başladılar.

Fenerin bekçilerinin varlığı ise bu korsan çetesini hiç endişelendirmiyordu. Kongre bu konuyla ilgili planlarını birkaç kelimeyle anlatmıştı.

“Bu yelkenli gelmeden önce,” diyordu Carcante’ye, “yalnız kaldıklarında zaten Elgor Körfezini ele geçirmeye kararlıydım. Niyetim değişmedi. Yalnızca fark edilmeden adanın içinden gelmek yerine açıkça denizden geleceğiz. Yelkenli koya demirleyecek... Herhangi bir şeyden şüphelenmeden bizi karşılayacaklar... ve...”

Carcante’nin ne anlama geldiğini anladığı bir hareket Kongre’nin düşüncesinin tamamladı. Ve gerçekten de bu sefil adamın planlarının başarıya ulaşması son derece muhtemeldi. Vasquez, Moriz ve Felipe bir mucize olmadıkça kendilerini tehdit eden kaderden nasıl kaçacaklardı?..

Öğleden sonra yol hazırlıklarına ayrılmıştı. Kongre gemi yükünü yerine geri koydurdu ve yiyeceklerin, silahların ve Saint-Barthélemy’ye getirilen diğer eşyaların yüklenmesiyle ilgilendi.

Yükleme süratle gerçekleşti. Elgor Körfezinden ayrıldıklarından bu yana, ki bu da bir seneden fazla bir süre demekti, Kongre ve adamları esas olarak erzaktan beslendiğinden kilerde çok az miktarda yiyecek kalmıştı. Yatak takımları, giysiler, alet edevat, altın ve gümüşler ise Maule’nin mutfağına,

mürettebat kamarası, kış güverte köşkü ve sintineye konmuştu. Bazı eşyalar ise hâlâ koyun girişindeki mağarada bekliyordu.

Öyle aceleyle çalıştılar ki akşam üzeri saat dörde doğru yük gemiye yüklenmişti. Yelkenli demir alabilirdi ancak Kongre geceleyin kayalıklarla dolu bir kıyıda ilerlemeyi pek düşünmüyordu. Hatta San Juan Burnuna çıkmak için Lemaire Boğazından geçip geçmemesi gerektiğini bile bilmiyordu. Bu rüzgârın yönüne bağlıydı. Güneyden eserse geçecek, kuzeyden esip serinleme eğilimi gösterirse geçmeyecekti. Bu durumda adanın güneyinden geçmesi onun için daha tercih edilir olacaktı, bu sayede *Maule*'yi kıyıdan uzak tutabilecekti. Dahası, seçeceği güzergâh ne olursa olsun, bu yolculuk tahminine göre gece boyunca verecekleri mola dahil otuz saatten fazla sürmezdi. Akşam olduğunda hava koşulları değişmemişti. Güneş batarken sis yoktu, gökyüzü ve deniz çizgisi o denli berraktı ki güneş ufku ardında kaybolduğu anda yeşil bir huzme geçti.

Görünüşe göre gece sakin geçecekti. Öyle de oldu. Adamların çoğu geceyi gemide geçirdi, kimileri kamarada, kimileri ise sintinede. Kongre, Kaptan Pailha'nın sağdaki kamarasını kullanırken, Carcante ise yemek salonunun solunda ikinci kaptanın kamarasını kullandı.

Deniz yükseldiğinde *Maule*'nin tehlike altında olmadığından ve ertesi günkü yolculuğun gecikmeyeceğinden emin olmak için defalarca güverteye çıkıp gökyüzünü ve denizi inceliyorlardı

Gerçekten de güneşin doğuşu muhteşemdi. Bu enlemde, böylesi netlikte bir ufku üstünde belirmediğini görmek oldukça enderdi.

Sabahın ilk ışıklarıyla Kongre kanoyla karaya çıktı ve dar bir geçit üzerinden Saint-Barthelemy Burnunun girişinde falezin yamacına ulaştı.

Bu yükseklikten, alanın dörtte üçünü kaplayan geniş deniz kesitini görebiliyordu. Doğuda yalnızca Saint-Antoine Burnu ile Kempe Burnu arasında yükselen dağlık kesimlere rastladı.

Bu yükseklikten, alanın dörtte üçünü kaplayan geniş deniz kesitini görebiliyordu.

Güney bölgesinde sakin olan deniz, boğazın girişinde oldukça dalgalıydı çünkü rüzgâr şiddetlenmeye ve soğumaya başlamıştı.

Bunun dışında açık denizde ne bir yelkenli ne de bir duman görünüyordu. *Maule*, San Juan Burununa kadar sürecek olan kısa yolculuğunda hiçbir gemiyle karşılaşmayacaktı.

Kongre kararını vermişti. Haklı olarak rüzgârın çok sert esmesinden endişe duyduğundan ve gelgitin tersine döndüğü sırada gemiyi boğazın daima şiddetli olan dalgalarına maruz bırakarak yormak istemediğinden adanın güney kıyısı boyunca ilerleyip Kempe, Webster, Several ve Diegos burunlarını geçerek Elgor Körfezine ulaşma kararı aldı. İster güney ister kuzeyden olsun mesafe aşağı yukarı eşitti.

Kongre tekrar indi, kumsala geri döndü, mağara yöneldi ve hiçbir eşyanın unutulmadığından emin oldu. Böylece Estados Adasının batı ucunda bir grup adamın varlığını ortaya çıkaracak bir şey kalmamıştı.

Saat yediyi biraz geçiyordu. Denizin çekilmeye başlaması koydan çıkmayı kolaylaştıracaktı.

Çapa derhal matafora çekildi, daha sonra bu kuzeydoğu rüzgârının *Maule*'yi kumsaldan uzaklaştırmasına yeteceğe benzeyen velen ve flock yelkenleri yukarı çekildi.

Carcante ön tarafı kollarken, Kongre dümeni tutuyordu. On dakika içinde kayalıklardan kurtulmuşlar, yelken yalpalamaya ve baş kış vurmaya başlamıştı.

Kongre'nin emri üzerine Carcante ön yelkeni ve yelkenli donanımında esas yelken olan brigantini açtı ve tüm gücüyle gabya yelkenini kaldırdı. Bu

halatları gerilmiş yelkenlerle *Maule* tam rüzgârla Saint-Barthélemy'nin en uç noktasını geçmek için güneybatıya doğru yöneldi.

Yarım saat içinde *Maule* kayalıkların çevresini dolaştı. Sonra orsaladı ve rüzgârdan faydalanabilmek için yönünü doğuya çevirdi. Rüzgâr, geminin üç millik mesafeyi koruduğu adanın güney kıyısının koruması altında ilerleyişi destekliyordu.

Bu arada Kongre ve Carcante bu hafif geminin her durumda iyi yol aldığını görebiliyorlardı. Kuşkusuz yaz aylarında, Macellan Takımadalarının son adalarını da geride bıraktıktan sonra Pasifik sularında maceraya girişmenin herhangi bir tehlikesi yoktu.

Kongre belki de akşam olduğunda Elgor Körfezi'nin girişine varabilirdi ancak güneş ufkun ardında kaybolmadan önce kıyının herhangi bir noktasında mola vermeyi tercih etti. Yelkenleri açmadı, ne pruva gabya yelkenini ne de anadireğin okunu kullandı, yalnızca saatte beş ila altı millik bir ortalama hızla yetindi.

Bu ilk gün boyunca *Maule* hiçbir gemiyle karşılaşmadı. Gece indiğinde Webster Burnunun doğusuna mola vermeye gelmiş, yolculuğunun yarısını tamamlamıştı.

Buraya devasa kayalar yığılmıştı ve adanın en yüksek falezleri buradan yükseliyordu. Yelkenli dille kapalı bir koyda, kıyıdan bir gomina uzaklıkta demirledi; hiçbir gemi limanda ya da gemi havuzunda bu kadar korunaklı olmamıştır. Şayet rüzgâr güney yönünden esseydi *Maule*, kutup fırtınalarıyla kabardığında, Horn Burnu civarı kadar şiddetli olabilen denizde tehlikeye açık olurdu.

Fakat hava kuzeydoğudan esecek rüzgârla istikrarını koruyacak gibi görünüyordu ve şans hâlâ Kongre ve adamlarının planlarının lehine işliyordu!

Aralık ayının 25'ini 26'sına bağlayan gece en sakin gecelerden biriydi. Gecenin onuna doğru kesilen rüzgâr, sabah dörde doğru yeniden esmeye başladı.

Şafağın ilk ışıkları itibariyle Kongre demir almak için hazırlıklara başladı. Gece boyu toplanan yelkenler yeniden açıldı. Bocurgat çapayı çekti ve Maule yola koyuldu.

Webster Burnu kuzeyden güneye doğru yaklaşık dört mil boyunca denize uzanıyordu. Dolayısıyla yelkenlinin doğu yönünde Several Burnuna kadar olan yaklaşık yirmi mil uzunluktaki kıyıya ulaşmak için yeniden yukarı çıkması gerekiyordu.

Maule, yüksek falezlerin koruması altındaki sakin sularla buluştuğu kıyıya yaklaştığında bir önceki günün koşullarında yolculuğuna devam etti.

Ne korkunç bir kıyıydı, hatta boğazın kıyısından bile ürkütücüydü! Devasa kayalar dengesiz bir şekilde yığılmıştı. Bu yığınlar alçak gelgitin en etkili yaşandığı zamanlarda ortaya çıkan alanlara kadar kumsalları kapatırdı. Değil küçük tonajlı bir gemi, basit bir sandala bile yanaşabileceği boş bir yer bırakmayan olağanüstü bir karanlık kayalıklar enginliği idi. Ne bir koya yaklaşılabilirdi ne de ayak basabilecek bir kumsal vardı. Bu, Estados Adasının, Antarktika sularından gelen korkunç dalgalara karşı oluşturduğu devasa surdu.

Gemi, kıyının en az üç mil açığında ortalama bir yelken donanımıyla ilerliyordu. Bu kıyıyı tanımayan Kongre haklı olarak fazla yaklaşmaya çekini-

yordu. Öte yandan *Maule*'yi yormak istemediğinden, denizin daha açıklarında bulamayacağı sakin sularda gitmeye çalışıyordu.

Saat ona doğru Blossom Körfezinin girişine geldiğinde sert dalgalardan tamamıyla kaçamamıştı. Rüzgâr, karada derin bir yarık oluşturan körfeze akın ederek denizi uzun dalgalar halinde kaldırıyor, *Maule* ise gıcırdayarak bu dalgaları yan tarafından alıyordu. Kongre, doğu tarafından körfezi sınırlandıran burnu geçmek amacıyla gemiyi bıraktı. Burnu geçtikten sonra rüzgâra daha fazla yaklaştı ve gemi, rüzgârı iskele tarafından aldığı anda gemiyi çevirdi.

Kongre dümenin başına geçmişti, sımsıkı gerilmiş iskota halatlarıyla rüzgârın estiği yöne yakın durmaya çalışıyordu. Öğleden sonra dörde doğru, tek yönden ilerleme amacına ulaşabilmek için yeterince rüzgâr aldığına kanaat getirdi. Daha sonra gemiyi çevirerek yelkenlerin yönünü değiştirdi ve doğrudan Elgor Körfezine yöneldi. Bu sırada Several Burnu kuzeydoğuda dört mil uzaktaydı.

Bu mesafeden kıyı tüm uzunluğuyla görülebiliyordu. Aynı zamanda, Diego Burnunun diğer tarafında Dünyanın Ucundaki Fener'in kulesi beliriyordu. Kongre feneri ilk kez görüyordu. Kaptan Pailha'nın kamarasında bulduğu dürbün sayesinde, fenerin balkonunda durmuş denizi gözleyen bekçilerden birini de fark etti. Güneş üç saat daha ufkun üzerinde kalacağından, *Maule* kuşkusuz gece olmadan demirlemiş olacaktı.

Yelkenlinin bekçilerin dikkatinden kaçmadığı kesindi. Üstelik Estados Adası sularına girişi artık bildirilecekti. Vasquez ve arkadaşları geminin hızla açık denize doğru yöneldiğini gördükleri sürece,

Falkland Adalarına gittiğini düşüneceklerdi. Fakat *Maule* rüzgârı sancak tarafından almaya başlayınca körfeze girmeye çalıştıklarını anlayacaklardı.

Zaten Kongre için ne *Maule*'nin fark edilmesi ne de demirleme niyetinin anlaşılmasının bir önemi vardı. Bu planlarında herhangi bir değişikliğe neden olmayacaktı.

Yolculuğun son kısmı oldukça elverişli koşullarda gerçekleşecekti, bu durumdan son derece memnundu. Rüzgâr biraz daha doğudan esiyordu. Yelkenlerini yassı tutarak, orsalamaya hazır bir şekilde yelkenli *Diegos Burnunu* dolaşmak için tiramola etmeye gerek kalmadan akıntıya karşı ilerleyebilecekti.

Bu son derece talihli bir durumdu. Belki de yelkenli gövdesinin mevcut durumunda, kendisini yoracak bir dizi yön değiştirme manevrasına dayanamayabilirdi. Üstelik körfeze varmadan önce geminin su alıp almayacağını kim bilebilirdi?

Nitekim öyle de oldu. *Maule*, körfeze sadece iki mil uzaklıktaydı ki, ambara inen adamlardan biri borda kaplamasındaki çatlaktan su sızdığını haykırarak güverteye çıktı.

İşte tam da ıskarmozun kayadan darbe aldığı yer burasıydı. Borda kaplaması o ana kadar dayanabilseyse de açılmıştı, fakat yalnızca üç beş santimetrelük uzunlukta.

Neticede hasar çok ciddi değildi. Vargas, yükün yerini değiştirerek fazla uğraşmadan sızıntıyı bir üstüğü tamponuyla kapattı.

Ancak, titiz bir onarımdan geçmesi gerektiği ortadaydı. Yelkenli, *Saint-Barthélemy Burnunda* karaya oturmasından sonra oluşan durumu itibariyle

Pasifik Okyanusunu mutlak bir felakete sürüklenmeden aşamazdı.

Maule, Elgor Körfezinin girişine bir buçuk mil kadar yaklaştığında saat altıyı gösteriyordu. Kongre, artık ihtiyacının kalmadığı üst yelkenleri toplattı. Yalnızca gabya, büyük flok ve randa yelkenleri bırakılmıştı. Bu yelkenlerle Maule, izlenecek yolu çok iyi bilen ve kılavuzluk yapabilecek Kongre'nin kumandasında Elgor Körfezinin içindeki küçük koya zahmetsizce demirleyecekti.

Öte yandan, akşam saat altı buçuğa doğru parlak bir ışın demeti denize yansıtıldı. Fener yakılmıştı ve körfezde yolunu aydınlattığı ilk gemi, bir korsan çetesinin eline düşmüş Şilili bir yelkenliydi.

Saat yedi olmak üzereydi, Maule sancak tarafını San Juan Burnuna doğru verdiğinde güneş Estados Adasının yüksek tepelerinin ardında batmaya başlamıştı. Körfez önünde açılıyordu. Kongre rüzgârı arkasına almış ilerliyordu.

Kongre ve Carcante mağaraların önünden geçerken taş yığınları ve çalılarla gizlenen girişlerin keşfedilmediğinden emin oldular. Adanın bu bölümündeki varlıklarını hiçbir şey ele vermemişti, ayrıca yağmaladıklarını da aynı bıraktıkları gibi bulacaklardı.

“Her şey iyi gidiyor,” dedi Carcante arkasında duran Kongre'ye.

“Ve birazdan daha da iyi olacak!” diye cevap verdi Kongre.

En fazla yirmi dakika sonra Maule çapa atacağı koya ulaşmıştı.

İşte o anda yukarıdan kumsala inen iki adam Maule'yi incelemeye başladı.

**Yukandan kumsala inen iki adam
Maule'yi incelemeye başladı.**

Felipe ve Moriz oradaydı. Yelkenliye çıkmak için sandalı hazırlıyorlardı. Vasquez ise nöbet dairesinde görevinin başındaydı.

Yelkenli koyun ortasına geldiğinde randa ve gabya yelkenleri çoktan katlanmıştı ve yalnızca Carcante'nin indirttiği büyük flock yelkeni duruyordu.

Çapa denizin dibine gönderildiği sırada Moriz ve Felipe Maule'nin güvertesine atladılar.

Kongre'nin işaretiyle bekçilerden biri başına bir balta darbesi aldı ve yere düştü. Aynı anda iki el ateş Felipe'yi arkadaşının hemen yanında yere indirdi. İkisi de anında hayatını kaybetti. Vasquez nöbet dairesinin pencerelerinden birinden silah seslerini duymuş ve arkadaşlarının öldürüldüklerini görmüştü.

Haydutlar onu da ele geçirirse, aynı akıbet onu da bekliyordu. Bu katillerden merhamet beklene-
mezdi. Zavallı Felipe, zavallı Moriz, onları kurtarmak için hiçbir şey yapamamıştı ve birkaç saniye içinde işlenen bu korkunç cinayetlerden dehşete düşmüş bir halde yukarıda kalakalmıştı!

İlk sersemlik anının ardından soğukkanlılığını yeniden kazandı ve durumu çabucak değerlendirdi. Ne pahasına olursa olsun bu alçakların saldırısından kaçması gerekiyordu. Belki de varlığından haberdar değillerdi, ancak demirleme işlemleri bittiğinde aralarından bazılarının, feneri söndürüp körfezi en azından gün doğana kadar kullanılmaz hale getirmek amacıyla fenere çıkmayı düşünmeleri de ihtimal dahilinde değil miydi?..

Vasquez tereddüt etmeden nöbet dairesinden çıktı ve merdivenleri kullanarak hızla zemin kattaki lojmana indi.

Kaybedilecek bir saniye bile yoktu. Yelkenliden ayrılan ve birkaç kişiyi karaya taşıyan sandalın sesi geliyordu.

Vasquez kemerine iki tabanca taktı, omuzuna attığı çantaya biraz erzak koydu, sonra da lojmandan dışarı çıktı, hızlıca feneri çevreleyen duvardan aşağıya indi ve fark edilmeden karanlığın içine doğru ortadan kayboldu.

7 MAĞARA

Ne korkunç bir gece geçirecekti zavallı Vasquez, kendini nasıl bir durumun içinde bulmuştu! Talihsiz arkadaşları öldürölmüş, sonra da gemiden atılmıştı. Şimdi de gelgitle birlikte cesetleri denize doğru sürükleniyordu!.. Eğer fenerde nöbette olmasaydı kendisinin de aynı kaderi paylaşacağını aklına getirmiyordu. Tek düşündüğü kaybettiğı arkadaşlarıydı.

“Zavallı Moriz, zavallı Felipe!” diyordu. “O sefilere güvenerek yardım etmeye gittiler, oysa onlar ateş ederek karşılık verdi!.. Onları bir daha asla göremeyeceğim... Ülkelerini ve ailelerini bir daha göremeyecekler!.. Ya iki ay sonra kocasının gelmesini bekleyen Moriz’in kansı... Onun öldüğünü öğrendiğinde ne yapacak!”

Vasquez yıkılmıştı. Liderlik ettiğı bu iki bekçiye samimi bir sevgi beslemişti... Onları uzun yıllardır tanıyordu!.. Onun tavsiyesi üzerine fenerde çalışmak istemişlerdi... şimdi ise artık yalnızdı!.. Yalnız!..

Peki ama nereden geliyordu bu yelkenli, haydutlardan oluşan mürettebat kimdi? Hangi ülkenin bayrağıyla sefer yapıyordu ve neden Elgor Körfezine demirlemişti?.. Bu koyu biliyorlar mıydı?.. Ne yapmaya gelmişlerdi buraya?.. Neden gelir gelmez fe-

neri söndürdüler?.. Körfeze doğru kendilerini takip edecek bir gemiyi engellemeye mi çalışıyorlardı?..

Bu sorular Vasquez'in zihnine dolaşüyor ancak hiçbirine cevap bulamıyordu. İçinde bulunduğu tehlikeyi bile düşünemiyordu. Bu sırada haydutlar lojmanda üç bekçi olduğunu tespit etmekte gecikmediler... Üçüncünün peşine de düşecekler miydi?.. En sonunda onu da bulacaklar mıydı?..

Vasquez, körfeze iki yüz adımlık bir mesafede kıyıda sığındığı yerden el fenerlerinin ışığının bazen yelkenlide, bazen fenerin çevresinde bazen de lojmanın pencerelerinde hareket ettiğini görüyordu. Bu adamların yüksek sesle, kendi dilinde bağrıştıklarını da duyuyordu. Adamlar Arjantinli miydi yoksa hepsi de İspanyolca konuşan Şilili, Perulu, Bolivyalı veya Meksikalı mı? Ya da hatta Brezilyalı?

Nihayet saat ona doğru ışıklar söndü ve hiçbir gürültü gecenin sessizliğini bozmadı.

Vasquez bu yerde kalamazdı. Güneş doğduğunda yakalanırdı. Bu haydutlardan merhamet ummak mümkün olmadığından ulaşamayacakları bir yere gitmeliydi.

Ne tarafa yönelmeliydi?.. Nispeten daha güvende olacağı adanın içlerine doğru mu? Ya da aksine geçen bir gemi tarafından kurtarılma umuduyla körfezin girişine mi gitmeliydi? Fakat ister adanın içine doğru ister kıyıya doğru gitsin nöbet değişim gününe kadar nasıl hayatta kalacaktı? Erzakı kısa sürede tükenecekti. Kırk sekiz saat dolmadan hiçbir şey kalmayacaktı. Yeniden yiyecek nasıl bulacaktı? Balık ağı bile yoktu. Ateşi nasıl yakacaktı? Sadece yumuşakçalar ve kabuklu deniz hayvanlarını mı yiyerek hayatta kalacaktı?

Sonunda enerjisini topladı. Bir karar vermesi gerekiyordu, o da verdi. Geceyi geçirmek için San Juan Burnunun sahiline gidecekti. Gün ağarınca da sonrasına bakacaktı.

Böylece Vasquez yelkenliyi izlediği yerden ayrıldı. Gemiden ne bir ses ne de ışık geliyordu. Eşkıyalar bu körfezde güvende olduklarını biliyorlardı ve gemide kimsenin gözcülük yapmasına gerek yoktu.

Vasquez falezlerin eteğinden giderek kuzey kıyıyı takip etti. Alçalan denizin çalkantılarından ya da kimi zaman yuvasına dönmekte olan geç kalmış bir kuşun sesinden başka bir şey duymuyordu.

Vasquez burnun en ucuna geldiğinde saat on bir olmuştu. Kumsalda, güneş doğana kadar barınacağı dar bir oyuktan başka sığınak bulamadı.

Güneş ufku aydınlatmadan Vasquez deniz kenarına indi ve fener tarafından ya da falezin dönemecinden San Juan'ın girişine doğru gelen olup olmadığına baktı.

Tüm sahil, körfezin her iki kıyısında da ıssızdı. Yelkenlinin, biri Maule'nin kanosu, diğeri ise bekçilerin hizmetine verilmiş şalupa olmak üzere iki kayığı olmasına rağmen görünürde hiçbir deniz aracı yoktu.

Adanın açığında gemiden eser yoktu.

Vasquez'in aklına, fener çalışmadığı için Estados Adasının gemiler için ne kadar tehlikeli olabileceği düşüncesi geldi. Gerçekten de açık denizden gelen gemiler konumları hakkında emin olamayacaklardı. Elgor Körfezinde kurulan ışığı görme beklentisiyle güven içinde batıya dönecekler ve San Juan Burnu ile Several Burnu arasındaki korkunç kıyıya çarpma tehlikesiyle karşı karşıya kalacaklardı.

“Alçak herifler feneri söndürdü,” diye haykırdı Vasquez, “işlerine gelmediği için de yeniden yakmayacaklar!”

Fenerin devre dışı bırakılması gerçekten de ciddi bir durumdu ve bu kötü niyetli adamların demirledikleri süre boyunca faydalanacakları felaketlere neden olabilirdi. Eskiden olduğu gibi gemileri ateşle çekmelerine gerek yoktu, zira kuşku duymadan fenere doğru geleceklerdi.

Bir kayanın üstüne oturan Vasquez önceki gün olanları düşündü. Akıntı talihsiz arkadaşlarının cesetlerini sürüklemiş mi diye bakıyordu... Hayır, çekilen deniz yapacağını yapmıştı, arkadaşları denizin derinliklerine doğru kaybolmuştu!

Durum tüm korkunç gerçekliğiyle gözünün önündeydi. Ne yapabilirdi ki? Hiçbir şey... Santa-Fé'nin dönüşünü beklemekten başka hiçbir şey. Fakat geminin Elgor Körfezinin girişinde belirmesi için iki uzun ay gerekiyordu. Vasquez'in daha önce yakalanmayacağı varsayılsa bile, yiyecek ihtiyacını nasıl karşılayacaktı?.. Falezdeki mağaraların içinde her zaman bir sığınak bulabilirdi, hem zaten yaz mevsimi de en azından nöbet değişimi zamanına kadar uzayacaktı. Kışın ortasında olsaydı, Vasquez termometreyi otuz, kırk derecenin altına indiren ısı düşüşlerine dayanamazdı. Açlıktan ölmeden önce soğuktan ölürdü.

Vasquez ilk önce sığınak arayışına girdi. Korsanlar lojmandan fenerin üç bekçisi olduğunu öğrenmişlerdi. Hiç kuşku yoktu ki ne pahasına olursa olsun ellerinden kaçan üçüncü kişiden kurtulmak istiyorlardı ve vakit kaybetmeden onu San Juan Burnunun civarında aramaya başlayacaklardı.

Vasquez tüm enerjisini toplamıştı. Ümitsizlik bu çelik gibi karakteri ele geçiremezdi.

Bir süre çevreye bakındıktan sonra sonunda, falezin San Juan Burnu kumsalıyla yaptığı açının yanında üç metre derinliğinde ve bir buçuk ila iki metre genişliğinde dar bir oyuk ağzı keşfetti. Gelgit zamanında suyun ulaşamadığı ve açık denizden esen sert rüzgârı almayan zemini ince kumla kaplıydı. Vasquez oyuğa girdi ve lojmandan getirdiği birkaç eşya ile çantasında bulunan az miktardaki erzakı çıkardı. İçme suyuna gelince, eriyen karlardan beslenen ve falezin ayağından koya doğru akan küçük bir akarsu su ihtiyacına karşı ona güven veriyordu.

Vasquez açlığını bisküvi ve bir parça sığır konservesiyle yatıştırdı. Tam su ihtiyacını gidermek için dışarı çıkmaya hazırlanıyordu ki yakından bir ses duydu ve durdu.

“Bunlar onlar,” dedi kendi kendine.

Fark edilmeyecek şekilde duvarın kenarına çömeldi, körfeze doğru baktı. İçinde dört adam bulunan bir filika akıntıdan aşağı doğru iniyordu. İkiisi önde kürek çekiyordu. Birisi yekeyi tutarken diğer iki kişi de arka taraftaydı.

Bu, fenerin sandalı değil, yelkenlinin filikasıydı.

“Ne işleri var burada?” diye düşündü Vasquez. “Beni mi anyorlar?.. Yelkenlinin körfezdeki gidişine bakılırsa, bu uğursuzlar burayı iyi biliyor ve adaya da ilk defa ayak basmıyorlar... Buraya kadar sahili görmek için gelmediler!.. Peşinde oldukları ben değilsem, amaçları ne?”

* Kayıklarda dümenin kullanılması için ucuna takılan kol-çen.

Bu, yelkenlinin filikasıydı.

Vasquez adamları gözlüyordu. Dördünden en yaşlı olan ve filikayı yöneten adam, liderleri, yelkenlinin kaptanı olmalıydı. Uyuğunu kestiremiyordu ancak görünümlerine bakılırsa adamlar Güney Amerikalı İspanyol ırkına ait gibiydi.

Kayık neredeyse, kuzey kıyısı boyuna geldiği körfezin ağzında, Vasquez'in saklandığı oyuğun yukarı kısmına yüz adım kala bir yerde duruyordu. Vasquez gözlerini ayırmıyordu.

Liderlerinin işaret vermesiyle kürekçiler durdu. Filikanın hızıyla birlikte dümeni kırıncı sahil ile yanaştılar.

Adamlardan biri filika kancasını kuma sapladıktan sonra dördü de aşağıya indi. Ve işte, Vasquez'in kulağına gelen konuşmalar şöyleydi.

"Burası mı?"

"Evet. Mağara şurada. Falezin dönemecine gelmeden yirmi adım önce."

"Şu fenerdekilerin burayı keşfetmemiş olmaları büyük şans!"

"Ya da on beş ay boyunca fenerin inşaatında çalışanların!"

"Körfezde yeterince meşguldüler."

"Hem ağzı da öyle kusursuzca kapatılmıştı ki, fark etmek çok zordu."

"Hadi," dedi liderleri.

İki adamıyla birlikte kumsala eğik bir açıyla tırmandı. Burası falezin eteklerine yüz adım uzaklıkta, geniş bir kumsaldı.

Vasquez gizlendiği yerden tek bir kelimeyi kaçtırmamak için kulak kabartarak tüm hareketlerini izliyordu. Deniz kabuklarıyla dolu kum ayaklarının altında çatırdıyordu. Ne var ki bu ses hemen kesildi ve Vasquez filikaya giden ve geri dönen adamdan başkasını görmedi.

"Orada bir mağaraları var," dedi kendi kendine.

Vasquez yelkenlinin, fenerin inşaatı başlamadan önce Estados Adasına yerleşmiş bir korsan,

bir yağmacı çetesi tarafından getirildiğinden artık emindi. Ganimetlerini sakladıkları mağara bu muydu?.. Yoksa bunları yelkenliye mi yükleyeceklerdi?

Birden aklına orada faydalanabileceği erzak olduğu fikri geldi. Bu düşünce içine bir umut ışığı gibi doğmuştu. Filika gemiye döner dönmez, Vasquez saklandığı yerden çıkacak, mağaranın girişini arayacak, oraya girecek ve nöbet değişimi zamanı gemi dönene dek ihtiyacı olan her şeyi orada bulacaktı!..

Ve eğer birkaç hafta için yaşamını güvence altına alabilirse, tek dileği bu aşağılık adamların adadan ayrılmayı başaramaması olacaktı.

“Evet! Santa-Fé döndüğünde burada olsunlar ve cezalarını Komutan Lafayate kessin!”

Peki ama bu dileği gerçekleştirecek miydi? Vasquez iyice düşününce yelkenlinin Elgor Körfezinde yalnızca iki ya da üç gün kalması gerekir dedi. Mağaradakileri yükledikten sonra, bir daha gelmemek üzere Estados Adasından ayrılacaklardı.

Vasquez’in yakında bu konuya dair kesin bilgisi olurdu.

Mağaranın içinde bir saat geçirdikten sonra üç adam yeniden ortaya çıktı ve kumsalda dolaşmaya başladı. Vasquez çömeldiği boşluktan yüksek sesle, işine yarayabilecek şeyler konuştuklarını duyabiliyordu.

“Kaldıkları süre boyunca bizi soymadı o yiğit insanlar!”

“Ve Maule yelken açtığı zaman bütün yükü tam olacak.”

“Yolculuk boyunca yeterince erzak olması da bizi büyük bir dertten kurtaracak.”

“Gerçekten de yalnızca yelkenlidekilerle Pasifik Adalarına kadar yeme ve içme ihtiyacımızı karşılayamazdık!”

“Budalalar! On beş ayda hazinelerimizi keşfetmeyi beceremedikleri gibi Saint-Barthélemy Burnunda da bizi bulamadılar!”

“Onlara şükran borçluyuz! Yoksa gemileri kayalıklara çekip bir de tüm kazancı kaybetme zahmetine değmezdi!”

Alçak adamların kahkahalarla güldüğü bu sözleri duyduğunda öfkeyle dolan Vasquez elinde tabancası üzerlerine atlamak ve her üçünün de kafasını kırmak istedi. Fakat kendini tuttu. Konuşmayı kaçırmamak daha önemliydi. Bu aşağılık adamların adanın bu kısmında ne korkunç işler yaptıklarını öğrenmişti ve şu sözleri üzerine hiç şaşırmadı:

“Şu meşhur Dünyanın Ucundaki Fener’e gelince, kaptanlar şimdi gelsinler bakalım!.. Gözleri kör olacak!”

“Ve adaya da körlemesine yönelecekler ve gemileri paramparça olacak.”

“Umarım Maule yola çıkmadan bir iki gemi San Juan Burnunun kayalarına çarpar! Yelkenlimizi tıka basa doldurmaliyiz, ne de olsa onu bize şeytan gönderdi.”

“Şeytan işini iyi yapar!.. Saint-Barthélemy Burnuna ayağımıza gelen bir gemi, içinde de ne kaptan ne de tayfa gibi mürettebata dair biri var, gerçi olsaydı biz kurtulmasını bilirdik ya...”

Böylece Maule adlı yelkenlinin hangi koşullarda adanın batı ucunda bu çetenin eline düştüğü ve bu yağmacıların gemileri türlü numaralarla ne şekilde çekip kayalıklara çarptırdığı anlaşılıyordu.

**“Şu meşhur Dünyanın Ucundaki Fener’e gelince,
kaptanlar şimdi gelsinler bakalım!..”**

“Peki şimdi ne yapacağız, Kongre?” diye sordu üç adamdan biri.

“Maule’ye döneceğiz, Carcante,” diye yanıt verdi, Vasquez’in çetenin lideri olduğunu anladığı Kongre.

“Mağarayı boşaltmaya başlamayacak mıyız?”

“Hasar onarılmadan önce olmaz, onarımın haptalar süreceğine kuşku yok...”

“O halde, filikaya birkaç alet alalım,” dedi Carcante.

“Evet, gerekirse tekrar geliriz. Vargas tamirat için gereken her şeyi burada bulacaktır.”

“Vakit kaybetmeyelim,” dedi Carcante, “deniz birazdan yükselecek. Bundan faydalanalım.”

“Tamam,” diye yanıtladı Kongre, “yelkenli hazır olduğunda gemiye yükleme yapacağız. Çalınacağına dair endişe duymak yersiz.”

“Kongre, fenderde üç bekçi olduğunu ve birinin elimizden kaçtığını unutmamalıyız.”

“Onu hiç dert etmiyorum, Carcante. Yiyecek kabuklu canlı ve yosun bulamazsa, iki güne kalmaz açlıktan ölür... Zaten mağazanın ağzını yeniden kapatacağız.”

“Neyse,” dedi Carcante, “onarmamız gereken hasar olması çok can sıkıcı Maule yarın yola çıkabilirdi... Öte yandan burada kaldığımız süre zarfında birkaç gemi karaya oturabilir, hem de onları karaya çekme zahmetine gerek kalmadan... Ve onların kaybı bizim kazancımız olur!”

Kongre ve arkadaşları mağaradan çıktılar. Ellelerinde aletler, borda kaplaması parçaları ve ıskarmozları onarmak için tahtalar vardı. Daha sonra girişi kapatma tedbirini aldıktan sonra filikaya indiler ve deniz koyda yükseldiği anda yola çıktılar.

Filika hemen açıldı ve küreklerin yardımıyla kısa sürede kıyının bir ucunda kayboldu.

Fark edilme tehlikesi ortadan kalkınca Vasquez kumsala geri döndü. Artık bilmesi gereken her

şeyden haberi vardı, özellikle iki önemli şeyden: Birincisi, haftalarca yeterli miktarda yiyecek temin edebilecekti; ikincisi de yelkenlide hasar vardı ve tamiri en azından on beş gün sürecekti, belki de daha fazla, fakat Santa-Fé'nin dönüşüne yetecek kadar uzun süre değil.

Denize açılmaya hazır olduğunda yelkenlinin gidişini geciktirme fikrine gelince, Vasquez böyle bir şeyi nasıl düşünebilirdi?.. Evet, şayet bir gemi San Juan Burnuna yakın bir mesafeden geçerse, onlara işaret gönderecekti... gerekirse denize atlayıp onlara ulaşmak için yüzecekti... Gemiye biner binmez kaptanı durumdan haberdar edecekti... ve eğer kaptan yeterince kalabalık bir mürettebata sahipse, Elgor Körfezine girmekte, yelkenliyi ele geçirmekte tereddüt etmeyecekti... Eğer bu aşâğılık adamlar adanın içlerine doğru kaçarsa, adadan ayrılmak onlar için imkânsız olacaktı... ve Santa-Fé döndüğünde Lafayate bu haydutları ele geçirmeyi ya da tek bir tanesi bile sağ kalmayana dek onları yok etmeyi başaracaktı!.. Peki ama böyle bir gemi San Juan Burnuna gelecek miydi?.. Gelse bile Vasquez'in işaretleri fark edilecek miydi?..

Her ne kadar Kongre üçüncü bekçinin varlığından emin olsa da Vasquez'in kişisel olarak herhangi bir endişesi yoktu... Aramalardan kaçmayı başarabilirdi... Şimdilik esas mesele Santa-Fé gelene kadar yiyecek bulup bulamayacağını öğrenmekti, hiç vakit kaybetmeden mağaraya doğru yöneldi.

8

MAULE'NİN TAMİRİ

Yelkenlinin hasarının onarılması, gemiyi Pasifik'te uzun bir yolculuk için hazır duruma getirmek, mağarada istiflenmiş tüm eşyaların yüklenmesi, mümkün olan en kısa sürede denize açılmak, işte Kongre ve adamlarının vakit kaybetmeden giriştikleri işler bunlardı.

Maule'nin gövdesinin onarımı oldukça yoğun bir çalışma gerektiriyordu. Ancak marangoz Vargas işinde ustaydı, üstelik ne alet ne de malzeme eksigi vardı, dolayısıyla iş iyi koşullarda yürütülüyordu.

İlk olarak yelkenlinin yükünü boşaltmak, sonra da kumsala çekmek gerekiyordu. Burada, ıskarmozu ve gövdenin borda kaplamasını değiştirerek yapılacak tamiratın dışarıdan halledilebilmesi için gemiyi sancak tarafına yatırmak gerekiyordu.

Bu işlem için belirli bir zamana ihtiyaç vardı; Kongre'nin ise bolca zamanı vardı zira yaz mevsiminin en az iki koca ay süreceğini hesaplamıştı.

Nöbet değişiminin ne zaman yapılacağı konusunda ise yeterince bilgilenmişti.

Lojmanda bulduğu fener defteri, bilmesi gereken her şeyi öğrenmesini sağlamıştı: nöbet değişimi üç ayda bir yapılacaktı, Santa-Fé gemisi Mart'ın ilk günlerinden önce Elgor Körfezine geri dönme-yecekti ve henüz aralık ayının son günleriydi.

Bu arada defterde üç bekçinin de ismi yazıyordu: Moriz, Felipe ve Vasquez. Zaten odanın düzeni burada üç kişinin yaşadığını ortaya koyuyordu. Demek ki bekçilerden biri bahtsız arkadaşlarının kaderinden kaçabilmişti. Nereye sığınmış olabilirdi? Kongre bilindiği üzere bunu pek dert etmiyordu. Tek başına, kaynak olmadan, kaçak sefalet ve açlığa yenik düşecekti.

Yelkenliyi onarmak için zaman bol olsa da olası gecikmeleri de hesaba katmak gerekiyordu. Gerçekten de işin henüz başında çalışmaya ara vermek zorunda kalmışlardı.

Maule'nin yükünü boşaltma işlemi tamamlanmıştı ki Ocak'ın 3'ünü 4'üne bağlayan gece ani bir atmosfer değişikliği meydana gelince Kongre ertesi gün gemi omurgasını yan yatırma kararı aldı.

O gece bulut yığınları güney ufkunda toplanmıştı. Sıcaklık on altı dereceye kadar yükselirken, barometre aniden fırtınaya çevirdi. Gökyüzü şimşeklerle aydınlandı. Yıldırımlar düşüyordu. Rüzgâr olağanüstü bir şiddette esiyordu; dalgalı deniz kayalıkların üzerine yükseliyor ve falezlerde kırılıyordu. Maule'nin bu güneydoğu rüzgârına karşı korunaklı Elgor Körfezine demirlemiş olması büyük şanstı. Böyle bir havada ister buharlı olsun ister yelkenli olsun, yüksek tonajda bir gemi adanın kıyılarına çekilebilirdi. Hele de Maule gibi hafif bir gemi söz konusuysa.

Kasırga öyle şiddetli, okyanus açıklarda öyle coşkundu ki dalgalar tüm koyu istila etmişti. Denizin en fazla kabardığı anda su falezlerin eteğine yükseliyor ve fenerin bulunduğu alanın aşağısındaki sahil bütünüyle sular altında kalıyordu. Dalgalar bekçilerin

lojmanına kadar çarpıyordu ve serpintileri yarım mil uzaklığa, ta gürgen ormanına kadar ulaşıyordu.

Kongre ve adamlarının tüm çabası Maule'nin demirlediği yerde durmasını sağlamaktı. Gemi pek çok defa çapasını sürükledi ve karaya oturma tehlikesi atlattı. İlkine destek olması açısından ikinci bir çapa daha kondu. Bunun iki kere daha tekrarlanması durumunda mutlak bir felaketten endişe edilebilirdi.

Bu arada gece gündüz Maule'ye göz kulak olan çete müstemilata yerleştiğinden fırtınadan korkmuyordu. Kamaralardaki yataklar buraya taşınmış, böylece on beş adamın barınması için yeterince yer açılmıştı. Estados Adasında kaldıkları süre zarfında böylesi bir konaklama yaşamamışlardı.

Yiyecek konusununsa hiç dert etmiyorlardı. Doyurulması gereken iki misli gırtlak olsaydı bile fenerin deposu yeter de artardı. Zaten ihtiyaç durumunda mağaradaki erzaka da başvurulabilirdi. Özetle yelkenlinin kumanyası Pasifik sularında uzun bir yolculuk için temin edilmişti.

Kötü hava koşulları 12 Ocak'a kadar sürdü ve 12'sini 13'üne bağlayan gece sona erdi. Koca bir hafta boşa geçmişti, zira çalışmak mümkün olmamıştı. Hatta Kongre, geminin yükünün bir kısmını bir sandal gibi sallanan yelkenliye geri koymanın ihtiyatlı olacağına hükmetmişti. Tıpkı Elgor Körfezine girerken yaşandığı gibi, çarparsa parçalanabileceği kayalardan uzaklaştırmak için çok uğraşmışlardı.

O gece rüzgâr yön değiştirdi ve aniden batı-güneybatı yönüne döndü. Saint-Barthélemy Burnu tarafında deniz şiddetlenmişti, zira üç camadanlık

* Şiddetlenen rüzgâra karşı yelkenleri küçültmek için yapılan bağ-çn.

bir rüzgâr esiyordu. Şayet Maule burundaki koyda olsaydı hiç kuşkusuz parçalanırdı.

O hafta boyunca Estados Adası açıklarından tek bir gemi geçti. Gündüz vaktiydi. Bu nedenle fenere dikkat etmesine gerek yoktu ve güneşin batışı ile doğuşu arasında artık yanmadığını tespit edemezdi. Kuzeydoğudan geliyordu ve yelkenlerini küçültmüş, gönderinde Fransız bayrağı, Lemaire Boğazına yönelmişti.

Ayrıca karaya üç mil uzaklıktan geçiyordu ve uyruğunu tanıyabilmek için dürbün kullanmak gerekiyordu. Yani şayet Vasquez gemiye doğru herhangi bir işaret yaptıysa da fark edilmesi mümkün değildi, zira Fransız kaptan bir kazazede için filikasını göndermekte tereddüt etmezdi.

13'ü sabahı demir yığını yeniden gemiden indirildi ve kumsala, gelgitin ulaşamayacağı şekilde kondu. Gövdenin iç kısmının incelenmesi Saint-Barthélemy Burnunda olduğundan daha ayrıntılı olarak gerçekleşebilirdi. Marangoz hasarın düşünülenenden daha ciddi olduğunu söyledi. Maule, son derece zorlu bir denize karşı mücadele ederken epey yorulmuştu. Arka kısımdaki su sızıntısı da bu şekilde oluşmuştu. Görünüşe bakılırsa gemi seyrini Elgor Körfezinden ötesine uzatamayacaktı. Dolayısıyla iki ahşap döşeme, üç iskarmoz ve yaklaşık iki metre uzunluğunda kalas kaplamanın değiştirilebilmesi için gemiyi kurutmak yerinde olacaktı.

Bilindiği üzere, mağarada biriktirilen her türden ve her yerden nesneler sayesinde eksik alet edevat yoktu. Marangoz Vargas'ın, arkadaşlarının da yar-

dımıyla işini tamamlayacağından kuşkusu yoktu. Şayet başaramazsa, mükemmelen onarılmamış *Maule*'nin Pasifik sularını aşması imkânsızdı. Direklerin, yelkenlerin ve halatların zarar görmemiş olması büyük şanstı.

İlk iş, yelkenliyi sancak tarafına yatırmak için karaya çıkarmaktı. Yeterince güçlü teçhizat olmadığından bu işlem yalnızca gelgit sırasında yapılabilirdi. Şimdi bir de yelkenliyi sahilde yeterince yukarı çıkaracak ve böylece kameri ay boyunca kuru kalmasını sağlayacak yeni ayın büyük gelgitini beklemek için iki günlük yeni bir gecikme daha ortaya çıkmıştı.

Kongre ve *Carcante* mağaraya yeniden dönmek için bu gecikmeyi fırsat bildiler ve bu defa oraya, *Maule*'nin sandalından daha büyük olan fenerin şalupasıyla gittiler. Onunla değerli eşyaların bir kısmını, yağmalardan elde ettikleri altın ve gümüşleri, mücevher ve diğer kıymetli eşyaları getirebilir, müştemilatın ambarlarına koyabilirlerdi. Şalupa 14 Ocak sabahı yola çıktı.

Deniz iki saatten önce çekilmeye başlamıştı ve öğleden sonraki kabarmayla tekrar yükselecekti.

Hava oldukça güzeldi. Hafif bir esintinin güneyden sürüklediği bulutların arasından güneş ışınları süzülüyordu.

Yola çıkmadan önce *Carcante* her gün yaptığı gibi ufku izlemek için fenerin balkonuna çıktı. Açık deniz ıssızdı, görünürde tek bir gemi yoktu, hatta New Year adacıklarının doğusuna kadar gitmeye cesaret eden yerlilerin sandalları bile görünmüyordu.

Ada da göz alabildiğine ıssızdı.

Ada da ıssızdı.

Şalupa akıntıyla birlikte inerken Kongre körfezin her iki yakasını da dikkatle inceliyordu. Katliamdan kaçan üçüncü bekçi nereye kaybolmuştu?.. Bu onun için bir endişe unsuru olmasa da ondan kurtulsa iyi olurdu, ki zamanı gelince olacak olan da buydu.

Kara da körfez kadar ıssızdı. Tek yaşam belirtisi falezin içine yuva yapmış sayısız kuşun kanat sesleri ile çığlıklarıydı.

Saat on bire doğru şalupa mağaranın önünde kıyıya yanaştı, ona hem denizin alçalması hem de rüzgâr yardımcı olmuştu.

Kongre ve Carcante, adamlarından ikisini gözcü olarak bırakıp indiler ve mağaraya yöneldiler. Yarım saat sonra dışarı çıktılar.

Eşyalar bıraktıkları gibi duruyordu. Zaten mağarada öyle bir yığıntı vardı ki fener ışığıyla bile herhangi bir şeyin eksik olup olmadığını tespit etmeleri çok zordu.

Kongre ve adamı, üç direkli bir İngiliz gemisinin enkazından çıkan ve önemli miktarda altın ve değerli taş barındıran, özenli bir şekilde kapatılmış iki kasa getirdiler. Şalupaya koydular. Gitmeye hazırlandıkları sırada Kongre, San Juan Burnuna gitmek istediğini söyledi. Oradan güney ve kuzey yönünde kıyıyı gözlemleyebilirdi.

Carcante ile birlikte falezin tepesine ulaştılar ve en uç noktaya kadar burna indiler.

Bu noktadan yaklaşık iki mil genişliğinde Le Maire Boğazına kadar kıyının bir yanı, Several Burnuna kadar da diğer tarafı görülebiliyordu.

“Kimsecikler yok,” dedi Carcante.

“Evet... kimse yok!” diye cevap verdi Kongre.

Her ikisi de şalupaya döndü ve denizin kabarmaya başlamasıyla akıntının seyrine katıldılar. Saat üç olmadan Elgor Körfezine dönmüşlerdi.

İki gün sonra, yani 16'sında Kongre ve adamları sabah saatlerinde Maule'yi karaya indirmek için harekete geçti. Yüksek gelgit başladığında saat on bire geliyordu ve tüm hazırlıklar yapılmıştı. Suyun

yüksekliği yeterli seviyeye ulaştığında karaya bağlanmış bir halat yelkenliyi kumsala çekecekti.

Bu işlem kendi içinde ne bir zorluk ne de tehlike barındırıyordu. Bütün işi gelgit yapacaktı.

Deniz durgunlaşınca palamar çekildi ve Maule'yi kumsalda mümkün olan en uzak yere çektiler.

Geriye yalnızca denizin çekilmesini beklemek kalıyordu. Saat bire doğru sular faleze en yakın kayaları ortaya çıkarmaya başladı ve Maule'nin omurgası kumla buluştu. Saat üçte, tamamen kurumuş olarak sancak tarafına yattı.

Artık çalışmaya koyulabilirlerdi. Tek sorun, yelkenliyi falezin ayağına götürmek mümkün olmadığından çalışmanın her gün birkaç saatliğine kesintiye uğrayacak olmasıydı, zira gemi gelgitin dönüşünde yüzer halde olacaktı. Fakat diğer yandan, bugünden başlamak üzere deniz her seferinde irtifa kaybedeceğinden boş durma süresi tedricen azalacaktı ve on beş gün boyunca çalışma kesintiye uğramadan devam edebilirdi.

Marangoz işe koyuldu. Çetenin Patagonyalı yerli üyelerine bel bağlayamayacak olsa da en azından aralarında Kongre ve Carcante'nin de olduğu diğerleri ona yardıma gelirlerdi.

Borda kaplamalarının zarar görmüş kısmı, bakır kaplamanın tabakaları kaldırıldıktan sonra kolayca çıkarıldı. Böylece değiştirilmesi gereken iskelet ve döşemeler ortaya çıktı. Mağaradan getirilen tahta ve kalaslar yeterliydi. Gürgen ormanından ağaç kesmeye ve parçalamaya gerek kalmamıştı, zira bu çok zahmetli bir işti.

Takip eden on beş gün boyunca Vargas ve diğerleri güzel giden havalarında da yardımıyla iyi iş çıkardılar. Onları en fazla zorlayan, değişmesi

gereken ahşap döşemelerin ve iskarmozların sökülmesi olmuştu. Bu parçalar bakırla tutturulmuş, tahta kamalarla bağlanmıştı. Geneli sağlamdı ve kuşkusuz yelkenli *Maule*, Valparaiso'nun en iyi tersanelerinden birinden çıkmıştı. Vargas işinin ilk kısmını güçlükle tamamlayabilmişti. Mağaradan getirdikleri aletler olmasaydı kesinlikle olumlu sonuç alınamazdı.

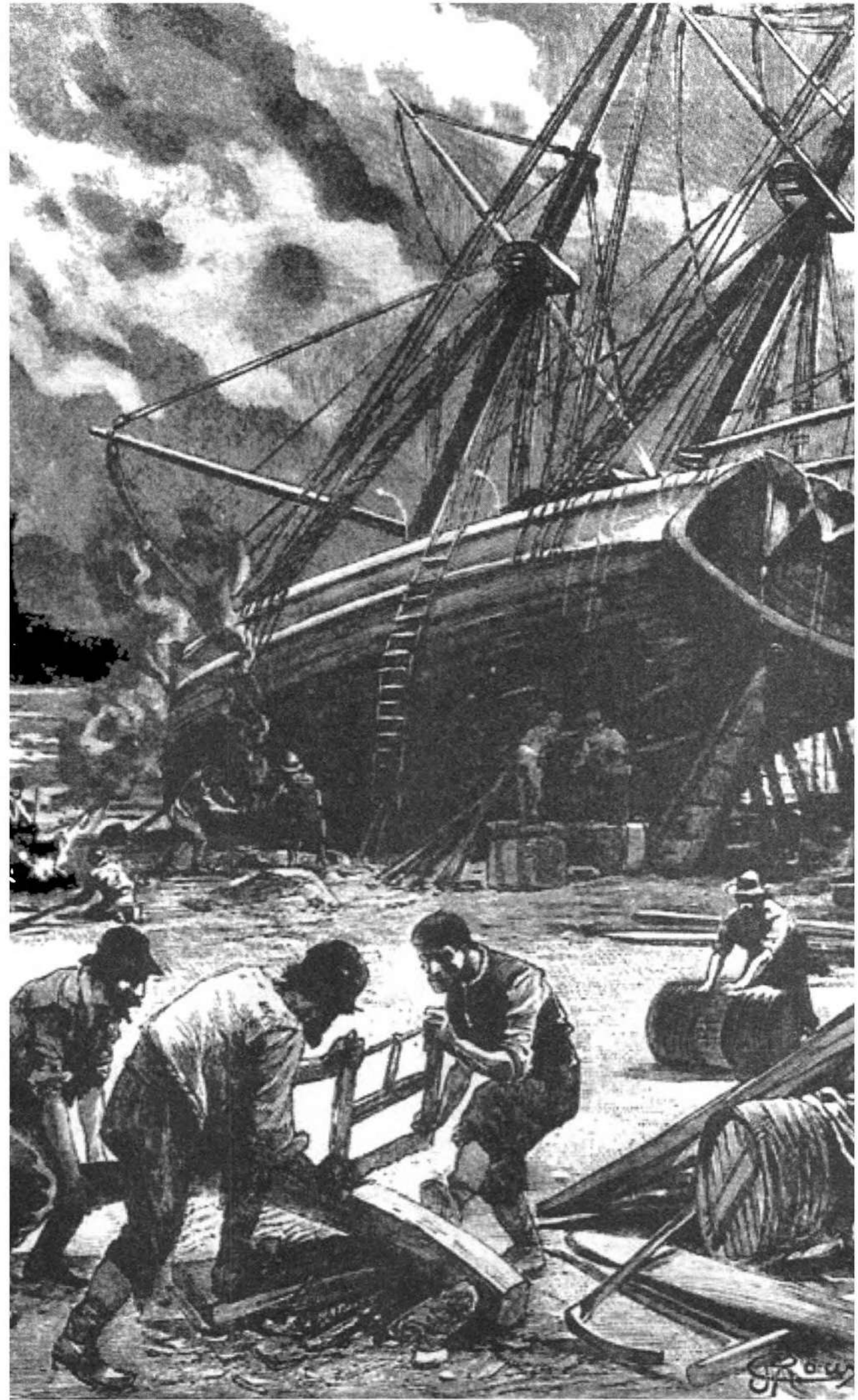
Doğal olarak ilk günlerde yüksek gelgit sırasında iş kesintiye uğradı. Daha sonra gelgit o kadar zayıfladı ki, kumsalın eğimine bile zor ulaşıyordu. Geminin omurgası suyla temas etmediği için artık gövdenin hem içinde hem dışında çalışılabilir-di. Ancak deniz yeniden yükselmeden en azından kaplamaların değiştirilmesi gerekiyordu.

Kongre, bakır kaplamayı kaldırmaya vardırma-dan, ihtiyat gereği su hattının altında kalan tüm bağlantı yerlerine yeniden baktırdı. Kalafat enkaz-dan çıkarılan katran ve üstüppüyle yenilendi.

Çalışmalar ocak ayının sonuna kadar bu koşullarda ve neredeyse hiç kesintiye uğramadan sürdü. Elverişli hava devam etti. Yalnızca birkaç günlüğü-ne, birkaç saat süren ve ara sıra şiddetlenen yağ-murlar yağdı; ancak uzun sürmedi.

Bu dönem boyunca Estados Adası sularında iki gemi görüldü.

İlki, Lemaire Boğazını tırmandıktan sonra burnu kuzeydoğu yönünde, muhtemelen bir Avrupa limana doğru uzaklaşan, Pasifik'ten gelen bir buharlı İngiliz gemisiydi. San Juan Burnundan geçtiğinde gün ortasıydı. Gün doğduktan sonra belirmiş, güneş batmadan da gözden kaybolmuştu. Bu nedenle fenerin yanmadığını fark etmesi mümkün olmadı.

En azından kaplamaların değiştirilmesi gerekiyordu.

İkinci gemi, hangi ülke bandırası taşıdığını göremedikleri üç direkli bir gemiydi. Several Burnuna kadar adanın doğu kıyısını takip etmek üzere San Juan Burnunda görüldüğünde gece olmak üzereydi. Nöbet dairesinde bulunan Carcante yalnızca geminin yeşil sancak ışığını gördü. Geminin kaptanı ve mürettebatı uzun süredir denizde sefer halindeyse fenerin inşaatının tamamlandığını bilmiyor olmalıydılar.

Bu üç direkli gemi, mürettebatının sinyalleri ya da örneğin burnun en uç noktasında yanan bir ışığı fark edebileceği kadar kıyıya yakın seyrediyordu. Yoksa Vasquez onların dikkatini mi çekmeye çalışmıştı?.. Sonuç olarak güneş doğduğunda gemi güneyde gözden kaybolmuştu.

Ufukta başka yelkenliler ve buharlılar da görülmüştü, muhtemelen Falkland Adalarına doğru gidiyorlardı. Estados Adasından haberleri bile olmayabilirdi.

Ocak ayının son gününde, dolunayın kuvvetli gelgit zamanında havada önemli değişimler oldu. Rüzgâr doğuya döndü ve doğrudan Elgor Körfezinin girişine doğru esmeye başladı. Tamirat tamamen bitmemiş olsa da en azından iskelet, kaplamalar ve döşemeler değişmişti, *Maule*'nin gövdesi su geçirmez olmuştu. Suyun sintineye sızması korkusu ortadan kalkmıştı.

Kendilerini tebrik etmek haklarıydı zira kırk sekiz saat boyunca yüksek gelgit sırasında deniz gövde yüksekliğinde kabarmış ve yelkenlinin omurgası kumdan ayrılmadan doğrulmuştu.

Kongre ve arkadaşları, gidişlerini geciktirebilecek yeni hasarların önüne geçmek için büyük

tedbirler almak zorunda kaldı. Talihin yardımıyla yelkenli zemine tutunmaya devam etti. Şiddetli bir şekilde bir yandan diğerine döndü ancak körfezin kayalarına sürüklenme tehlikesi yoktu.

2 Şubat itibariyle deniz alçalmaya başlamış, *Maule* yeniden kumsaldaki hareketsiz haline geri dönmüştü. Böylece gövdenin üst kısımlarını kalafatlamak mümkün olacaktı. Güneşin doğuşundan batışına kadar tokmağın sesi hiç kesilmedi.

Ayrıca eşyaların yüklenmesi de *Maule*'nin gidişini geciktirmeyecekti. Şalupa, Vargas'la çalışmayan adamlarla birlikte sıklıkla mağaraya gidiyordu. Bazen Kongre, kimi zaman da Carcante onlara eşlik ediyordu.

Her gidişlerinde küçük tekne yelkenlinin ambasına konmak üzere eşyalar getiriyordu. Bu eşyaları geçici olarak fenerin deposuna koyuyorlardı. Böylece yükleme işleminin, *Maule*'nin havanın azizliğine uğrayabileceği körfezin girişindeki mağaranın önünde yapılması yerine bu şekilde gerçekleştirilmesi daha kolay, daha düzenli olacaktı. San Juan Burnunun uzandığı kıyı boyunca, fenerin ayağındaki küçük koydan başka sığınak yoktu.

Birkaç güne kadar onarım tamamen bitecek, *Maule* yeniden denize açılmaya hazır hale gelecek, yük de gemiye yerleştirilebilecekti.

Gerçekten de ayın 12'sinde güverte ve gövdedeki bağlantı yerleri bütünüyle kalafatlandı. Hatta gemi enkazlarında bulunan boya çömlekleriyle *Maule*'yi baş taraftan kış tarafa kadar boyayabildiler. Kongre fırsattan istifade ederek yelkenlinin adını değiştirdi ve ona yardımcısının adı olan Carcante ismini verdi. Geminin teçhizatını gözden geçirmeyi

ve yelkenlerde ufak onarımlar yapmayı da ihmal etmemiştir, ki muhtemelen yelkenler Valparaiso limanından ayrılmadan önce yenilenmiş olmalıydı.

Böylece *Maule* 12 Şubat itibariyle doğrudan koydaki demirleme yerine geri getirilecek, yükleme işlemine başlanacaktı. Ancak Estados Adasından ayrılmak için sabırsızlanan Kongre ve adamlarının yelkenliyi suya indirmek için yeni ayın bir sonraki gelgitini beklemeleri gerekecekti, bu da canlarını çok sıkıyordu. Bu gelgit 24 Şubat'ta gerçekleşti. O gün geminin omurgası, kumsalda oyulmuş çukurdan kalktı ve yelkenli kolayca derin suya doğru kayd, geriye sadece yükleme işiyle ilgilenmek kalmıştı.

Öngörülemeyen koşullar dışında *Carcante* birkaç gün içinde demir alabilir, Elgor Körfezinden çıkabilir, Lemaire Boğazını inebilir ve burnu güneybatı yönünde yelkenler foras Pasifik sularına doğru ilerleyebilirdi.

9

VASQUEZ

Yelkenli, Elgor Körfezine demirlemeye geldiğinden bu yana Vasquez San Juan Burnunun kıyısında yaşamış, uzaklaşmak istememişti. Olur da bir gemi körfeze gelirse, en azından onları çağırabilirdi.

Onu gemiye alacaklar, o da kaptanı eğer fener yönünde giderse karşılaşacağı tehlikeden haberdar edecek, ona bir haydut çetesinin feneri ele geçirdiğini söyleyecekti. Kaptan onları yakalayacak ya da adanın içine püskürtecek yeterli mürettebata sahip olmazsa yeniden denize açılacak vakti olacaktı.

Böyle bir olasılık gerçekleşebilir miydi, hem neden bir gemi, mecbur kalmadıkça denizcilerin pek bilmediği bu körfeze demirleyecekti ki?

Bu geminin Falkland Adalarına yönelmesi en yerinde tercih olurdu, zira bu yalnızca birkaç günlük bir yolculuktu ve İngiliz yetkililer Estados Adasında yaşanan olaylardan hemen haberdar olabilmelerdi. Bir savaş gemisi, Maule ayrılmadan Elgor Körfezine derhal gelebilir ve kimse kalmayınca kadar Kongre ve adamlarını ortadan kaldırabilirdi. Ardından da fenerin yeniden hizmete girmesi için gerekeni yapardı.

“Bunun için Santa-Fé’nin dönüşünü mü beklemek gerekecek?.. İki ay!.. O zamana kadar yelkenli çoktan uzaklaşmış olacak... onu Pasifik adalarının

ortasında nerede bulacağız?.." diyordu kendi kendine Vasquez.

Cesur Vasquez kendini unutarak, acımasızca katledilen arkadaşlarını, adadan ayrıldıktan sonra bu haydutların cezasız kalacağını ve Dünyanın Ucundaki Fener'in devre dışı kalmasıyla bu sularda gemileri tehdit eden ciddi tehlikeleri düşünüyordu.

Zaten, sığınağı keşfedilmediği sürece korsanların mağarasına gittiğinden beri malzeme açısından güvence altındaydı.

Bu geniş mağara falezin içine doğru derin bir şekilde uzanıyordu. Çete de yıllar boyunca burada barınmıştı. Yağmalanan her şey, altın, gümüş, alçak denizde kıyıda toplanan kıymetli maddeler buraya istiflenmişti. Kongre ve adamları burada uzun aylar geçirmiş, önce kıyıya çıktıklarında sahip oldukları erzakla, sonra da kendilerinin neden olduğu çok sayıda gemi kazasından elde edilen yiyeceklerle hayatta kalmışlardı.

Kongre ve adamları bir şey fark etmesin diye Vasquez bu erzaktan yalnızca hayati olanları aldı: küçük bir kasa peksimet, bir bidon konserve et, ateş yakmak için bir ocak, bir çaydanlık, bir fincan, yün battaniye, yedek gömlek ve çorap, bir yağmurluk, yirmi mermiyle birlikte iki tabanca, bir çakmak ve kav. Aynı zamanda piposu için bir kilo tütün de aldı. Zaten duyduklarına göre, yelkenlinin tamirâtı haftalarca sürecekti ve erzakını yenileyebilirdi.

Tedbir gereği, kaldığı dar oyuğun mağaraya fazla yakın olduğunu düşünerek, daha uzak ve güvenli başka bir sığınak aramıştı.

Yüz adın kadar ötede, San Juan Burnunun ilerisinde, kıyının arka tarafında boğazın kenarında

bulmuştu bu yeri. Falezi destekleyen iki yüksek kaya arasında girişinin görülmesi mümkün olmayan dar bir mağara oyulmuştu. Oraya girmek için, kaya yığınlarının ortasında güçlükle fark edilen o aralığın içinden kaymak gerekiyordu. Deniz kabardığında sular kayaların eteğine geliyor ancak bu oyuğu kaplayacak kadar yükselmiyordu, ince kumunda hiçbir kabuk ve herhangi bir nem izi yoktu.

İnsan bu oyuğun önünden fark etmeden yüz defa geçebilirdi. Vasquez de burayı birkaç gün önce keşfetmişti.

Mağaradan aldığı ve kullanacağı çeşitli nesneleri buraya taşımıştı.

Zaten Kongre, Carcante ya da diğerleri kıyının bu kısmına çok nadir gelirlerdi. Tek geldikleri sefer, mağaraya yaptıkları ikinci ziyaretin ardındandı. Vasquez onları San Juan Burnunda durduklarında fark etmişti. Aralığın en sonuna çömeldiğinden görülmesi imkânsızdı, görülmedi de.

Tercihen geceleri mağaraya giderken, en titiz tedbirleri almadan dışarıda maceraya asla kalkışmadığını eklemeye gerek yok. Körfezin girişinde falezin köşesini dönmeden ne botun ne de şalupanın kıyıya bağlandığından emin oluyordu.

Ne var ki zaman ona yalnızlığı içinde sonsuz geliyordu ve acılı hatıralar durmaksızın gözünün önündeydi! Kaçmayı başardığı o katliam sahnesi, katillerin darbeleriyle düşen Felipe ve Moriz. Çetenin liderinin karşısına çıkmak ve kendi elleriyle talihsiz arkadaşlarının intikamını almaya yönelik karşı konulmaz bir istek duyuyordu!..

“Hayır... Hayır!..” diye tekrar ediyordu kendine, “Er ya da geç cezalarını çekecekler!.. Tanrı cezadan

kaçmalarına izin vermeyecek... Bu suçları canlarıyla ödeyecekler!..”

Yelkenli Elgor Körfezinde kaldığı sürece hayatının pamuk ipliğine bağlı olduğunu unutuyordu.

“Ama yine de bu alçaklar buradan ayrılmamalı! Santa-Fé döndüğünde burada olmalılar... Tanrı buradan gitmelerine engel olmalı!..” diye haykırıyordu.

Bu dileği gerçekleşecek miydi? Geminin adanın açıklarında belirmesi için üç haftadan fazla süre vardı!.. Öte yandan geminin demirleme süresi Vasquez’i oldukça şaşırtmıştı. Onarım için bir ay yetmediğine göre demek ki yelkenlinin hasarı çok ciddiydi. Fener defteri Kongre’yi nöbet değişiminin gerçekleşeceği tarih konusunda bilgilendirmiş olmalıydı. Şayet Mart’ın ilk günlerinden önce denize açılmazsa neler olacağını bilmiyor olamazdı...

Takvim 16 Şubat’ı gösteriyordu. Sabırsızlık ve endişenin yiyip bitirdiği Vasquez ne yapacağına karar vermek istiyordu. Güneş battığında, körfezin girişine ulaştı, fenere doğru yönelerek kuzey kıyısını tırmandı.

Zifiri karanlık çoktan çökmüş olsa da çeteden o tarafa gelen birisiyle karşılaşma tehlikesi söz konusuydu. Falez boyunca dikkatli bir şekilde indi, karanlığın içinden bakarak, durarak, herhangi bir şüpheli sesi dinleyerek.

Vasquez’in körfezin sonuna ulaşması için üç mil yürümesi gerekiyordu. Bu güzergâh, arkadaşlarının öldürülmesinden sonra kaçarken takip ettiği yönün tam tersiydi. O gece de kimse görmemişti onu.

Saat dokuzaya doğru fener duvarının iki yüz adım uzağında durdu ve oradan müstemilatın pencerelerinden parlayan ışığı gördü. Bu haydutların, öl-

dürdükleri kişilerin, eğer ellerine düşerse öldürecekleri kişinin yerine bu lojmanda olmaları düşüncesiyle elinde olmadan bir öfke hareketi, bir tehdit jesti yapmıştı!

Vasquez bulunduğu yerden karanlığın içindeki yelkenliyi göremiyordu. Tehlikeli olduğunu düşünmeden yüz adım kadar yaklaşmış olmalıydı. Bütün çete lojmandaydı. Kuşkusuz hiçbiri dışarı çıkmayacaktı.

Vasquez biraz daha yaklaştı. Küçük koydaki kumsala kadar indi. Yelkenli bir önceki günün gelitiyle kumsaldan denize indirilmişti. Artık demirlemiş, suyun üzerinde yüzüyordu!

Ah! Mümkün olsaydı, elinde olsaydı büyük bir zevkle geminin gövdesini deler, onu körfezin dibine batırırdı.

Demek hasar onarılmıştı. Bu arada Vasquez, yelkenlinin suda yüzmesine rağmen su hattına ulaşması için en az yarım metre daha gerektiğini fark etmişti. Bu da ne balast ne de yük koyduklarını gösteriyordu. Yani gidişleri birkaç gün ertelenebilirdi. Fakat bu kesinlikle son erteleme olacaktı ve belki de kırk sekiz saat içinde Maule denize açılacak, San Juan Burnunun etrafından dolaşacak ve sonsuza kadar ufukta kaybolacaktı.

Vasquez'in çok az yiyeceği kalmıştı. Ertesi gün yeniden erzak almak için mağaraya gitti.

Gün doğmak üzereydi; şalupanın bu sabah gelip yelkenliye yüklenmesi gereken her şeyi alacağını düşününce gerekli tedbirleri ihmal etmeden elini çabuk tuttu.

Falezi dönerken şalupayı görmedi, kıyıda kimsecikler yoktu.

Bunun üzerine mağaraya girdi.

Hâlâ etrafta Kongre'nin Maule'nin ambarını doldurmak istemediği, değersiz pek çok eşya vardı. Fakat Vasquez bisküvi ve et aradığında, büyük hayal kırıklığına uğradı!

Yenilebilir hiçbir şey kalmamıştı!.. Ve yiyeceği 48 saat içinde bitmiş olacaktı!..

Vasquez'in düşüncelere dalacak vakti yoktu. O sırada kürek sesi duyuldu. Şalupa, beraberinde Carcante ve iki adamıyla yaklaşıyordu.

Vasquez mağaranın girişine doğru atıldı ve başını uzatarak dışarı baktı.

Şalupa yanaşıyordu. Yalnızca içeri girebilecek ve en karanlık köşeye, yelkenliye yüklenmeyecek, mağarada kalacak yelken ve direk yığınının arkasında saklanacak zamanı vardı.

Vasquez yakalanırsa canını feda etmeye son derece kararlıydı. Kemerinde taşıdığı tabancayı kullanacaktı. Fakat üçe karşı tek!..

Mağaraya yalnızca iki kişi girdi, Carcante ve marangoz Vargas. Kongre onlara eşlik etmemiştir.

Carcante'nin elinde yanan bir fener vardı, arkasında Vargas, yelkenliye yüklenecek son eşyaları seçiyorlardı.

Etraflarına bakarken laflıyorlardı. "17 Şubat'a geldik, artık demir alma zamanı," dedi marangoz.

"Ve biz de demir alacağız," diye yanıt verdi Carcante.

"Hemen yarın mı?"

"Sanıyorum hemen yarın, hazır olduğumuza göre."

"Havanın da elverişli olması gerekiyor," dedi Vargas.

“Elbette, sanki bu sabah biraz tehditkâr gibi... Fakat düzelecektir.”

“Zira sekiz veya on gün daha burada kalırsak...”

“Evet,” dedi Carcante. “Nöbet değişimine denk gelme tehlikesiyle karşı karşıya kalabiliriz...”

“Ondan değil... ondan değil!” diye haykırdı Vargas. “Bir savaş gemisini ele geçirecek güce sahip değiliz.”

“Değiliz, asıl o bizim icabımıza bakar, muhtemelen de seren direğinin iki ucuyla!” diye karşılık verdi Carcante ağır bir küfürle.

“Hem...” diye sözü aldı öteki, “denizde yüz mil açıkta olmaya can atıyorum!”

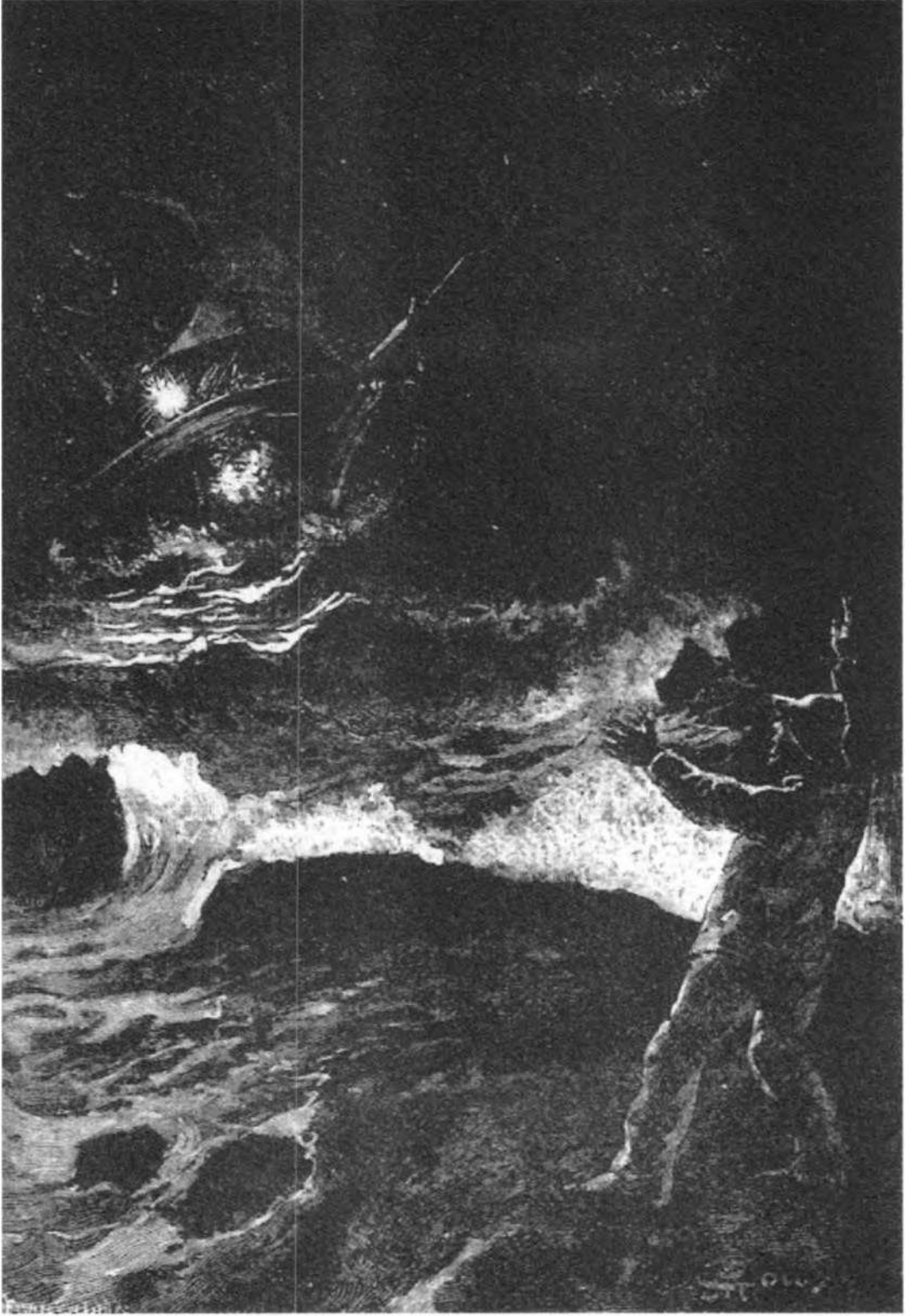
“Yarın, bak sana söylüyorum, yarın!” dedi Carcante, “bir tek lamaların boynuzlarını sökecek bir rüzgâr buna engel olabilir!”

Vasquez kıpırdamadan, neredeyse nefes bile almadan dinliyordu. Carcante ve Vargas ellerinde fener bir o yana bir bu yana gidiyordu. Kimi eşyaların yerlerini değiştiriyor, bazılarını seçiyor ve kenara koyuyorlardı. Bazen de Vasquez’in çömeldiği köşeye öyle yaklaşıyorlardı ki, silahını ikisinden birinin göğsüne ateş etmek için kolunu uzatması yeterliydi.

Ziyaretleri yarım saat sürdü, Carcante şalupada bekleyen adamı çağırdı. Adam aceleyle geldi ve eşyaların taşınmasına yardım etti. Carcante mağaranın içine son bir defa göz attı.

“Bazı şeyleri bırakıyor olmamız çok kötü!” dedi Vargas.

“Buna mecburuz,” diye yanıt verdi Carcante. “Ah, keşke yelkenli üç yüz ton ağırlığında olsaydı!.. Hem zaten en değerlilerini götürüyoruz ve inanıyorum, daha çok kârlı işler yapacağız.”

Vasquez kıpırdamadan dinliyordu.

Dışarı çıktılar ve tekne rüzgânı arkasına alarak körfezin ardında kayboldu. Vasquez de peşlerinden çıktı ve sığınağına gitti.

Kırk sekiz saat içinde yiyeceği kalmayacaktı ve hiç kuşku yoktu ki Kongre ve adamları giderken fenerin erzakını da yanlarında götüreceklerdi. Vas-

quez ise tek bir şey bile bulamayacaktı. Gecikmezse on beş günden önce gelmeyecek *Santa-Fé* varana kadar hayatta kalmayı nasıl başaracaktı?

Görüldüğü üzere durum son derece ciddiye. Kayın ormanındaki kökler ya da körfezdeki balıklarla beslenemediği sürece, Vasquez'in ne cesareti ne de enerjisi durumu iyileştirebilirdi. Fakat bunun için *Maule*'nin *Estados Adasından* kesin olarak ayrılması gerekiyordu. Şayet şartlar birkaç gün daha demirli kalmasını gerektirirse Vasquez San Juan'daki mağarasında kaçınılmaz olarak açlıktan ölecekti.

Saatler ilerledikçe gökyüzü daha korkutucu bir hal aldı. Yoğun, kurşuni bulut yığınları doğu yönünde toplanmıştı. Rüzgârın kuvveti, yönü denize doğru döndükçe artıyordu. Denizin yüzeyindeki hızlı esintiler kısa zamanda köpüklü dalgalara dönüşüyor, burundaki kayalıklara gürültüyle çarparak parçalanıyordu. Eğer hava böyle giderse yelkenli kesinlikle ertesi günkü gelgitte yola çıkamazdı.

Akşam olduğunda hava koşullarında bir değişiklik olmadı. Aksine durum daha da kötüleşti. Söz konusu olan birkaç saatle sınırlı kalacak bir fırtına değildi. Ani bir rüzgâr çıkmak üzereydi. Gökyüzünün ve denizin renginden, artan bir hızla sürüklenen dağınık bulutlardan, akıntının aksi yöne çevirdiği dalgaların gürültüsünden ve bu dalgaların kayalıklarda kınıldığında gürlemesinden anlaşıyordu. Vasquez gibi bir denizcinin yanılması mümkün değildi. Fenerin lojmanında barometrenin ibresi mutlaka fırtına derecesinin altına düşmüş olmalıydı.

Bu sırada şiddetlenen rüzgâra rağmen Vasquez mağarasında kalmadı. Gözleri giderek kararan

ufukta kumsalı geçti. Batan güneşin son ışıkları, Vasquez denizinin açıklarında hareket eden kara bit kütle görmeden kaybolmamıştı.

“Bir gemi!” diye haykırdı, “Adaya doğru gelen bir gemi galiba!” Bu gerçekten de ya boğaza girmeye çalışan ya da güneyden geçmek için doğudan gelen bir gemiydi.

Fırtına olağanüstü bir şiddette kopuyordu. Bu sert bir rüzgârdan fazlasıydı, hiçbir şeyin karşısında duramadığı ve en güçlü gemileri bile batıran o kasırgalardan biriydi. “Kaçacak” yerleri olmadığında yani rüzgârın estiği yönün tersinde bir yer bulmadıkça, batmaktan kurtulmaları çok ender görülen bir şeydi.

“Peki ya bu alçakların söndürdüğü fener!” diye haykırdı Vasquez. “Onu arayan bu gemi onu fark etmeyecek!.. Yalnızca birkaç mil ötede önünde bir kıyı olduğundan haberi olmayacak... Rüzgâr onu sürükleyecek ve kayalıklarda parçalanacak!..”

Evet! Bir felaket gerçekleşebilirdi ve buna Kongre ve adamları sebep olacaktı. Kuşkusuz fenerin tepesinden, faça edememiş ve çalkantılı bir denizde rüzgârı arkasına alıp kaçmak zorunda kalan gemiyi fark etmişlerdi. Kaptanın boşuna batı yönünde aradığı fenerin ışığına göre yönlenemeyen geminin boğaza girebilmek için San Juan Burnunun etrafından dolaşamayacak ya da adanın güneyine geçebilmek için Several Burnunu aşamayacak olması neredeyse kesindi! Yarım saate kalmadan Elgor Körfezinin girişinde, günün son saatlerinde fark edemediği kayalıklara sürüklenmiş olacaktı.

Fırtına tüm gücüyle kasıp kavuruyordu Gece korkunç geçeceğe benziyordu, üstelik bu durum ertesi gün de devam edebilirdi zira kasırga yirmi dört saatte sakinleşecek gibi durmuyordu.

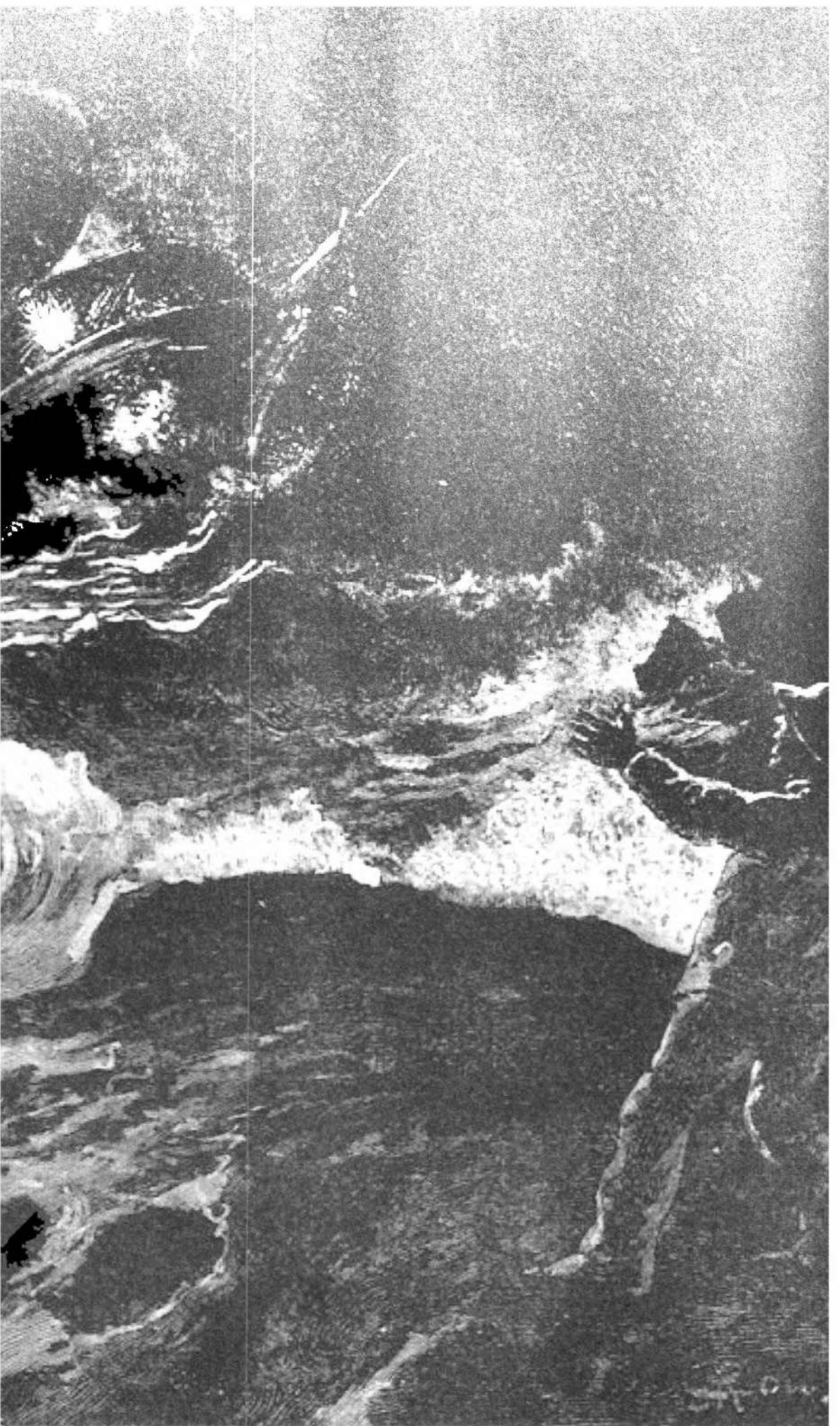
Vasquez sığınağına gitmeyi düşünmedi, gözlerini ufuktan ayırmıyordu. Bu derin karanlığın ortasında artık gemiyi seçemese de dalgaların etkisiyle bir o yana bir bu yana yalpaladığında ışıklarını görüyordu. Bu durumda dümeninin hareketini gerçekten hissetmesi imkânsızdı. Güç idare ediyordu. Hatta belki de direklerinin bir kısmından mahrum, manevra bile yapamayacak kadar hasar görmüştü. Her halükârda yelkensisiz seyrettiğinden kuşku yoktu. Bu zincirinden boşanmış hava koşulları mücadelesinin ortasında bir geminin fırtına flockunu* muhafaza etmesi çok zor olmalıydı.

Vasquez yalnızca yeşil ve kırmızı ışık gördüğünden gemi bir yelkenli olmalıydı; eğer buharlı bir gemi olsaydı baş kısımdaki ıstralyada** beyaz ışık olurdu. Demek ki rüzgâra karşı mücadele etmesine imkân veren bir motoru yoktu.

Felaketi engellemekteki kifayetsizliği yüzünden Vasquez umutsuz bir halde kumsalda bir ileri bir geri yürüyordu. Gereken tek şey fenerin ışığının karanlıkları aydınlatmasıydı... Vasquez Elgor Körfezine döndü. Eli boşuna fenere doğru uzandı. Fener, neredeyse iki aydan bu yana her gece olduğu gibi bu gece de yanmayacaktı. Gemi tüm mürettebatıyla San Juan Burnunun kayalıklarına çarparak batmaya mahkûmdu.

* Üçgen yelken -çn.

** Geminin direklerini tutan halat -çn.

Vasquez umutsuz bir halde bir ileri bir geri yürüyordu.

Vasquez'in aklına bir fikir geldi. Belki de bu yelkenli, karayı fark ederse kurtulabilirdi. Manevra yapması imkânsızdı ancak belki seyrini birazcık değiştirerek, San Juan Burnundan Several Burnuna uzunluğu toplamda sekiz milden fazla olmayan bu kıyıdan kaçabilecekti. Sonrasında deniz önünde açılacaktı.

Kumsalda tahtalar, enkaz kalıntıları, gemi iskeletinden parçalar vardı. Bu parçalardan birkaçını buruna götürüp, bir odun yığını oluşturup, içine yosun atıp ateşe vererek rüzgârın alevi büyümesini beklemek, bu mümkün olamaz mıydı?.. Gemi bu alevleri görebilir miydi? Kıyıya bir mil uzaklıkta olsa da ondan kaçınma zamanına sahip olabilir miydi?..

Vasquez hemen işe koyuldu. Bir sürü tahta parçası topladı ve burnun en uç noktasına getirdi. Bolca kuru yosun vardı, rüzgâr esmesine rağmen yağmur henüz yağmaya başlamamıştı. Ocak hazır olduğunda ateş yakmaya çalıştı. Artık çok geçti... Karanlığın ortasında devasa bir kütle belirdi. Olağanüstü dalgaların kaldırdığı gemi korkutucu bir şiddetle savruldu. Vasquez'in en ufak hareket yapmasına fırsat kalmadan kayalıklara bir hortum gibi düştü.

Korkunç bir gürültü ve kısa sürede kesilen acı çığlıklar duyuldu... Artık rüzgârın uğuldamasından ve kıyıya çarpan denizin gürlemesinden başka bir şey duyulmuyordu.

KAZANIN ARDINDAN

Ertesi gün, güneş doğarken, fırtına hız kesmeden devam ediyordu. Deniz ufka doğru göz alabildiğince bembeyazdı. Burnun en uç noktasında azgın dalgalar beş altı metre yükseklikte kabarıyordu ve rüzgârın üflediği serpintileri falezin üzerine çıkıyordu. Elgor Körfezinin girişinde karşılaşan alçak gelgit ve ani fırtına olağanüstü bir şiddette birbirine çarpıyordu. Gemiler ne girebilir ne de çıkabilirdi. Hâlâ korkutucu görünen gökyüzünün mevcut durumunda fırtınanın birkaç gün daha sürmesi muhtemeldi ve Macellan sularında bu şaşılacak bir şey değildi.

O sabah yelkenlinin demir almayacağı aşikârdı. Bu beklenmedik aksiliğin Kongre ve çetesini öfkelendirdiğini tahmin etmek güç değil.

Şafağın ilk ışıklarında, kum fırtınasının ortasında uyandığında Vasquez'in farkına vardığı durum buydu.

Ve şöyle bir manzarayla karşı karşıyaydı:

İki yüz adım ötede, burnun kuzey yamacında, yani körfezin dışında kazazede gemi yatıyordu. Bu üç direkli, yaklaşık beş yüz ton ağırlığında bir gemiydi. Direklerinden geriye yalnızca döşeme seviyesinde kırılmış üç parça kalmıştı, ya kaptan kurtulmak için onları kestirmek zorunda kalmıştı

ya da çarpmadan sonra düşmüşlerdi. Denizin yüzeyinde hiçbir kalıntı yoktu ancak rüzgârın müthiş itme gücüyle Elgor Körfezinin sonuna sürüklenmiş olmaları mümkündü.

Eğer öyleyse, Kongre artık bir geminin San Juan Burnunda battığını biliyor olmalıydı.

Bu nedenle Vasquez tedbir almalıydı. Körfezin girişinde çeteden kimse olmadığından emin olmaktan ilerlemedi.

Birkaç dakika içinde felaketin gerçekleştiği yere vardı. Deniz alçaldığından karaya oturan gemide bir tur atabildi ve arka taraftaki levhada Century-Mobile yazısını okudu.

Demek ki bir Amerikan yelkenlisiydi ve bağlama limanı da Meksika Körfezi üzerinde, Union'ın güneyinde Alabama eyaletinin başkentiydi.

Century tüm mürettebatıyla birlikte batmıştı. Kazadan sağ kalan yoktu, gemiden geriye ise yalnızca biçimsiz bir iskelet kalmıştı. Çarpmanın etkisiyle gövde ikiye ayrılmıştı. Dalgalar yükünü almış, etrafa dağıtmıştı. Borda kaplaması, ıskarmozlar, direk, seren parçaları fırtınanın şiddetine rağmen oraya buraya saçılmıştı. Kasalar, balyalar, fiçiler burun ve kumsala dağılmıştı.

Century'nin iskeleti karaya oturduğu için Vasquez içine girebildi.

Etraf tam anlamıyla haraptı. Dalgalar her şeyi yok etmişti. Güvertenin döşemelerini sökmüş, kış güvertedeki kamaraları yıkmış, üst güverteyi kırmış, dümeni yerinden çıkarmıştı, kayalıklara çarpmak ise yıkımı neredeyse nihayete erdirmişti. Ve sağ kurtulan olmamıştı; ne kaptanlardan biri ne de mürettebattan tek bir kişi!

Vasquez kuvvetli bir şekilde seslendi, hiç cevap alamadı. Ambara kadar indi ancak bir ceset bulamadı. Bu zavallıları ya deniz alıp götürmüştü ya da Century kayalıklarda parçalandığı sırada boğulmuşlardı. Vasquez yeniden sahile indi, Kongre ve adamlarının kaza yerine gelmediklerinden bir kez daha emin oldu. Sonra fırtınaya rağmen San Juan Burnunun uç noktasına kadar tırmandı.

“Belki de,” diyordu, “Century’den hâlâ hayatta olan birini bulurum ve ona yardım ederim?..”

Aramaları boşunaydı. Kıyıya döndüğünde dalgaların fırlattığı çeşitli kalıntıları incelemeye koyuldu.

“İki üç hafta beslenmemi sağlayacak birkaç konserve kasası bulmam mümkün olabilir!..” diye düşündü.

Denizin kayalıkların ötesine fırlattığı bir fıçı ve bir sandığı aldı. İçinde ne olduğu üzerinde yazıyordu. Sandıkta bisküviler, fıçıda ise konserve et vardı. En azından iki ay yetecek kadar ekmek ve et demekti bu.

Vasquez ilk önce sandığı, en fazla iki yüz metre uzaklıkta olan mağaraya taşıdı, sonra da fıçıyı yuvarladı.

Bunun ardından körfeze bir göz atmak için burnun uç noktasına döndü. Kongre’nin kazadan haberdar olduğundan şüphesi yoktu. Bir önceki gün, gece olmadan önce fenerin tepesinden karraya doğru sürüklenen gemiyi görmüş olabilirdi. Maule körfezden çıkamadığından çete kazadan paylarına düşeni almak için mutlaka Elgor Körfezinin girişine koşacaktı. Şayet toplanacak değerli parçalar varsa, yağmacılar böyle bir fırsatı nasıl kaçınırlardı?

Vasquez falezin dönemecine ulaştığında körfeze akın eden rüzgârın şiddetine hayret etti.

Yelkenlinin ona galip gelmesi imkânsızdı, San Juan Burnuna kadar ulaşabilse dahi, açık denize kadar yükselemezdi.

Tam o anda, kısa bir yatışma sırasında birtakım çığlıklar duyuldu. Bu, bitkin bir sestten gelen acı dolu bir çağrıydı.

Vasquez sesin geldiği yöne doğru, mağaranın yakınında sığındığı ilk oyugun oraya gitti.

Bir kayanın yanında yatan bir adam gördüğünde en fazla elli adım atmıştı. Eli yardım ister gibi bir hareket yaptı.

Vasquez bir saniye içinde yanına ulaştı.

Yatan adam otuz otuz beş yaşlarında olmalıydı ve güçlü kuvvetli bir yapıya sahipti. Denizci üniforması giymiş, sağ tarafına yatmış, gözleri kapalı, nefesi kesik kesik olan adam kasılarak titriyordu. Yaralanmışa benzemiyordu ve giysilerinde kan lekesi yoktu.

Century'den sağ kurtulan belki de tek kişi olan bu adam Vasquez'in yaklaştığını duymadı. Vasquez elini göğsüne dokunduğunda doğrulmak için beyhude bir gayret gösterdi ancak pek güçsüz olduğundan yeniden kuma yığıldı. Ancak gözleri bir anlığına açıldı ve "Yardım et!.. Yardım et!.." sözleri dudaklarından döküldü.

Yanına çömelen Vasquez adamın sırtını dikkatle kayaya yasladı ve sürekli olarak ona "Dostum... Dostum... buradayım... Bana bakın! Sizi kurtaracağım" diyordu.

Talihsiz adamın bilincini kaybetmeden önce yapabildiği tek şey elini uzatmak oldu.

“Dostum... Dostum... buradayım...”

Vakit kaybetmeden bu aşırı bitkin halinin gerektirdiği bakım yapılmalıydı.

“Tanrım umarım hâlâ zamanım vardır!” diye düşündü Vasquez.

Yapılacak ilk şey buradan ayrılmaktı. Çete her an şalupa ya da kanoyla hatta kıyıyı takip edip yürüye-

rek gelebilirdi. Vasquez'in yapması gereken bu adamı güvende olacağı mağaraya taşımaktı, öyle de yaptı.

On beş dakika süren, yaklaşık yüz kulaçlık bir yolculuktan sonra kayaların arasındaki aralıktan süzüldü. Hareketsiz adam sırtındaydı, bir örtünün üzerine yatırdı, başını ise giysilerin üzerine yasladı.

Adam henüz kendine gelmemiştii fakat nefes alıyordu. Öte yandan görünür bir yarası olmasa da kayalıklara çarparak kolunu ya da bacaklarını kırmış olabilir miydi? İşte Vasquez bundan korkuyordu, zira böyle bir durumda ne yapacağını bilmiyordu. Elleriyle yokladı, kollarını ve bacaklarını hareket ettirdi; vücudu sağlam görünüyordu.

Vasquez bir fincana su doldurdu ve matarasında kalan birkaç damla brendiyi karıştırdı. Yaptığı bu içeceği kazazedenin dudaklarının arasına döktü; ıslak giysilerini, korsanların mağarasında bulunduğu giysilerle değiştirdikten sonra kollarını ve göğsünü ovuşturdu.

Elinden daha fazlası gelmezdi.

Nihayet adamın bilincinin yerine gelmeye başlaması Vasquez'i memnun etmişti. Hatta doğrulmayı bile başardı ve kendisini kollarında tutan Vasquez'e bakarak biraz daha güçlü bir sesle, "İçecek... Bana içecek bir şeyler var!"

Vasquez su ve brendinin olduğu fincanı ona uzattı.

"Daha iyi misin?" diye sordu Vasquez.

"Evet!.. Evet!.." diye yanıt verdi kazazede.

Ve sanki zihninde hâlâ muğlak olan parçaları bir araya getirmeye çalışır gibi: "Burası?.. Siz?.. neredeyim ben?" diye ekledi kurtarıncısının elini zayıf bir şekilde sıkarak.

İngilizce konuşuyordu, kendisi de İngilizce bilen Vasquez, "Güvendesiniz. Sizi kumsalda buldum, Century'nin yaptığı kazanın ardından," diye cevap verdi.

"Century!.. Evet, hatırlıyorum..."

"İsminiz?.."

"Davis... John Davis."

"Üç yelkenlinin kaptanı mıydınız?"

"Hayır... ikinci kaptanı!.. Peki ya diğerleri?"

"Herkes öldü," diye yanıt verdi Vasquez. "Herkes. Kazadan tek kurtulan sizsiniz!"

"Herkes mi?.."

"Herkes!"

John Davis öğrendiklerinden dehşete düşmüştü. Tek kurtulan oydu! Peki ama nasıl sağ kalmıştı! Hemen anladı, hayatını, ihtimamla üzerine eğilen bu yabancıya borçluydu.

"Teşekkür ederim, çok teşekkür ederim!.." dedi, gözlerinden koca bir damla yaş düşerken.

"Karnınız aç mı?.. Bir şeyler yemek ister misiniz?.. Biraz bisküvi ve et?" diye sözü aldı Vasquez.

"Hayır... hayır... yine su!"

Brendiyle kanşık su John Davis'e çok iyi geldi, zira artık bütün sorulara cevap verebiliyordu.

Kısaca şunları anlatmıştı: Üç direkli, beş yüz elli ton ağırlığında, Mobile limanına ait yelkenli Century, Amerikan kıyılarından yirmi gün önce ayrılmıştı. Mürettebat, kaptan Harry Steward, ikinci kaptan John Davis ve bir aşçı ile miçonun da dahil olduğu on iki kişiden oluşuyordu. Geminde Avustralya Melbourne'e gitmek üzere nikel ve tapon mallar vardı. Geminin seyri, Atlantik'te elli beşinci enleme kadar sorunsuz geçmişti. Fakat

bir süre sonra önceki geceden beri denizi altüst eden şiddetli fırtına çıkmıştı. Century ani rüzgâra gafil avlanarak mizana direğini ve arka yelkenini kaybetmişti. Ardından dev bir dalga iskele tarafından vurmuş, güverteye hücum etmiş, kısmen kış güverteyi yok etmiş ve kurtarılması imkânsız iki tayfayı alıp götürmüştü.

Kaptan Steward'ın niyeti Lemaire Boğazında, Estados Adasının arkasında barınacak bir yer aramaktı. Gün içinde konumunu belirlediği için bulunduğu enlemden emindi. Horn Burnunu dolaşmak, sonra da Avustralya kıyılarını tırmanmak için bu güzergâh haklı olarak tercih edilebilir gelmişti.

Gece fırtına şiddetini arttırmıştı. Mizana yelkeni ve pruva gabya yelkeni dışındaki yelkenler sarılmıştı ve üç direkli gemi rüzgân arkasına almış ilerliyordu.

O sırada kaptan hâlâ karadan yirmi mil mesafeden fazla açıkta olduğunu düşünüyordu. Fenerin ışığını görene kadar ilerlemenin güvenli olduğuna inanıyordu. Güneyden ilerlerse, kayalıklara çarpma tehlikesi olmayacak ve sorunsuz boğaza yönelebilecekti.

Böylece Century rüzgâr arkasında yoluna devam etti. Harry Steward, fener ışığının on millik bir menzili olduğundan bir saat içinde feneri göreceğinden kuşku duymuyordu.

Oysa ışığı göremedi. Adadan oldukça uzakta olduğunu düşünürken korkunç bir çarpışma gerçekleşti. O sırada direklerle uğraşan üç tayfa mizana direği ve ana direklerle birlikte kayboldu. Dev dalgalar gövdeye çarptı ve gemiyi ikiye ayırdı. Kaptan, ikinci kaptan ve mürettebattan sağ ka-

lanlar, kurtulma şansı bırakmayan dalgaların ortasına savruldu.

İşte Century tüm mürettebatıyla beraber batmıştı. Yalnızca ikinci kaptan John Davis, Vasquez sayesinde ölümün elinden kaçabilmişti.

Şimdi Davis'in anlamadığı şey, üç direklinin hangi kıyıya çarptığıydı. Yeniden Vasquez'e sordu: "Neredeyiz biz?"

"Estados Adasında."

"Estados Adasında mı!" diye haykırdı John Davis, cevap karşısında afallamış bir şekilde.

"Evet... Estados Adasında, Elgor Körfezinin girişinde," diye yanıt verdi Vasquez.

"Peki ya fener?"

"Yanmıyordu!"

Yüzünden şaşkınlığı okunan John Davis, bir açıklama bekliyordu ki Vasquez aniden ayağa kalkarak kulak kabarttı. Şüpheli sesler duyduğunu sandı ve birilerinin etrafta dolaşıp dolaşmadığından emin olmak istedi. Kayaların arasındaki yankıdan geçti ve San Juan Burnunun uç noktasına kadar göz gezdirdi.

Kimsecikler yoktu. Fırtına hız kesmemişti. Dalgalar hâlâ büyük bir şiddetle çarpıyor, daha tehditkâr bulutlar sisle kaplı ufka doğru sürükleniyordu.

Vasquez'in duyduğu ses Century'nin dağılmasından kaynaklanan bir sestti. Rüzgârın etkisiyle iskeletin arka tarafı dönmüştü ve içeri giren kuvvetli rüzgâr onu kumsalda daha ileri itiyordu. Gemi delinmiş bir fıçı gibi yuvarlanıyordu ve sonunda faleze çarptı. Enkazdan kalan parçalarla kaplı olan geminin karaya oturduğu yerde üç direkli geminin yalnızca bir yansı kalmıştı.

**Vasquez'in duyduğu ses Century'nin
dağılmasından kaynaklanıyordu.**

Vasquez geri döndü ve John Davis'in yanına kuma uzandı. Century'nin ikinci kaptanı gücünü toplamaya başlamıştı. Ayağa kalkabilir ve arkadaşının koluna yaslanarak kumsala inebilirdi. Fakat

Vasquez ona engel oldu, işte o anda John Davis ona o gece fenerin neden yanmadığını sordu.

Vasquez, yedi hafta önce Elgor Körfezinde yaşanan korkunç olayları anlattı. Santa-Fé gemisinin ardından yaklaşık iki hafta boyunca kendisine ve iki arkadaşı Felipe ile Moriz'e emanet edilen görev hiç aksamamıştı. Bu süre zarfında adanın yakınından birçok gemi geçmiş ve kendilerine gönderilen sinyallere düzenli olarak karşılık verilmişti.

Fakat 26 Aralık'ta akşam saat sekize doğru körfezin girişinde bir yelkenli belirdi. Vasquez, bekçi olduğu nöbet dairesinde geminin seyir fenerlerini fark etmiş ve tüm manevraya tanık olmuştu. Kaptanın izlenecek güzergâhı iyi bildiğini düşünüyordu zira en ufak bir tereddüdü var gibi görünmüyordu.

Yelkenli fenerin etrafındaki duvarın eteğindeki koya ulaşmış ve demirlemişti. Lojmandan çıkan Felipe ve Moriz kaptana yardım etmek için gemiye çıkmış ve haince vurularak kendilerini savunamadan ölmüşlerdi.

“Zavallıcıklar!” diye haykırdı John Davis.

“Evet!.. Benim zavallı arkadaşlarım!” diye tekrar etti Vasquez, bu acı hatıralar karşısında yeniden kederlenmişti.

“Peki ya siz Vasquez?” diye sordu John Davis.

“Ben balkonun tepesinden arkadaşlarımdan çığlıklarını duydum... Neler olduğunu anladım... O yelkenli bir korsan gemisiydi... Biz üç bekçiydik!.. İkisini öldürmüşlerdi ve üçüncüyü ise hiç dert etmiyorlardı.”

“Peki siz nasıl kaçmayı başardınız?” diye sordu John Davis.

“Hızlıca fenerin merdivenlerinden indim, lojmana yöneldim, oradan birkaç eşya, biraz yiyecek aldım, yelkenderiler karaya inmeden kaçtım ve kıyının bu kısmına sığındım.”

“Alçaklar... alçaklar!” diye söylendi John Davis. “Fenerin yeni sahipleri olduklarından artık onu yakmıyorlar. Century’nin kaza yapmasına, kaptanının ve tüm adamlarımızın ölmesine de onlar mı sebep oldu?”

“Evet, deniz fenerini ele geçirdiler, liderlerinin adamlarından biriyle konuşmalarına kulak misafiri oldum ve planlarını öğrendim.”

John Davis böylece, yıllardır Estados Adasında yaşayan bu yağmacıların buraya gemileri nasıl çektiklerini ve gemi kazalarından sağ kurtulanları nasıl öldürdüklerini, Kongre’nin bir gemi ele geçirene kadar değerli kalıntıları bir mağarada nasıl sakladığını öğrendi.

Fenerin inşaat çalışmaları başlayınca çete Elgor Körfezinden ayrılıp kimsenin varlıklarından haberdar olmayacağı, Estados Adasının diğer ucuna, Saint-Barthélemy Burnuna sığınmak zorunda kalmıştı.

Bir buçuk aydan fazla bir süre önce inşaat tamamlanınca geri dönmüş, Saint-Barthélemy Burnunda karaya oturan ve tüm mürettebatının hayatını kaybettiği bir yelkenliyi ele geçirmişlerdi.

“Peki neden hâlâ yükleriyle beraber buradan gitmediler?” diye sordu John Davis.

“Şu ana kadar onları burada tutan önemli onarımlar yüzünden... fakat bizzat gördüm Davis, tamirat sona erdi, yükleme yapıldı. Bu sabah buradan ayrılmalan gerekiyordu.”

“Nereye?..”

“Bu haydutların kendilerini güvende hissedecekleri ve korsanlık mesleğine devam edecekleri Pasifik adalarına.”

“Fakat yelkenli bu fırtına sürdüğü müddetçe yola çıkamayacak...”

“Kesinlikle ve havanın durumuna bakılırsa bu gecikme bir haftaya uzayabilir,” diye cevap verdi Vasquez.

“Peki onlar burada oldukça, fener hiç yanmayacak mı?..”

“Hayır, Davis.”

“O zaman tıpkı Century gibi başka gemiler de kaza yapabilir?”

“Evet, doğru.”

“Geceleyin yaklaşan denizcilere kıyıyı işaret edemez miyiz?”

“Edebiliriz... San Juan Burnunun en uç noktasındaki kumsalda yakılacak bir ateş yardımıyla belki. Century’yi uyarmak için yaptığım tam da buydu, Davis. Kuru otlar ve enkaz kalıntılarıyla ateş yakmaya çalıştım. Fakat rüzgâr öyle şiddetli esiyordu ki başarılı olamadım.”

“O halde, sizin yapamadığınızı birlikte yapalım Vasquez,” dedi John Davis. “Tahtadan bol bir şey yok. Zavallı gemimin kalıntıları... ve ne yazık ki başka gemilerinki de bol miktarda ahşap temin edecek. Eğer yelkenlinin gidişi gecikirse, eğer Estados Adasının feneri açık denizden gelen gemiler tarafından fark edilemezse, başka kazaların gerçekleşmeyeceğini kim bilebilir?”

“Her halükârda Kongre ve çetesi adada daha fazla kalamazlar. Hava denize açılmaya izin verir vermez yelkenli gidecek, bundan eminim...”

“Niçin?” diye sordu John Davis.

“Çünkü fenerin nöbet değişiminin yakında yapılacağını biliyorlar.”

“Nöbet değişimi mi?..”

“Evet, mart ayının ilk günlerinde. Bugün 18 Şubat.”

“O tarihte buraya bir gemi mi gelecek?”

“Evet, *Santa-Fé* savaş gemisi 10 Mart’a doğru Buenos-Aires’ten gelecek, belki daha da erken.”

Vasquez’in aklına gelen John Davis’in de aklına gelmişti.

“Ah, işte bu her şeyi değiştirir! O halde umalım da kötü hava o zamana kadar sürsün ve bu alçaklar, *Santa-Fé* Elgor Körfezine demirlediğinde hâlâ burada olsunlar!”

11

YAĞMACILAR

Yağma sezgileriyle oradaydılar, Kongre ve Carcante'yle beraber bir düzine adam.

Bir gün önce güneş ufuk çizgisinin altına doğru batarken, Carcante fenerin balkonundan, doğudan gelen bu üç direkliyi fark etmişti. Durumdan haberdar olan Kongre, bu geminin fırtınadan kaçarak Lemaire Boğazına ulaşmak üzere adanın batı kıyısında sığınacak bir yer bulmak istediğini düşündü. Gün ışığı izin verdiği sürece hareketlerini izledi, akşam olduğunda da ışıklarını ayırt etti. Geminin hasarlı olduğunu hemen anladı ve göremediği o karaya oturacağını ümit etmeye başladı. Şayet Kongre fanı yakmış olsaydı, ortada hiçbir tehlike kalmayacaktı. Bunu özellikle yapmadı ve Century'nin farları sönünce geminin San Juan ve Several burunları arasında mürettebatıyla birlikte batacağından kuşkusu kalmadı.

Ertesi gün fırtına tüm hızıyla sürüyordu. Yelkenliyi dışarı çıkarmak mevzu bahis değildi. Birkaç günlük bir gecikme kaçınılmazdı. Nöbet değişiminin zamanının yaklaşması tehdidi göz önüne alındığında bu oldukça ciddi bir meseleydi. Kongre ve adamların bu duruma canları fena halde sıkılsa da beklemek zorundaydılar. Hem sonra tarih henüz

Şubat'ın 19'uydu. Fırtına ayın sonu gelmeden mutlaka yatışmış olurdu. Hava açar açmaz Carcante demir alır ve denize açılırdı.

Hem madem karaya bir gemi oturdu, bu kazadan faydalanmak, enkaz arasındaki değerli parçaları toplamak ve yelkenlinin taşıyacağı yükün değerini arttırmak için bir fırsat değil miydi? Kârın artması en azından göze alınan riski telafi edecekti.

Konu tartışılmadı bile. Adeta yırtıcı kuşlar gibi üşüşmüşlerdi. Şalupa derhal hazırlandı, bir düzine adam ve liderleri yerlerini aldılar. Kuvvetli esen ve suları körfeze doğru geri püskürten fırtınaya karşı küreklere asılmak gerekiyordu. Son falezlere ulaşmaları bir buçuk saat sürdü; bununla birlikte yelkenin de yardımıyla dönüş daha hızlı olacaktı.

Şalupa, körfezin kuzey kıyısına, mağaranın karşısına yanaştı. Hepsi şalupadan indi ve kazanın gerçekleştiği yere doğru koştu.

İşte o sırada bağırış çağınşlar John Davis ve Vasquez'in konuşmasını böldü. Vasquez fark edilmemeye dikkat ederek mağaranın girişine kadar süründü.

Bir dakika sonra John Davis de yanına geldi:

“Siz,” dedi Vasquez, “beni yalnız bırakın!.. Dinlenmeniz gerek.”

“Hayır,” diye yanıt verdi John Davis. “Şu an gayet iyiyim. Hem ben de bu haydut sürüsünü görmek istiyorum.”

Century'nin ikinci kaptanı enerjik ve Vasquez kadar kararlı bir adamdı, Amerika'nın çelik mizaçlı evlatlarından biriydi ve kuşkusuz, halk dilinde de söylendiği gibi dokuz canlıydı, zira üç direklinin batmasından sonra hayatta kalabilmişti!

Aynı zamanda mükemmel bir denizciydi de. Deniz ticaretine girmeden önce Amerika Birleşik Devletleri donanmasında astsubaydı ve *Century Mobile*'a döndüğünde, Harry Steward emekli olacağı için armatörler geminin kumandasını ona emanet etmeye karar vermişti.

Bu onun için başka bir öfke ve kin nedeniydi. Kaptanı olacağı bu gemiden geriye yalnızca bir yağmacı çetesine teslim edilen kalıntılardan başka bir şey görmüyordu.

Eğer Vasquez cesaret verecek birine ihtiyaç duysaydı, ihtiyacı olan tam da bu adamdı!

Fakat istedikleri kadar kararlı ve cesur olsunlar, Kongre ve adamlarına karşı ne yapabilirlerdi ki?

Vasquez ve John kayaların arkasına sığınarak kıyıyı San Juan Burnunun uç noktasına kadar dikkatlice gözlemlediler.

Kongre, Carcante ve diğerleri ilk önce, kasırganın *Century*'nin gövdesinin yarısını sürüklediği açıda durdular.

Bu parça, falezin eteğine yığılmış kalıntılar halindeydi. Yağmacılar mağaraya iki yüz adımdan az mesafede, kolayca seçilebilecekleri bir yerde duruyorlardı. Rüzgâra maruz kalmamak için bellerine sıkıca bağlanmış yağmurluklar giymişler, başlarına da çenede sıkıca bağlanan muşambadan denizci başlıkları takmışlardı. Fırtınaya karşı durmakta zorlandıkları aşikârdı. Bazen sürüklenmemek için enkazdan artakalan bir parçaya ya da bir kayaya tutunmaları gerekiyordu.

Vasquez, mağaraya geldiklerinde gördüğü için tanıdığı adamları John Davis'e gösteriyordu.

“Şu uzun olan, pruva bodoslamasının yanında duran, ona Kongre diyorlar.”

“Liderleri mi?”

“Evet, liderleri.”

“Peki ya konuştuğu adam?”

“O Carcante, sağ kolu... ve yukandan çok açık gördüm, arkadaşlarımla vuranlardan bir tanesi.”

“Ve memnuniyetle kafasını kırarsınız öyle değil mi?” dedi John Davis.

“Onu, liderini, tıpkı kuduz köpekler gibi,” diye cevap verdi Vasquez.

Yağmacılar gövdenin bu kısmını incelemeyi bitirene dek yaklaşık bir saat geçti. Her köşesine bakmak istiyorlardı. Century’nin yükünü oluşturan ve ne yapacaklarını bilmedikleri nikel kumsala bırakılacaktı. Fakat üç direkliye yüklenen ucuz mallar arasında belki işlerine yarayabilecek eşyalar bulunabilirdi. Kongre şalupaya iki veya üç kasa ile olabildiğince çok balya taşıttı.

“Eğer bu alçaklar altın, gümüş, değerli mücevher ya da para anyorlarsa, avuçlarını yalarlar,” dedi John Davis.

“Elbette tercih ettikleri onlar,” diye yanıt verdi Vasquez. “Mağarada vardı. Bu kıyıda batan gemiler muhtemelen değerli eşyalar taşıyorlardı. Yelkenlinin şu an çok değerli bir yükü olmalı, Davis.”

“Neden sağ salim buradan gitmek için can atıklarını şimdi anlıyorum... Ama belki de bu şansa asla sahip olmayacaklar!”

“Bunun için kötü havanın on beş gün daha sürmesi gerek,” diye karşı çıktı Vasquez.

“Ya da biz bir yol bulacağız...”

John Davis sözlerini tamamlamadı... Neticede fırtına hızını keser, hava yumuşar ve deniz yatışır. Yelkenlinin denize açılması nasıl engellenebilirdi ki?

İki veya üç kasa ile olabildiğince çok balya taşındı.

Bu sırada geminin o yansından ayrılan yağmacılar, burnun uç noktasında, geminin karaya oturduğu yerde bulunan diğer yansına yöneldiler. Vasquez ve John Davis onları biraz uzaktan da olsa hâlâ görebiliyordu.

Deniz alçalıyordu ve rüzgâr geri itse de kayalıkların yüzeyi büyük ölçüde meydandaydı. Üç direklinin iskeletine ulaşmak kolaydı.

Kongre ile iki veya üç adamı içeri girdiler. John Davis'in Vasquez'e anlattığına göre ambar geminin arka tarafında, kış güvertesinin altındaydı.

Büyük olasılıkla dev dalgalar yüzünden harap olmuştu. Bir miktar erzakın hâlâ zarar görmemiş olması mümkündü.

Gerçekten de adamlar ellerinde konserve kasaları, kumda yuvarladıkları fıçı ve varillerle çıkarak şalupaya yönelmişlerdi. Aynı şekilde güvertenin enkazından çıkarılan giysi balyaları aynı yere taşındı.

Araştırma yaklaşık iki saat sürdü. Ardından Carcante ve baltalı iki adam, gemi yan yattığı için yerden yaklaşık bir metre yüksekte kalan kış küpeştesine saldırdılar.

"Ne yapıyor bunlar?" diye sordu Vasquez. "Gemi yeterince parçalanmış değil mi? Tanrı aşkına, neden tamamen yok etmek istiyorlar?"

"Tahminime göre, gemiden geriye ne isminin ne de uyruğunun kalmasını istiyorlar. Century'nin Atlantik sularında battığı asla öğrenilmemeli!"

John Davis yanılmıyordu. Birkaç dakika sonra Kongre, kaptanın kamarasında bulduğu Amerikan bayrağıyla güverteden çıktı ve kumaşı bin parçaya ayırdı.

"Ah, alçak adam!" diye haykırdı John Davis, "ülkemin... ülkemin bayrağı!"

Vasquez, kendine hâkim olamayarak kumsala atılmaya kalkışan Davis'i son anda kolundan tutabildi!.. Yağma tamamlanıp şalupa yeterince yükle-

nince, Kongre ve Carcante falezin eteğine tırmandılar. Dolaşırken, iki veya üç defa ucunda mağaranın bulunduğu yarığın önünden geçtiler. Vasquez ve John Davis ne dediklerini duyabiliyorlardı:

“Yann yola çıkmamız yine imkânsız görünüyor.”

“Evet. Korkarım kötü hava birkaç gün daha sürecektir.”

“Gerçi bu gecikmeden elimiz boş çıkmadık...”

“Kuşkusuz, fakat bu tonajda bir Amerikan gemisinden daha iyi şeyler çıkmasını beklerdim!.. Kayalıklara çektiğimiz son gemiden bize elli bin dolar çıktı...”

“Kazalar peş peşe gerçekleşiyor ve hepsi de birbirinden farklı!” diye yanıt verdi felsefi bir biçimde. “Karşımıza dilenciler çıktı, hepsi bu.”

Çileden çıkan John Davis eline bir tabanca aldı. Şayet Vasquez onu bir kez daha tutmasaydı dürtüsel bir öfke hareketiyle, çete liderinin kafasını uçuracaktı.

“Evet, haklısınız!” diye kabul etti John Davis. “Ancak bu alçakların cezasız kalması fikrine dayanmıyorum... Eğer yelkenli adadan ayrılmayı başarsa, onları nerede buluruz... nerede aranız?”

“Fırtına dinecek gibi gözükmüyor. Rüzgâr yaşılasa bile deniz birkaç gün daha dalgalı olacak... Körfezden henüz çıkamazlar, inanın bana.”

“Doğru Vasquez, fakat savaş gemisi gelecek ayın başında gelmeyecek miydi, öyle demiştiniz?”

“Belki daha da erken, Davis, kim bilir?..”

“Tanrı izin verirse, Vasquez, Tanrı izin verirse!”

Fırtınanın şiddetinden hiçbir şey kaybetmediği son derece açıktı, üstelik bu enlemde yaz mevsiminde bile atmosferdeki bu karmaşanın kimi

zaman on beş günü bulduğu olurdu. Eğer rüzgâr güneye dönerse, yakında kış mevsiminin başlayacağı Antarktika okyanusundan buhar getirirdi. Balina avcıları şimdiden kutup sularından ayrılmayı düşünüyor olmalıydılar zira Mart ayından itibaren buzulların önünde yeni buzlar oluşmaya başlıyordu.

Öte yandan dört ya da beş gün içinde havanın durulması da muhtemeldi ve yelkenli denize açılmak için bu fırsatı değerlendirecekti.

Kongre ve adamları yeniden şalupaya bindiklerinde saatler dördü gösteriyordu. Yelken açıldı, şalupa birkaç dakikada körfezin kuzey kıyısını takip ederek gözden kayboldu.

Gece indiğinde fırtına şiddetlendi. Güneydoğudan gelen bulutlardan soğuk ve sert bir yağmur bardaktan boşanırcasına yağıyordu.

Vasquez ve John Davis mağaradan çıkamadılar. Hatta hava öyle soğuktu ki ısınmak için ateş yakmak zorunda kaldılar. Dar koridorun sonunda küçük bir ateş yaktılar. Kıyı bomboş, karanlık da zifiri olduğundan endişe edecekleri bir şey yoktu.

Gece çok kötü geçti. Deniz falezin eteğine çarpıp duruyordu. Sanki bir gelgit deliği ya da daha çok bir gelgit dalgası adanın doğu kıyısına doğru hücum ediyordu. Muhtemelen korkunç bir dalga koya girmiş olmalıydı ve Kongre'nin *Carcante*'yi yerinde tutması için çok uğraşması gerekecekti.

“Umarım paramparça olur ve parçaları bir sonraki gelgitle açık denize doğru sürüklenir!”

Century'nin gövdesine gelince, ertesi gün geriye kayaların arasına sıkışmış parçalar ya da kumsaldaki kalıntılar dışında hiçbir şey kalmayacaktı.

Fırtına en yoğun noktasına ulaşmış mıydı? Vasquez ve arkadaşının şafak söker sökmez görmek istedikleri buydu.

Tam aksine. Tabiat olaylarının böylesi bir karmaşaya girmesi tahayyül edilemezdi. Gökyüzünün suları, denizin sularına karışmıştı. Bütün gün ve ertesi gece aynı şekilde devam etmişti. Kırk sekiz saat boyunca adanın açıklarında bir gemi görülmemişti; gemiler ne pahasına olursa olsun fırtınanın vurduğu Macellanya'nın bu tehlikeli kıyılarından uzaklaşmak istiyorlardı. Bu türde bir kasırganın hücumlarına karşı ne Macellan Boğazına ne de Le-maire Boğazına sığındılar. Onlar için tek kurtuluş kaçırmaktı ve pruva bodoslamasının önünde engin denizlere ihtiyaçları vardı.

Tıpkı John Davis ve Vasquez'in öngördüğü gibi *Century*'nin gövdesi tamamen parçalanmış, sayısız kalıntı falezin eteğine kadar kumsalı kaplamıştı.

Neyse ki gıda sorunu Vasquez ve arkadaşını endişelendirmiyordu. *Century*'den gelen konserve sayesinde bir aydan fazla süre boyunca beslenebilirlerdi. Belki de on iki gün sonra *Santa-Fé* adanın yakınlarına ulaşmış olacaktı. O sırada kötü hava düzelmiş olur, savaş gemisi de San Juan Burnuna yaklaşımdan korkmazdı. Her ikisi de hararetle beklenen gemi hakkında konuşuyordu sürekli.

"Fırtına yelkenlinin denize açılmasına engel olmak için sürsün ama *Santa-Fé*'nin gelmesi için de sona ersin, tek ihtiyacımız olan bu," diye haykırdı safça Vasquez.

"Ah!" diye yanıt verdi John Davis. "Rüzgâr ve denizi kontrol edebilseydik, bu mümkün olurdu."

"Ne yazık ki, bunu yalnızca Tanrı yapabilir."

“Tanrı bu alçakların suçlarının cezasını çekmeden kaçmalarına izin vermez,” dedi John Davis, bir süre önce Vasquez’in kullandığı sözcüklerin aynı-sını kullanarak.

Her ikisi de aynı nefreti taşıdığı, intikama aynı şekilde susadıkları için aynı düşüncede birleşmişlerdi.

Ayın 21’i ve 22’sinde durum değişmedi, en azından hissedilir biçimde. Belki de rüzgâr kuzeydoğuya yükselme dönme eğilimi gösteriyordu. Fakat bir saatlik bir belirsizlikten sonra yeniden döndü ve fırtınayı adaya geri getirdi.

Ne Kongre ne de adamları bir daha ortalarda gözüktüler. Kuşkusuz, kasırganın iyice kabarttığı gelgitlerin suyla doldurduğu koyda yelkenliyi her türlü zarardan korumakla meşguldüler.

23’ü sabahı hava koşulları biraz düzeldi. Rüzgâr kısa süreli kararsızlıktan sonra kuzey-kuzeydoğuda sabitlenmiş benziyordu. Güney ufkunda önce azar azar daha sonra daha geniş açılmalar ortaya çıktı. Yağmur durmuştu, rüzgâr kuvvetli esmeye devam etse de gökyüzü dereceli olarak açılıyordu. Deniz çalkantılıydı ve dalgalar sert bir şekilde kıyıya çarpıyordu. Aynı şekilde körfezin girişi de hiç elverişli değildi ve yelkenli ne bugün ne de yarın yola koyulabilirdi.

Kongre ve Carcante, denizin durumunu incelemek amacıyla San Juan Burnuna gelmek için bu durgunluktan istifade eder miydi acaba?

Mümkündü, hatta olasıydı, alınması gereken önlemler ise ihmal edilmedi.

Sabah erkenden gelmeleri beklenmiyordu zaten. John Davis ve Vasquez ise kırk sekiz saattir ayrılma-dıkları mağaradan dışarı çıkmayı göze aldılar.

“Rüzgâr devam edecek mi?” diye sordu Vasquez.

“Korkanm evet,” diye yanıt verdi John Davis, denizci güdüleri hiç yanılmazdı. “İhtiyacımız olan fazladan on gündü... on gün!.. Fakat bu mümkün olmayacak.”

Kollarını kavuşturmuş, gökyüzüne, denize bakıyordu.

Bu sırada Vasquez birkaç adım uzaklaşmıştı, Davis de falez boyunca onu takip ediyordu.

Birden ayağı, bir kayanın yakınında yarısı kuma batmış, metalik ses çıkaran bir şeye çarptı. Eğildi ve misket tüfekleri ile Century'nin işaret vermek için kullandığı iki dörtlü topun barutunu ihtiva eden sandığı hemen tanıdı.

“İşimize yaramaz,” dedi. “Ah keşke bunu yelkenlinin ambarında, içinde haydutlarda birlikte yakmak mümkün olsa!”

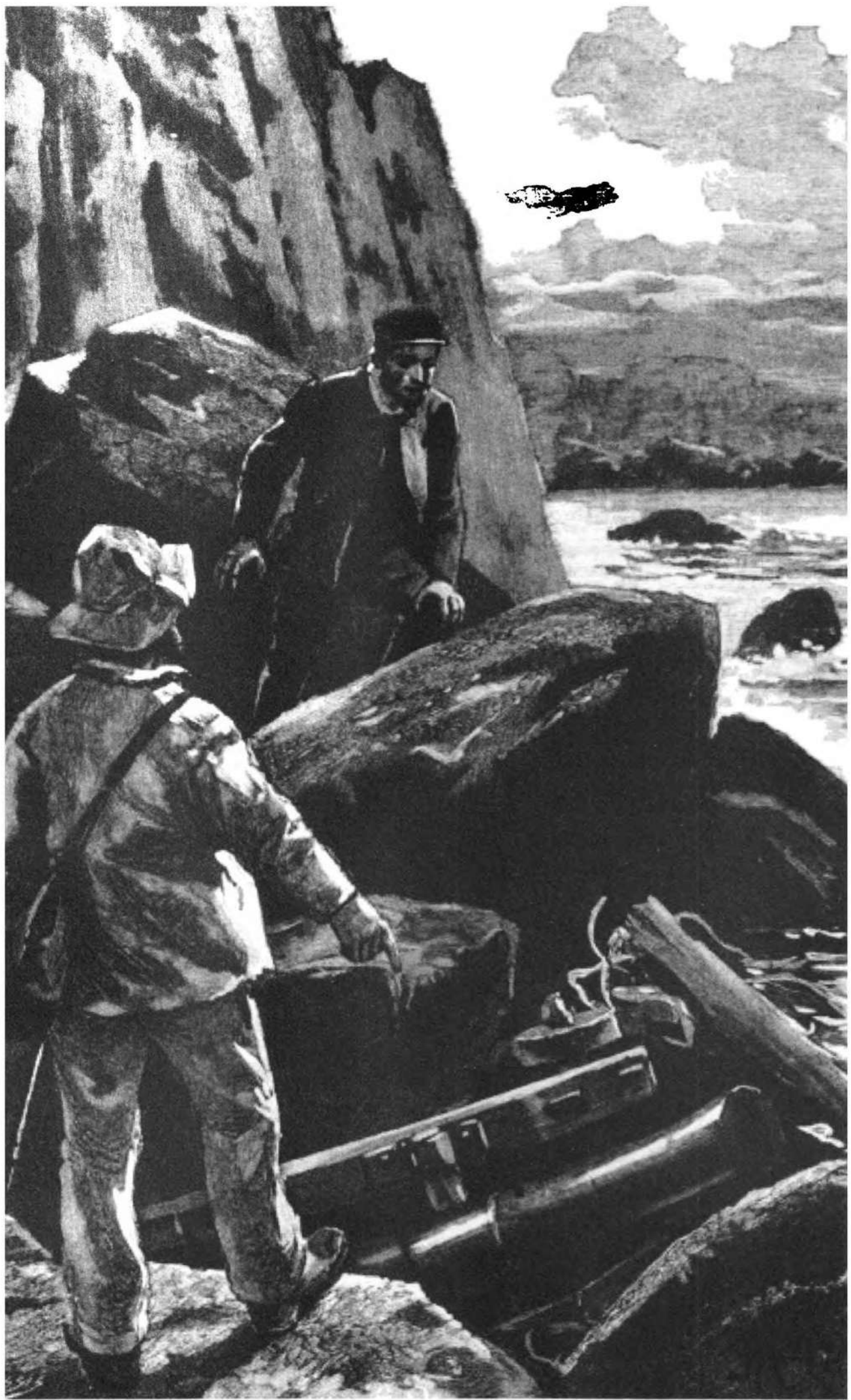
“Bunu aklından bile geçirme,” diye yanıt verdi Vasquez başını sallayarak. “Neyse dönüşte bu sandığı alır, mağarada saklanm.”

Kumsaldan aşağıya inmeye devam ettiler ve denizin kabardığı bu saatte dalgalar şiddetle çarptığı için en uç noktasına ulaşamayacakları buruna doğru yöneldiler. Kayalıklara vardığında Vasquez bir kaya oyduğunda, Century'nin karaya oturmasının ardından oraya kadar yuvarlanmış top kundağıyla birlikte küçük top parçalarına rastladı.

“Bunlar da sizin gemiye ait,” dedi John Davis’e, “aynı şekilde dalgaların fırlattığı bu güller de.”

John Davis tıpkı ilkinde olduğu gibi yine aynı şeyi söyledi: “İşimize yaramaz!..”

“Kim bilir?” diye yanıt verdi Vasquez. “Madem bu topu doldurabilecek malzememiz var, onu kullanma fırsatı da çıkabilir...”

"Bunlar da sizin..."

“Bundan kuşkuluyum,” diye cevap verdi arkadaşı.

“Neden olmasın, Davis? Artık fener yanmadığına göre eğer gece, Century’nin geldiği koşullarda uzakta bir gemi görünürse kıyıyı top atışlarıyla ışıret edemez miyiz?”

John Davis arkadaşına tuhaf bir şekilde gözünü dikmişti. Aklından bambaşka bir düşünce geçiyor gibiydi. Sadece şöyle dedi: “Aklınıza sadece bu fikir mi geldi, Vasquez?..”

“Evet Davis, bence hiç de fena fikir değil. Tabii, yankıları körfezde duyulacaktır... Adadaki varlığımızı açığa çıkaracak... Haydutlar peşimize düşecek... Belki de bizi bulacaklar... ve bu hayatımıza mal olacak!.. Ama bizimkilerin karşılığında kaç hayat kurtarmış olacağız, üstelik görevimizi yerine getirmiş olacağız!”

“Belki de görevimizi yapmanın başka bir yolu daha vardır!” diye fısıldadı John Davis, başka bir açıklama yapmadan. Öte yandan hiç itiraz etmeden Vasquez’in fikrine uyarak topu mağaraya kadar sürüklendi, daha sonra top kundağı, güller ve barut sandığı da taşındı. Oldukça zahmetli bir iş oldu ve çok uzun sürdü. Vasquez ve John Davis yemek için dönerken, güneşin ufka olan yüksekliği saatin yaklaşık on civarında olduğunu gösteriyordu.

Gözden tam kaybolmuşlardı ki Kongre, Carcante ve marangoz Vargas falezin köşesinden dönüyorlardı. Şalupanın rüzgâra karşı zorlanacak olması ve körfezde gelgitin yükselmesi nedeniyle buraya kıyı boyunca yürüyerek gelmişlerdi. Gelişlerinin nedeni bu defa yağmalamak değildi.

Vasquez’in tam tahmin ettiği gibi onları gelmeye iten havanın düzelmesiyle birlikte gökyüzü-

nün ve denizin durumunu incelemektir. Kuşkusuz Carcante'nin körfezden çıkararak büyük bir tehlikeyle burun buruna kalacağını ve denizden gelen dev dalgalara karşı koyamayacağını kabul edeceklerdi. Batıya doğru ilerlemek için arkadan rüzgâr alacağı boğaza gelmeden San Juan Burnunu dolaşması gerekecekti ki kıyıya çarpma ya da en azından ağır dalgalara maruz kalma tehlikesi vardı.

Kongre ve Carcante böyle düşünüyordu. Century'nin arka tarafından kalan tek tük kalıntılardan başka bir şey bulunmayan kaza yerinin yakınında durmuşlar, rüzgâra karşı tutunmakta zorluk çekiyorlardı. Hararetle konuşuyorlar, el kol hareketleri yapıyorlar, ufku işaret ediyorlardı, bazen de beyaz köpüklü bir dalga buruna vurduğunda geri çekiliyorlardı.

Vasquez ve arkadaşı, onları körfezin girişini inceledikleri yarım saat boyunca göz hapsine aldı. Sonunda arkalarına baka baka gittiler, falezin dönemecinde gözden kaybolarak, fenere geri döndüler.

"İşte gittiler," dedi Vasquez, "her şeyine bahse girerim, birkaç gün sonra adanın açığındaki denizi gözlemlemek için geri gelecekler!"

Fakat John Davis başını iki yana salladı. Ona göre, fırtına kırk sekiz saat içinde sona erecekti. Denizdeki çalkantı tamamen yok olmasa da yelkenlinin San Juan Burnunu dolaşması için yeterince azalacaktı.

Vasquez ve John Davis o günün bir kısmını kıyıda geçirdi. Havadaki değişiklik iyice belirginleşiyordu. Rüzgâr kuzey-kuzeydoğuda sabitlenmiş görünüyordu; bir geminin mizana ve gabya yel-

kenlerini küçölterek Lemaire Boğazına girmesi an meselesiydi.

Akşam olduğunda Vasquez ve John Davis mağaraya döndüler; bisküvi ve konserve etle açlıklarını yatıştırdılar, susuzluklarını ise brendili suyla giderdiler. Vasquez battaniyesine sarnacakken arkadaşı onu durdurdu.

“Vasquez, uyumadan önce size bir teklifte bulunmak istiyorum.”

“Buyurun Davis.”

“Vasquez size hayatımı borçluyum. Sizin onaylamadığınız hiçbir şeyi yapmak istemem... Size sunmak istediğim bir fikrim var. Bir düşünün ve beni gücendirmekten korkmadan cevap verin.”

“Sizi dinliyorum Davis.”

“Hava değişiyor, fırtına sona erdi, deniz yeniden durulacak. Yelkenlinin en fazla kırk sekiz saat içinde demir alacağını düşünüyorum.”

“Bu ne yazık ki oldukça muhtemel!” diye cevap verdi Vasquez, sözlerini “elden ne gelir!” jestiyle tamamlayarak.

John Davis yeniden sözü aldı:

“Evet, iki gün içinde körfezin aşağı tarafında görünecek, oradan çıkacak, burnu dolaşacak, batıda gözden kaybolacak, boğazı inecek, onu bir daha görmeyeceğiz ve Vasquez ne arkadaşlarınızın ne kaptanımın ne de Century'deki arkadaşlarımla intikamı alınmış olacak!..”

Vasquez başını eğdi; sonra kaldırdı ve yüzü ateşin son alevleriyle aydınlanan John Davis'e baktı.

Davis devam etti:

“Yelkenlinin gidişini tek bir ihtimal engelleyebilir ya da en azından savaş gemisinin gelişine kadar

geciktirebilir: onu körfeze dönmek zorunda bırakacak bir hasar... Elimizde top, barut, mermi var... Topu arabasıyla birlikte falezin köşesine koyalım, dolduralım ve yelkenli geçerken gövdesine doğru ateşleyelim... Hemen batmayabilir, bu mümkün, fakat çıkacağı uzun yol düşünüldüğünde mürettebatı yeni bir hasarla riske girmeye cesaret edemez... O alçaklar tamirat için demirlemek yerine geri dönmek zorunda kalacaklar... Yükü indirmeleri gerekecek... Belki de bir hafta sürecektir... ve o arada da Santa-Fé...”

John Davis sustu, arkadaşının elini aldı ve sıktı.

Vasquez hiç tereddütsüz sadece şu kelimeyle cevap verdi:

“Yapalım!”

12 KÖRFEZDEN ÇIKIŞ

Çoğunlukla şiddetli bir fırtınanın ardından olduğu gibi 25 Şubat sabahı ufuk sise bürünmüştü. Fakat yükseldikçe rüzgâr yatışmış, havadaki değişiklik belirgin hale gelmişti.

O gün yelkenlinin demir almasına karar verildi. Kongre öğleden sonra denize açılmak için hazırlık yapıyordu. Güneşin, şafak vakti biriken sisi dağıtması olasıydı. Akşam saat altıda alçalması gereken gelgit Elgor Körfezinden çıkışı kolaylaştıracaktı. Yelkenli saat yediye doğru San Juan Burnuna çıkacak ve bu yüksek enlemlerin alacakaranlığı geceden önce burnu dolaşmaya imkân tanıyacaktı. Eğer sis çıkmazsa, sabahki çekilmeyle yola çıkabilirdi.

Esasında gemide her şey hazırdı, yükleme tamamlanmıştı. Century'den gelenler ve fenerin deposundan çıkarılan yiyecekler olmak üzere bolca erzak vardı. Fenerin müstemilatında yalnızca döşeme ve mutfak eşyaları kalmıştı ki Kongre yeterince dolu olan ambarı bunlarla sıkıştırmak istemiyordu. Gemi yükünün bir kısmı azaltılsa da normal su hattından birkaç santim aşağıya batıyordu. Ve su çekimi hattını daha fazla batırmak ihtiyatlı olmayacaktı.

Öğleden sonra fenerin çevresinde dolaşırken Carcante Kongre'ye şöyle dedi:

“Sis kalkmaya başladı, denizi görebileceğiz. Bu tür hafif sislerde normalde rüzgâr sakinleşir ve deniz daha hızlı alçalır.”

“Sanırım bu defa yola çıkabileceğiz, boğaza kadar seyrimizi hiçbir şey engelleyemeyecek...” diye yanıt verdi Kongre.

“Ötesine kadar da,” diye tamamladı Carcante. “Zifiri karanlık bir gece olacak Kongre. “Aydın he-nüz ilk dördünündeyiz ve ay güneşle aynı anda kaybolacak...”

“Bunun bir önemi yok Carcante, adayı geçmek için ne aya ne de yıldızlara ihtiyacım var!.. Kuzey kıyısını iyi biliyorum ve kayalarından kaçınmak için New Year adacıkları ile Colnett Burnundan uzak bir şekilde geçmeyi planlıyorum!..”

“Yann, yelkenlerimizde bu kuzeydoğu ve açık deniz rüzgârıyla çok uzakta olacağız Kongre.”

“Yann Saint-Barthélemy Burnu gözden kaybolacak ve umarım akşam olduğunda Estados Adası yirmi mil arkamızda kalmış olacak.”

“Burada bulunduğumuz süre düşünülünce hiç de erken değil.”

“Pişman mısın Carcante?..”

“Hayır, çünkü artık her şey bitti ve burada bir servet yaptık, hem eskilerin dediği gibi güzel bir gemi bizi zenginliğimizle birlikte alıp götürecekt!.. Tanrı aşkına, Maule... hayır Carcante su sızıntısıyla körfeze girdiğinde her şeyin bittiğini sanıyordum! Eğer hasarı onaramasaydık, kim bilir daha ne kadar zaman bu adada kalmamız gerekecekti. Savaş gemisi geldiğinde, Saint-Barthélemy Burnuna dönmek zorunda kalacaktık... Ve ben Saint-Barthélemy Burnundan çok sıkıldım!”

“Evet,” diye yanıt verdi sert hatlara sahip yüzü kararan Kongre. “Hatta durum başka açılardan daha da vahim olabilirdi!.. Santa-Fé’nin komutanı feneri bekçisiz görünce harekete geçerdi... Hemen araştırmaya başladılar... Bütün adayı didik didik ederdi. Sığınağımızı keşfetmeyecekleri ne malum?.. Hem sonra elimizden kaçan üçüncü bekçi de ona katılırsa?”

“Endişelenmeye gerek yok. İzini bulamadık, üstelik bir insan yiyecek olmadan yaklaşık iki ay nasıl yaşayabilir! Çünkü Carcante... –Ah! bu defa yeni adını unutmadım– Elgor Körfezine demirlediğinden beri neredeyse iki ay geçti. Tabii bu gözü pek bekçi tüm bu zaman boyunca kabuklular ve köklerle beslenmediyse...”

“Hem zaten biz savaş gemisi gelmeden gitmiş olacağız, böylesi daha güvenli,” dedi Kongre.

“Fenerdeki seyir defterine göre önümüzdeki sekiz gün içinde gelmeyecek,” dedi Carcante.

“Ve sekiz gün içinde, Solomon ya da Yeni Hebrid adaları istikametinde çoktan Horn Burnundan uzaklaşmış olacağız,” diye ekledi Kongre.

“Anlaşıldı, Kongre. Son bir kez daha denize bakmak için fenerin balkonuna çıkacağım. Görünürde bir gemi var mı diye...”

“Kimin umurunda,” dedi Kongre omuz silerek. “Atlantik ve Pasifik kimsenin malı değil. Carcante’nin belgeleri tam. Bu açıdan gereken her şey yapıldı, bana güvenebilirsiniz. Hem Santa-Fé onunla boğazın girişinde karşılaşırsa bile ona selam verir, zira nezaket, nezaket getirir!”

Kongre’nin planlarının başarıya ulaşacağından kuşku duymadığı açıktı. Görünüşe göre her şey lehineydi.

Kaptanı koya inerken, Carcante merdiveni tırmandı ve balkona çıktı, bir saat boyunca gözlem yaptı.

Gökyüzü tamamen temizdi ve on iki mil gerileyen ufuk çizgisi tüm berraklığıyla ortadaydı. Hâlâ çalkantılı olan deniz şiddetli dalgalar nedeniyle bembeyaz değildi artık. Çok kuvvetli olsalar da yelkenliye zarar veremezlerdi. Zaten boğaza girdiklerinde, durgun denizle buluşacak, karadan ve arkadan esen rüzgârdan azade tıpkı bir nehrin üzerindeymiş gibi yolculuk edeceklerdi.

Denizin açıklarında saat ikiye doğru doğu yönünde, dürbünü olmasa Carcante'nin hayatta fark edemeyeceği uzaklıkta bir üç direkli göründü. Kuzey yönünde ilerliyordu. Yani Pasifik Okyanus istikametinde değildi ve çok geçmeden gözden kaybolacaktı.

Oysa bir saat sonra Carcante gerçekten endişelenmeye başladı ve Kongre'ye haber verip vermesi gerektiğini düşündü.

Kuzey-kuzeydoğuda, daha uzakta bir duman göründü. Bu ya Estados Adasına ya da Tierra del Fuego'ya inen bir buharlı gemiydi.

Vicdan azabı insanı kolayca kaygılı biri yapabilir. Bu duman Carcanta'nın ciddi anlamda huzursuz olmasına yetti.

"Bu savaş gemisi olabilir mi?.." dedi kendi kendine.

Esasında, tarih Şubat ayının 25'ini gösteriyordu ve Santa-Fé Mart'ın ilk günlerinde gelecekti!.. Gelişini öne mi almıştı?.. Eğer bu o gemiyse, iki saat içinde San Juan Burnuna ulaşmış olacaktı... Her şeyi kaybedeceklerdi... Tam kavuşacakken özgür-

lüklerinden vazgeçip Saint-Barthélemy Burnunun o korkunç hayatına geri mi döneceklerdi?

Carcante ayaklarının dibinde zarif bir şekilde sallanan yelkenliyi görüyordu, sanki gerçekten onu küçümsüyor gibiydi. Her şey hazırды. Denize açılmak için çapayı kaldırması yeterliydi... Fakat ters esen bu rüzgârla yükselmeye başlayan gelgitin önüne geçemezdi ve deniz iki buçuk saatten önce durulmayacaktı.

Yani o buharlı oraya ulaşmadan önce açık denize kavuşmaları imkânsızdı, tabii gemi, Santa-Fé ise.

Carcante ağzına gelen küfrü bastıramadı. Öte yandan, olaydan iyice emin olmadan son hazırlıklarla fazlasıyla meşgul olan Kongre'yi rahatsız etmek istemiyordu, fenerin balkonunda tek başına gözlem yapmaya devam etti.

Gemi, akıntı ve rüzgârı arkasına almış süratle yaklaşıyordu. Kaptanı ateşi harlıyordu, zira sıkıca gerilmiş yelkenler nedeniyle Carcante henüz fark edemese de yoğun bir duman bacadan yükseliyordu. Gemi sancak tarafına fazla yatmıştı. Bu tempoyla ilerlediği takdirde yakında San Juan Burnuna varmış olacaktı.

Carcante gözünü dürbünden ayırmıyordu ve buharlının mesafesi azaldıkça endişesi artıyordu. Mesafe kısa sürede birkaç mile indi ve geminin gövdesi kısmen görünür hale geldi.

Carcante'nin endişeleri, en üst seviyeye ulaştığı o anda birden kayboldu.

Buharlı, boğaza ulaşmaya çalıştığının bir göstergesi olarak rüzgârı arka taraftan almaya çalıştı ve Carcante bu sayede geminin tüm donanımını gördü.

Bu, on iki ila on beş ton ağırlığında olması gereken ve Santa-Fé'yle karıştırlamayacak bir buharlı gemiydi.

Carcante, Kongre ve adamları gibi savaş gemisini iyi biliyordu, Elgor Körfezinde kaldığı sürede onu pek çok defa görmüştü. Savaş gemisinin iki direkli bir yelkenli olduğunu biliyordu, oysa yaklaşan buharlı üç direkliydi.

Carcante çok rahatlamıştı ve çetenin huzurunu gereksiz yere bozmadığı için kendini tebrik ediyordu! Balkonda bir saat daha kaldı ve buharlının adanın kuzeyine üç dört mil uzaktan geçişini izledi fakat bu mesafe numarasını gönderebilmesi için fazla uzaktı, zaten işaret de haklı nedenlerle cevapsız kalacaktı.

Buharlı gemi kırk dakika sonra, saatte en az on iki knot hızla, Colnett Burnunun açıklarında gözden kayboldu.

Carcante, ufukta hiçbir geminin olmadığından emin olduktan sonra yeniden aşağı indi.

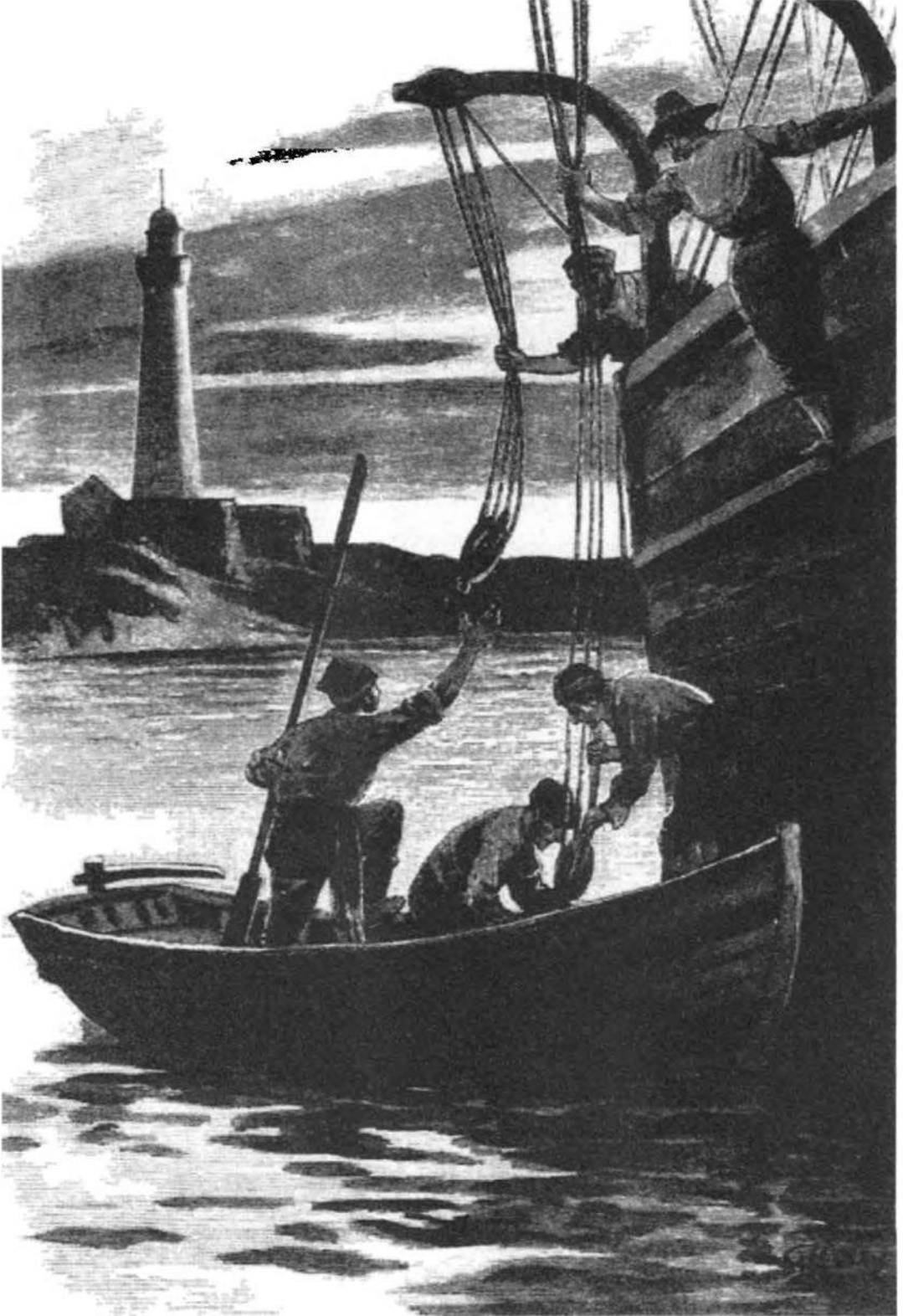
Bu arada gelgitin tersine dönme zamanı yaklaşıyordu. Bu, yelkenlinin yola çıkması için belirlenen zamandı... Hazırlıklar tamamlanmış, yelkenler çekilmeye hazırды. Yelkenler gerilip yukarı çekildiğinde dönen ve doğu-güneydoğuya yerleşen rüzgârı yandan alacaktı ve Carcante yelkenlerinde rüzgârla denize doğru hızla ilerleyecekti.

Saat altıda Kongre ve adamlarının çoğu gemiye binmişti. Şalupa deniz fenerinin altında bekleyenleri de getirdi, sonra da mataforaya çekildi.

Deniz yavaşça çekilmeye başlamıştı. Tamirat sırasında yelkenlinin karaya oturduğu yer ortaya çıkmıştı bile. Körfezin diğer tarafında kayalar sivri

uçlarını gösteriyordu. Rüzgâr falezlerin kenarlarından giriyor, dalgalar kıyıda kayboluyordu.

Yola koyulma vakti gelmişti. Kongre bocurgatı döndürme emri verdi. Zincir gerildi ve loçanın içinde gıcırdadı ve dikey konuma geldiğinde çapa matafora çekildi ve uzun sürecektir bir yolculuk için içeri alındı.

Kongre ve adamlarının çoğu gemiye binmişti.

Yelkenler ayarlandı ve gemi pruva direği, sancak tarafına gerilen ana yelken, gabya yelkeni, babafingo yelkeni ve flokları altında hız alarak denize doğru hareketine başladı.

Rüzgâr doğu-güneydoğu yönünde esiyordu, Carcante San Juan Burnunun etrafından rahatlıkla dolaşabilecekti. Zaten falezin bu son derece sarp kısmını yalayıp geçmesinde herhangi bir tehlike yoktu.

Kongre bunu biliyordu. Körfezi iyi tanıyordu. Ayrıca dümende durarak, mümkün mertebe hızını arttırmak amacıyla bir kerte yelkenlinin yönünü değiştirdi.

Carcante'nin ilerleyişi gerçekten de son derece düzensizdi. Rüzgâr zayıfladığında yavaşlıyor, rüzgâr canlandıkça hız kazanıyordu. Ardında durgun bir dümen suyu bırakarak gelgitin önüne geçmişti. Bu da su hatları için elverişli olmasının yanı sıra yolculuğun devamının iyi geçeceğine dair bir işaretti.

Saat altı buçukta Kongre en uç noktaya yalnızca bir mil uzaklıktaydı. Denizin ufka kadar uzandığını görüyordu. Güneş diğer tarafta batıyordu, az sonra yıldızlar alacakaranlığın ardında kararan tepede parlayacaktı.

Carcante o sırada Kongre'ye yaklaştı.

"İşte sonunda körfezin dışındayız!" dedi memnuniyetle.

"Yirmi dakika içinde ıskotaları' gevşeteceğim ve San Juan Burnunun etrafından dolaşmak için iskele alabanda yapacağım..." diye cevap verdi Kongre.

* Yelkenleri ayarlamak için kullanılan ip -çn.

“Boğazda orsa etmemiz gerekecek mi?”

“Sanmıyorum,” dedi Kongre. “Saint-Jean Burnunu geçer geçmez, tiramola edeceğiz, Horn Burnuna kadar iskele yönünü muhafaza etmeyi umuyorum. Mevsim ilerliyor ve kuzey rüzgârlarının istikrarına güvenebileceğimizi düşünüyorum. Her halükârda boğazda bunu yapmamız gerekiyorsa, gerektiği kadar yapacağız. Rüzgârın bizi volta vurmaya mecbur bırakacak kadar zayıflayacağı da pek olası değil.”

Eğer, Kongre ümit ettiği gibi tiramola etmekten imtina edebilirse kayda değer bir zaman kazanacaktı. Hatta gerekirse kare yelkenleri indirir, yalnızca velen ve Latin yelkenlerini (randa, trinler ve floklar) muhafaza ederdi. Böylece yelkenli rüzgâra dört kerte uzaklıkta olacaktı.

Tam o sırada, mataforanın yanında duran mürettebattan biri bağırdı:

“Öne dikkat edin?..”

“Ne var?” diye sordu Kongre.

Carcante adama doğru koştu ve küpeştenin üzerinden eğildi:

“Yönünü değiştir... yavaşça yönünü değiştir!” diye bağırdı Kongre.

O sırada yelkenli, çetenin uzun süre işgal ettiği mağaranın karşısında bulunuyordu.

Körfezin bu noktasında, Century'nin omurgasının bir kısmı sürükleniyor, gelgit tarafından açık denize püskürtülüyordu. Yelkenli bu parçaya çarparsa ciddi sonuçlar meydana gelebilirdi, kaçmanın tam zamanıydı.

Kongre dümeni hafifçe iskele tarafına kırdı. Yelkenli yönünü bir kerte değiştirdi ve yalnızca karnasına sürten bu omurgayı geçti.

Manevra, Carcante'yi biraz kuzey kıyısına yaklaştırmıştı fakat yelkenli hemen rotasına geri döndü. Yirmi kulaç daha sonra falezin köşesini dönmüş olacaktı, Kongre dümeni bırakabilir ve yönünü kuzeye çevirebilirdi.

Tam o anda tiz bir ıslık havayı yırttı ve bir çarpma yelkenlinin gövdesini titretti ve ardından şiddetli bir patlama meydana geldi. Aynı anda rüzgârın körfezin içine doğru püskürttüğü beyazımsı bir duman kıyıdan yükseldi.

“Neydi bu?” diye haykırdı Kongre.

“Bize ateş açtılar,” diye yanıt verdi Carcante

“Dümene geç,” emrini verdi Kongre.

İskeleyle doğru yönelen Kongre küpeştenin üstünden baktı ve gövdede, su hattından yanm ayak yukarıda bir delik tespit etti.

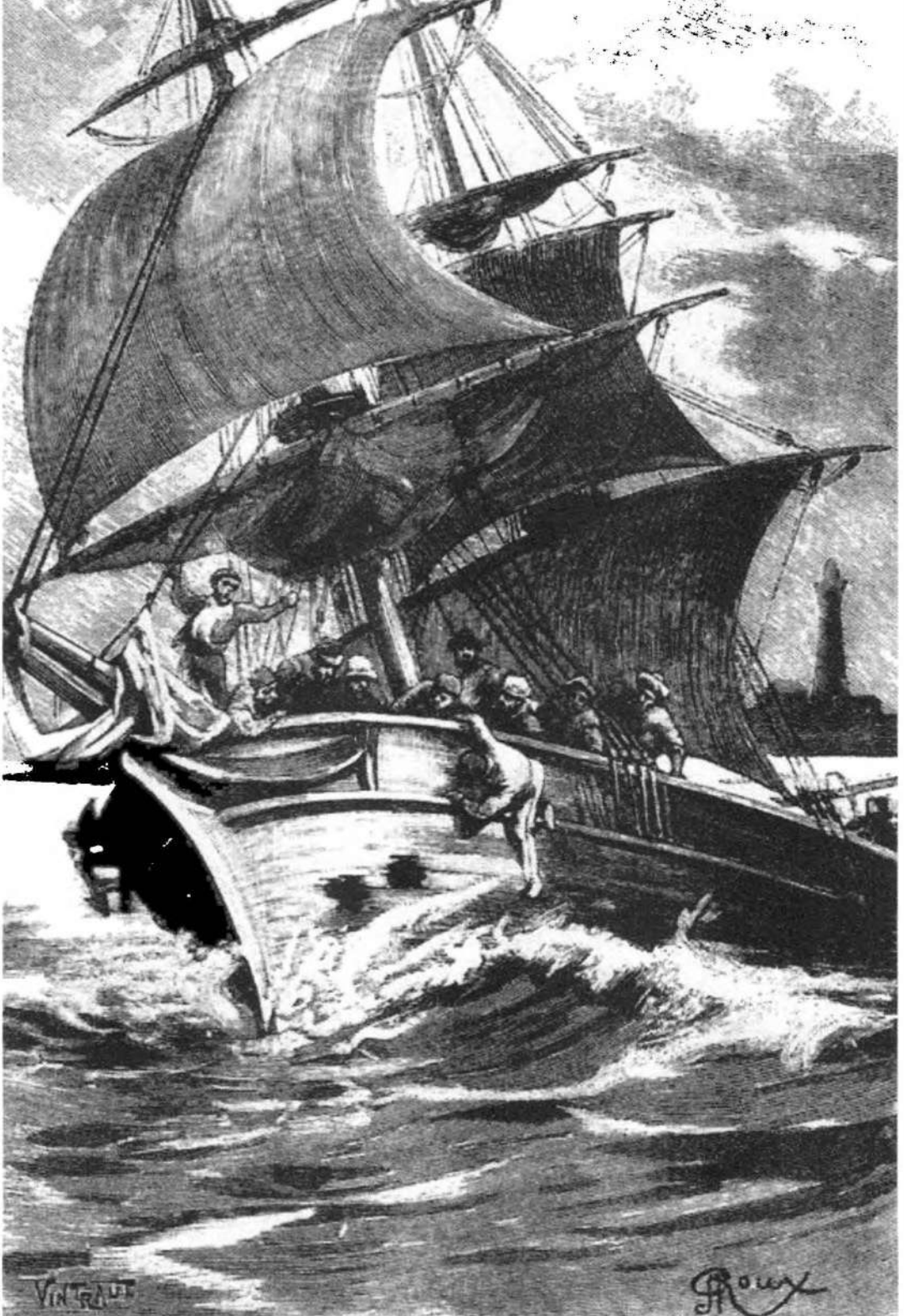
Tüm mürettebat derhal yelkenlinin baş tarafındaki bu noktaya geldi.

Kıyının bu kısmından gelen bir saldırı!.. Carcante tam çıktığı anda yan tarafına bir gülle yemişti, üstelik biraz daha aşağı isabet etseydi kuşkusuz onu batırırdı!.. Böylesi bir saldırı onları hem korkutmuş hem de çok şaşırtmıştı.

Kongre ve adamları ne yapabilirdi?.. Şalupanın iplerini gevşetip, ona binerek dumanın yükseldiği yerdeki kıyıya hücum etmek, topu ateşleyenleri ele geçirip onları öldürmek ya da en azından bu yerden çıkarmak mı?.. Fakat bu saldırganların sayıca üstün olmadıklarını kim bilebilirdi, hasarın ciddiyetini anlamak için uzaklaşmak en iyisi olmaz mıydı?

Top ikinci defa ateşlenince, sonuncu seçenek mecburi hale geldi. Aynı yerden kıvrım halinde du-

man yükseldi. Yelkenli yeni bir sarsıntı geçirdi. Birinci merminin biraz gerisine ahşap kaplamalara ikincisi isabet etmişti. “Dümen rüzgâr yönüne!.. Alesta tiramola!...” diye bağırdı Kongre, emri yerine getirmek için acele eden Carcante’nin yanına gitmek için kıç tarafına doğru koşarken.

İkinci mermi isabet etmişti.

Yelkenli dümenin hareketini hisseder hissetmez orsa etti, sonra sancak tarafına doğru döndü. Beş dakikadan az bir sürede kıyıdan uzaklaşmaya başladı ve kısa zamanda kendisine doğrultulmuş topun menzilinden çıktı.

Zaten başka patlama da duyulmadı. Sahil, burun en uç noktasına kadar boştu. Muhtemelen saldırı tekrarlanmayacaktı.

En acil mesele gövdenin durumunu kontrol etmekte. Yükün yerinin değiştirilmesi gerektiğinden, bu kontrolü içeriden yapmak pek mümkün değildi. Fakat kuşkuya yer bırakmayan tek şey iki mermi-nin de borda kaplamasına girdiği ve ambara yerleştiği idi.

Carcante yavaşladığında ve yalnızca gelgitin etkisine maruz kaldığında şalupa indirildi.

Kongre ve marangoz şalupaya indiler ve hasar durdukları yerden tamir edilir mi diye bakmak üzere gövdeyi incelediler.

İki dörtlü topun yelkenliye isabet ettiğini ve borda kaplamasını deldiğini gördüler. Neyse ki gövdenin suyun altında kalan kısmı zarar görmemişti. Her iki delik de kaplamanın başladığı yer ile su hattındaydı. Birkaç santimetre aşağıda, belki de mürettebatın durdurma zamanı bulamayacağı bir su sızıntısı vardı. Sintine kesinlikle suyla dolacak, *Carcante* körfezin girişinde batacaktı.

Kuşkusuz Kongre ve adamları şalupayla kıyıya ulaşabilirdi fakat bu durumda yelkenliyi tamamen kaybederlerdi.

Neticede hasar çok ciddi olmayabilirdi fakat *Carcante*'nin açık denize açılmasını engelleyeceği kesindi. Gemi iskele tarafına yattığı anda su

içeriye dolardı. Dolayısıyla mermilerin açtığı iki deliğin de yola devam etmeden önce kapatılması gerekiyordu.

“Peki ama bunu bize atan alçak kim?” diye sürekli soruyordu Carcante.

“Belki de elimizden kaçan bekçi!.. Hatta belki de o bekçinin *Century* gemisinden kurtardığı bir kazazede. Çünkü bize bu gülleleri atmak için bir top gerekiyor ve bu top da gökten düşmedi.”

“Kuşkusuz,” diye onayladı Carcante. “Üç direk-liden geldiği su götürmez. Enkazın arasında onu bulamamış olmamız çok can sıkıcı.”

“Şimdi konumuz bu değil, önemli olan en kısa zamanda gemiyi tamir etmek!” diye sözünü kesti aniden Kongre.

Gerçekten de yelkenliye yapılan saldırıyı tartışmanın sırası değildi, gerekli tamirata başlanmalıydı. Eğer gerek olursa *Diegos Burnunda*, körfezin aksi kıyısına götürülebilirdi. Bir saat yeterli olurdu.

Fakat burada açık denizden gelen rüzgârlara fazlasıyla maruz kalabilirdi ve *Several Burnuna* kadar kıyıda sığınacak hiçbir yer yoktu. İlk kötü havada kayalıklarda parçalanırdı. Kongre akşam, tamir işlerinin güven içinde ve mümkün mertebe hızlı yapılabilmesi için *Elgor Körfezine* dönmeye karar verdi.

Ne var ki, bu sırada deniz alçalıyordu ve yelkenli gelgite karşı ilerleme kaydedemedi. Dolayısıyla denizin kabarmasını beklemek gerekiyordu ki bu da üç saatten önce gerçekleşmeyecekti.

Oysa *Carcante* dalgaların etkisiyle kuvvetli bir şekilde yalpalıyordu ve akıntıyla *Several Burnuna* kadar sürüklenebilirdi. Her yalpada gövdenin de-

liklerinden giren suyun sesi duyuluyordu. Kongre Diegos Burnunun birkaç gomina uzağına demirlemek zorunda olduğunu kabullendi.

Durum oldukça endişe vericiydi. Gece iniyordu, yakında zifiri karanlık olacaktı. Kıyıya ulaşımı engelleyen kayalıklara çarpmamak için Kongre'nin tüm hünerini göstermesi gerekiyordu.

Sonunda saat ona doğru sular yükseldi. Çapa yukanı çekildi ve gece yansı olmadan *Carcante* birçok riski göze alarak Elgor Körfezindeki eski demirleme yerine geri döndü.

13

ÜÇ GÜN BOYUNCA

Kongre, Carcante ve diğerlerinin ne kadar öfkelendiklerini tahayyül etmek hiç de zor değildi. Adayı sonsuza kadar terk etmek üzereyken son bir engel onları durdurmuştu!.. Ve dört beş gün belki de daha kısa bir süre sonra savaş gemisi Elgor Körfezinin girişinde belirebilirdi. Kuşkusuz yelkenlideki hasar o denli ciddi olmasaydı Kongre başka yere demirlemekte tereddüt etmezdi. Örneğin, burnun arka tarafında, adanın kuzey kıyısına doğru derinleşen Saint-Jean Limanına sığınırdı. Fakat geminin mevcut durumunda böylesi bir yolculuğa kalkışmak çılgınlıktı. Burna ulaşmadan denizin dibini boylamış olurlardı. Rüzgârı arkalarına alarak ilerlemek zorunda oldukları mesafede, gemi bir o yana bir bu yana yalpalarken kısa sürede suyla dolardı. En azından geri dönüşü olmayan bir şekilde yüklerini kaybederlerdi.

Yani fenerin olduğu koya dönmek zaruriydi ve Kongre de buna boyun eğmişti.

O gece gemide kimse uyumadı. Adamlar nöbet tuttu, gözlerini bir an olsun gemiden ayırmamalıydılar. Yeni bir saldırının olmayacağını kim bilebilirdi? Yakın zamanda, Kongre'nin çetesinden daha kalabalık bir çetenin adanın başka bir noktasına konuşlanmadığı ne malumdu?.. Peki ya bu korsan

çetesinin varlığından Buenos Aires'in haberi varsa ve Arjantin hükümeti onları yok etmek istiyorsa?

Kongre ve Carcante arka tarafta oturmuş bunlardan konuşuyorlardı ya da daha doğrusu Carcante kendi kendine konuşuyordu zira Kongre öyle dalmıştı ki ağzından kısa cevaplardan başka bir şey çıkmıyordu.

Bu varsayımı ortaya ilk Carcante attı: Kongre ve adamlarını yakalamak üzere gönderilen askerler Estados Adasına inmişti. Fakat adaya indiklerini fark etmemiş olmaları bir yana, düzenli bir ordunun bu şekilde hareket ettiği görülmuş değildi. Ya açıkça saldırır ya da harekete geçme vakti bulamazsa, körfezin girişine yelkenliyi durduracak gemiler yerleştirirdi ve aynı akşam zor kullanıp gemiye çıkararak ya da yolculuğuna devam etmesini imkânsız kılarak ele geçirirdi. Her halükârda tek bir çarpışmanın ardından bu kimliği belirsiz saldırganların yaptığı gibi saklanmayacaktı, ihtiyatları zayıflıklarının göstergesiydi.

Böylece Carcante bu varsayımından vazgeçti ve Vargas'ın varsayımına geri döndü:

“Evet... saldırıyı gerçekleştirenlerin tek amacı yelkeninin adadan ayrılmasına engel olmaktı. Sayıları fazlaysa, bu Century'den bazı adamların hayatta kaldığını gösteriyor... Muhtemelen o bekçiyle karşılaştılar ve ondan savaş gemisinin ne zaman geleceğini öğrendiler... O topu da enkazın arasında onlar buldu!”

“Savaş gemisi henüz gelmedi,” dedi Kongre, öfkeden titreyen bir sesle. “O gelmeden yelkenli uzaklarda olacak.”

Century kazazedeleri fener bekçisiyle karşılaşmış olsalar bile bu kişilerin iki veya üç kişiden fazla

olmaları pek olası değildi. Öylesi büyük bir fırtınadan daha fazla kişinin kurtulması nasıl mümkün olabilirdi? Hem bir avuç insan, kalabalık ve silahlı bir çeteye karşı ne yapabilirdi ki? Yelkenli tamir edildikten sonra yeniden yelken açacak ve bu defa körfezin ortasını takip ederek açık denize ulaşacaktı. Bu yaşanan ikinci bir defa gerçekleşmeyecekti.

Dolayısıyla bu bir zaman meselesiydi: Yeni hasarın onarımı kaç gün sürecekti?

O gece herhangi bir tehlike işareti görülmedi, ertesi gün mürettebat işe koyuldu.

İlk iş, yükün sintinenin iskele tarafına yerleştirilmiş kısmının yerini değiştirmektir. Söz konusu eşyaları güverteye taşımak için yarım gün gerekti. Yüğü gemiden indirmeye ya da yelkenliyi karaya çıkarmaya gerek yoktu. Su hattının biraz üstünde olan delikleri, sandalı gemiye yaklaştırarak zahmetsizce tıkayabilirlerdi. Esas mesele ıskarmozun mermilerce zarar görmemiş olmasıydı.

Kongre ve marangoz sintineye indiler ve incelemelerinde şu sonuca ulaştılar: Her iki mermi de yalnızca borda kaplamasına isabet etmişti, açtıkları derinlik aşağı yukarı aynıydı ve yükün yerini değiştirerek yerlerini tespit etmişlerdi. Yalnızca kaburgaları sıyırmış ve geminin sağlamlığından bir şey götürmemişti. Birbirlerinden yaklaşık bir metre uzaklıktaki delikler tıpkı testereyle kesilmiş gibi muntazamdı. Kaburgaların arasına sokulmuş ahşap parçalarla desteklenen tapalarla su geçirmez şekilde kapatılabilir, üstlerine de metal kaplama uygulanabilirdi.

Sonuç olarak hasar çok büyük değildi. Gövdeye zarar vermemişti ve ivedilikle onarılacaktı.

“Ne zaman?” diye sordu Kongre.

“İç kirisleri hazırlayacağım, bu akşama yerleştirilmiş olur,” diye yanıtladı Vargas.

“Peki ya tapalar?”

“Tapalar yarın sabahleyin yapılacak ve akşam yerlerine takılacak.”

“Yani akşam yükü yerleştirip ertesi gün de yola çıkabilecek miyiz?”

“Kesinlikle,” dedi marangoz.

Onarımlar için altmış saat yeterliydi, Carcante yola yalnızca iki gün gecikmeyle çıkacaktı.

Carcante Kongre’ye sabah ya da akşam San Juan Burnuna gitmek gibi bir niyetinin olup olmadığını sordu.

“Orada neler dönüyor, bir bakmak için,” dedi.

“Neye yarar ki?” diye cevapladı Kongre. “Neyle karşı karşıya olduğumuzu bilmiyoruz. Bunun için on ya da on iki kişilik bir grup halinde gitmek lazım. Bu da yelkenliyi korumak için iki üç adam bırakmak anlamına gelir. Biz yokken başlarına neler geleceğini kim bilebilir?..”

“Doğru,” diye onayladı Carcante, “hem elimize ne geçecek? Bize ateş edenlerin cezasını başkaları versin! Önemli olan en hızlı şekilde adadan ayrılmak.”

“Ertesi sabah denizde olacağız,” diye belirtti Kongre kesin bir şekilde.

Dolayısıyla birkaç gün sonra gelmesi beklenen savaş gemisi Santa-Fé’nin onlar yola çıkmadan adaya ulaşmaması son derece olasıydı.

Hem Kongre ve adamları San Juan Burnuna giderse Vasquez ve John Davis’in izini bulamazlardı.

Olaylar şöyle gelişmişti:

John Davis’in teklifi önceki günün öğleden sonrası boyunca her ikisinin de aklını meşgul et-

mişti. Topu yerleştirmek için seçilen yer falezin köşesiydi. Bu dönemeci kapatan kayaların arasına John Davis ve Vasquez kolayca top kundağını kurabilirdi, çantada keklik bir işti. Fakat topu ortaya kadar taşımakta güçlük çektiler. Önce topu kum üzerinde çekmeleri, sonra da sürüklemenin mümkün olmadığı, kayalarla kaplı bir alandan geçmeleri gerekti. Topu kaldıraçlarla yükseltmek zorunda kaldılar, bu da zaman ve büyük zahmet gerektiriyordu.

Top, körfezin girişine çevrilmiş şekilde kundağına yerleştirildiğinde saat yaklaşık altıydı.

John Davis yüklemeye geçti ve güçlü bir fişegi kurumuş bir demet yosunla içeri itti, üzerine de gülleyi yerleştirdi. Ağızotu hazırlandı. Geriye yalnızca istenen anda ateşlemek kalıyordu.

John Davis, Vasquez'e şöyle dedi: "Yapılması gerekeni iyice düşündüm taşındım. Yapmamız gereken, yelkenliyi batırmak değil. O alçaklar kıyıya çıkar ve biz de ellerinden kaçamayız. Önemli olan yelkenlinin demirleme yerine geri dönmeye mecbur olması ve hasarını onarmak için bir süre orada kalması."

"Kuşkusuz," dedi Vasquez, "fakat gülle deliği bir sabahlık işle de kapatılabilir."

"Hayır, çünkü yüklerinin yerini değiştirmek zorunda kalacaklar. Bunun en azından kırk sekiz saat süreceğini tahmin ediyorum, 28 Şubat'a geldik bile," diye cevapladı John Davis.

"Peki ya savaş gemisi bir hafta sonra gelirse. Gövde yerine direklerle ateş etmek daha iyi olmaz mı?" diye itiraz etti Vasquez.

"Elbette Vasquez, mizana ya da ana direktan mahrum kalırlarsa -yerlerine ne koyabilirler hiçbir

fikrim yok- yelkenli daha uzun süre kalır. Ancak bir direğe isabet ettirmek, gövdeye isabet ettirmekten daha zor. Mermilerimiz hedefine ulaşmalı.”

“Evet, özellikle de bu alçaklar akşam gelgitinde çıkarlarsa, ki bu son derece olası, hava pek de aydınlık olmayacaktır. Elinizden geleni yapın Davis.”

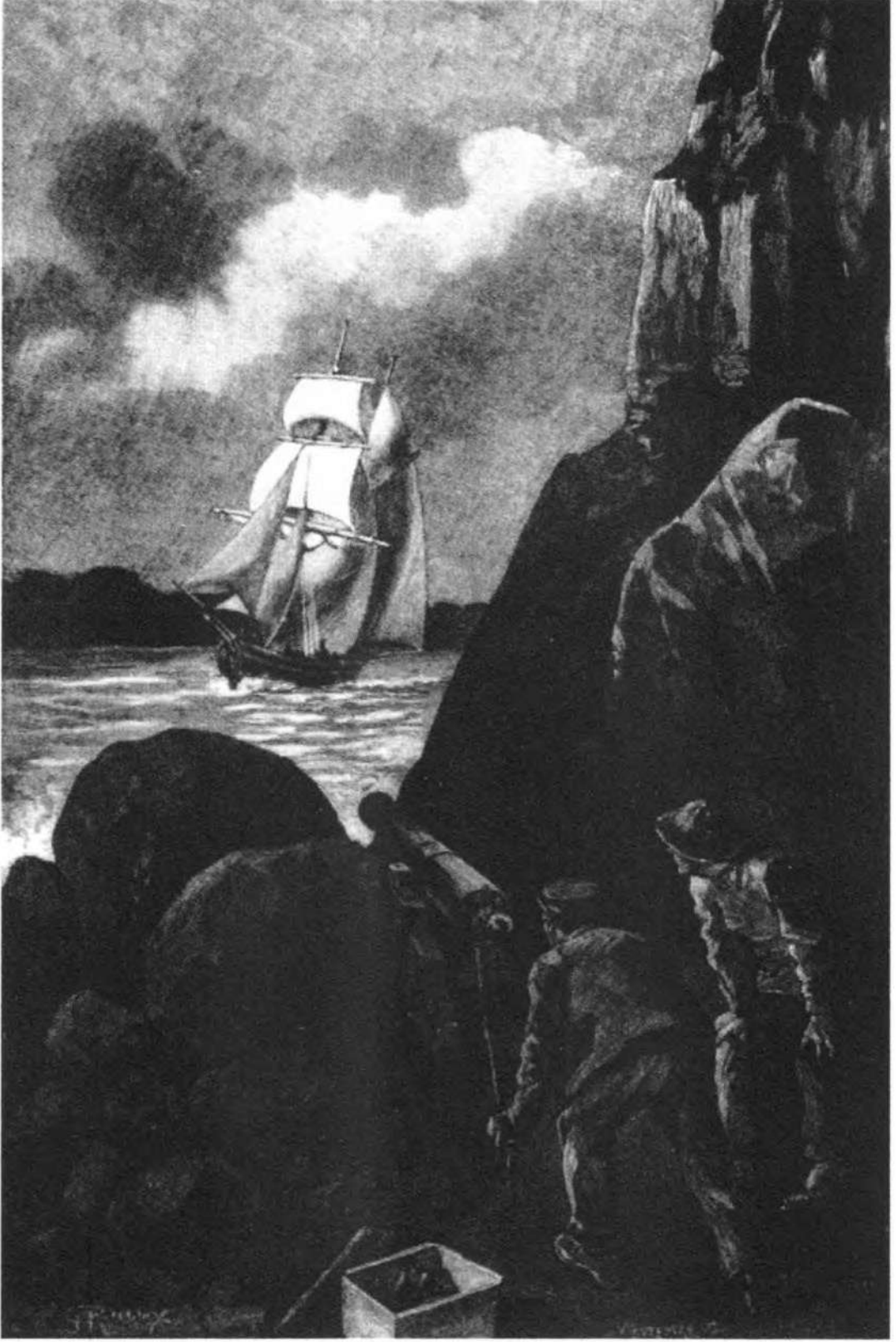
Her şey hazırды, Vasquez ve arkadaşının tek yapması gereken beklemektir. Yelkenli geçerken ateş etmeye hazır bir şekilde, topun yanına konuşlandılar.

Top atıldıktan sonar neler olduğu, Carcante'nin demirleme yerine hangi koşullarda ulaştığı biliniyor. John Davis ve Vasquez, geminin körfeze döndüğünü görmeden yerlerinden ayrılmadılar.

Şimdi de ihtiyat gereği adanın bir başka noktasında bir sığınak aramak gerekiyordu. Vasquez'in de söylediği gibi ertesi gün Kongre ve adamlarından bir kısmı San Juan Burnuna gelebilirdi. Peşlerine düşmek niyetinde miydiler?..

Vakit kaybetmeden karar verdiler. Mağaradan ayrılacaklar ve buradan bir ya da iki mil uzaklıkta, kuzeyden gelecek bütün gemileri görececek bir konuma sahip yeni bir sığınak bulacaklardı. Eğer Santa-Fé görünürse, San Juan Burnuna ulaşır ulaşmaz sinyal göndereceklerdi. Komutan Lafayate bir filika gönderecek, onları gemiye alacak ve vaziyetten haberdar olacaktı – vaziyet sonunda açıklığa kavuşacaktı, yelkenli ya koyda mahsur kalacaktı ya da denize çoktan açılmış olacaktı ki ne yazık ki böyle bir olasılık da mevcuttu.

“Tanrı yardımcımız olsun da bu gerçekleşsin!” diye durmadan tekrar ediyordu John Davis ve Vasquez.

Ateş etmeye hazır bir şekilde, topun yanına konuşlandılar.

Gece yansı her ikisi de erzaklarını, silahlarını ve yedek barutlarını da yanlarına alarak yola koyuldu. Yaklaşık altı mil boyunca kıyıyı takip ettiler, Saint-Jean limanının etrafından dolaştılar. Biraz araştırma yaptıktan sonra sonunda körfezin diğer tara-

fında, savaş gemisi gelene dek barınabilecekleri bir oyuk buldular.

Zaten yelkenli çıkacak olursa, mağaraya geri dönebilirlerdi.

Bütün gün boyunca Vasquez ve John Davis gözlem yaptılar. Deniz yükseldiği sürece yelkenlinin yola çıkamayacağını biliyorlar ve endişe etmiyorlardı. Fakat suların çekilmesiyle, onarımın gece tamamlanacağına dair bir korku kapladı içlerini. Yola çıkmak mümkün olur olmaz, Kongre gidişlerini bir saat dahi olsa geciktirmeyecekti, orası kesindi. John Davis ve Vasquez Santa-Fé'yi görmeyi bütün kalpleriyle diliyorlarsa, Kongre de bir anda belirmesinden o kadar korkuyor olmalıydı.

Aynı anda kıyıyı da gözetliyorlardı. Fakat ne Kongre ne de adamları ortaya çıktılar.

Aslında, bilindiği üzere Kongre gerçekten de bir faydası olmayan aramalarla vakit kaybetmeme kararı almıştı. İşi hızlandırmak, onarımı en kısa zamanda tamamlamak, yapması gereken en doğru şeydi ve o da aynen bunu yapıyordu. Aynı marangoz Vargas'ın dediği gibi tahta parçası kaburgaların arasına yerleştirilmişti. Ertesi gün tapalar hazırlanacak ve söz verdiği gibi ayarlanacaktı.

Vasquez ve John Davis, 1 Mart günü herhangi bir tehlike işareti görmediler. Fakat ne uzun gündü!

Akşam olduğunda, yelkenlinin çıkıp çıkmadığını kontrol ettikten ve demirleme yerinden ayrılmadığına emin olduktan sonra oyukta kıvrıldılar, uyku, o çok ihtiyaçları olan istirahati sağlayacaktı.

Ertesi gün şafakta uyandılar. İlk baktıkları şey deniz oldu. Görünürde hiç gemi yoktu. Santa-Fé görünmüyordu ve ufukta tüten bir duman da yoktu.

Yelkenli sabah gelgitiyle denize açılacak mıydı? Deniz alçalmaya başlamıştı. Bundan yararlanırsa bir saatte San Juan Burnunun etrafını dolaşabilirdi...

John Davis bir gün önceki denemesini aklından bile geçirmiyordu, Kongre tetikte olmalıydı. Menzilin dışına çıkacağından, mermiler yelkenliye isabet etmeyecekti.

Bu gelgit bitene kadar John Davis ve Vasquez'in sabırsızlık ve endişeyle kıvrandığı tahmin edilebilirdi. Sonunda saat yediye doğru deniz hissedilir biçimde yükselmeye başladı. Kongre akşamın bir sonraki gelgitinden önce denize açılamazdı.

Hava güzeldi, rüzgâr güneyden kuzeye yön değiştirmiş, kuzeydoğu tarafında esmeye devam ediyordu. Denizde son fırtınanın etkileri artık hissedilmiyordu. Güneş ise, rüzgârın ulaşamadığı yüksek bulutların arasında parlıyordu.

Vasquez ve John Davis için bitmek bilmeyen bir gün daha başlıyordu. Bir önceki gün olduğu gibi herhangi bir tehlike işaretiyle karşılaşmadılar. Çete körfezden ayrılmamıştı. Korsanlardan birinin sabah saatlerinde ya da öğleden sonra oradan uzaklaşması pek olası görünmüyordu.

"Demek ki o alçaklar işlerinin başında," dedi Vasquez.

"Evet! Ellerini çabuk tutuyorlar. Mermilerin açtığı delikler kısa zamanda kapanacak. Ve onları burada tutan bir şey kalmayacak," diye cevap verdi John Davis.

"Ve belki de... bu akşam... gelgit geç gerçekleşse de," diye ekledi Vasquez. "Bu körfezi iyi bildikleri bir gerçek! Aydınlatmak için ateşe ihtiyaçları yok. Dün gece girdiler... Bir sonraki gece çıkabilirlerse,

gemileri onları götürecektik... Geminin direklerini yok etmemiş olmanız ne acı!" diye bitirdi umutsuzca.

"Ne bekliyordunuz ki Vasquez," diye cevap verdi Davis. "Biz elimizden geleni yaptık!.. Gerisi Tanrı'ya kalmış!"

"Biz de ona yardım edeceğiz," dedi Vasquez dışlarının arasından, bir anda cesur bir karar almışa benziyordu.

John Davis, gözleri kuzey yönüne çevrilmiş düşünceli görünüyor, kumsalda bir ileri bir geri yürüyordu. Ufukta hiçbir şey görünmüyordu... Hiçbir şey!

Birden durdu. Arkadaşının yanına geldi ve ona şöyle dedi:

"Vasquez... orada ne yaptıklarına bakmaya gitseniz mi?"

"Körfezin içine mi, Davis?"

"Evet... bu şekilde yelkenlinin tamir olup olmadığını... yola çıkmaya hazır olup olmadığını anlarsınız..."

"Peki bu ne işimize yarayacak?.."

"Öğrenmiş olacağız," diye haykırdı John Davis. "Sabrım taşmak üzere. Artık dayanamıyorum. Elimde değil!"

Gerçekten de Century'nin ikinci kaptanı artık kendine hâkim olamıyordu.

"Vasquez," diye yeniden söze girdi, "fener buradan ne kadar uzaklıkta?"

"Tepelerin üstünden geçerek ve doğrudan körfezin içine giderek en fazla üç mil."

"Pekâlâ, ben gidiyorum Vasquez... saat dörde doğru yola çıkacağım... altı olmadan varırım... Gücüm yettiğince ilerleyeceğim... Hava kararmamış olur... Beni görmezler... ama ben... ben onları göreceğim!"

John Davis'i vazgeçirmek faydasızdı. Zaten Vasquez de buna kalkışmadı.

Hatta arkadaşı ona, "Siz burada kalın. Denizi gözlersiniz... Ben akşama dönmüş olurum... Yalnız gidiyorum..." dediğinde, bir planı varmış gibi şöyle cevap verdi:

"Sizinle geleceğim Davis. Fenerin etrafını kolaçan etmeye hayır demem."

Karar verilmişti, gideceklerdi.

Yola çıkmadan önceki birkaç saat boyunca Vasquez, arkadaşını kumsalda tek başına bırakarak sığınakları olan oyuğa çekildi ve gizemli işlere girişti. Century'nin ikinci kaptanı bir seferinde onu büyük bıçağını bir kaya üzerinde itinayla bilerken, bir başka sefer de bir gömleği şeritler halinde yırttıktan sonra bu şeritleri ip şeklinde örerken yakaladı.

Vasquez sorulan sorulara geçiştirerek cevap veriyordu. Akşam olduğunda her şeyi açıkça izah edeceğine dair güvence verdi. John Davis üstelemedi.

Saat dörtte bisküvi ve konserve sığır eti yedikten sonra, silahlı olarak yola koyuldular.

Dar bir geçit tepelere çıkışlarını kolaylaştırmıştı, en üst noktaya çok zorlanmadan ulaştılar.

Önlerinde yalnızca bir grup diken üzümünden başka bir şey yetişmeyen kurak geniş bir plato uzanıyordu.

Gözün alabildiği uzaklıkta tek bir ağaca bir rastlanmıyordu. Birkaç deniz kuşu tiz ve sağır edici çığlıklarla sürüler halinde güneye doğru uçuyordu.

Elgor Körfezine ulaşmak için izlenecek istikamet belliydi.

“İşte,” dedi Vasquez.

Ve eliyle iki milden az uzaklıkta yükselen feneri gösterdi.

“Gidelim!” diye yanıt verdi John Davis.

Her ikisi de hızlı adımlarla yürüyordu. Koya yaklaştıklarında daha tedbirli olacaklardı.

Yarım saatlik yürüyüşün ardından nefes nefese bir halde durdular. Fakat yorgun hissetmiyorlardı.

Gidilecek daha yarım mil vardı. Kongre ya da adamlarından biri fenerin balkonunda gözlem yapıyor olabilirdi, bu nedenle ihtiyat zorunlu hale gelmişti.

O mesafeden fark edilebilirlerdi. Bu açık havada balkon çok iyi görünüyordu. O anda kimse yoktu fakat Carcante veya bir başkası nöbet daireesinde olabilirdi, bu odanın başlıca noktalara bakan dar pencerelerinden ada göz alabildiğince görülebiliyordu.

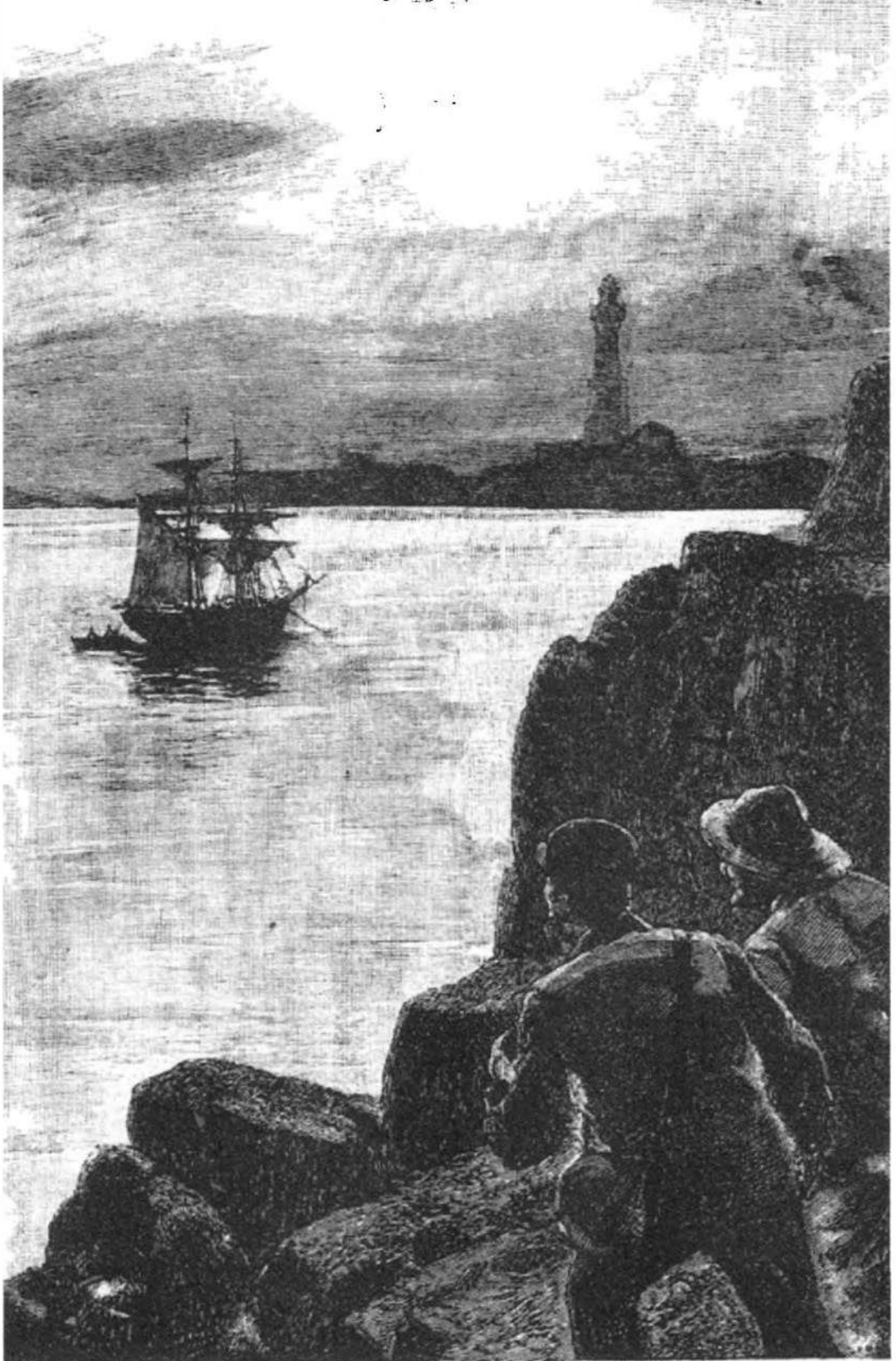
John Davis ve Vasquez, karışık bir şekilde oraya buraya dağılmış kayaların arasında ilerliyorlardı. Birinden diğerine, birbirlerini izleyerek bazen açık bir alandan sürünerek geçiyorlardı. Yolun bu son kısmı yüzünden biraz gecikmişlerdi.

Körfezi çevreleyen tepelerin son sırtına ulaştıklarında saat altıya geliyordu. Bakışlarını aşağıya doğru yönelttiler.

Çeteden biri tepeye tırmanmadığı sürececek fark edilmeleri imkânsızdı. İçine kanştıkları kayaların ortasında fenerin tepesinden bile görünmeleri mümkün değildi.

Yelkenli, oradaydı, direkleri ve serenleri hazır, donanımı iyi durumdaydı. Mürettebat, tamirat sı-

rasında güverteye çıkarılan bir kısım yükü sintineye geri koymakla meşguldü. Sandal kış tarafına bağlanmıştı ve iskele tarafında bulunmaması işlerin tamamlandığı, yani mermi deliklerinin kapandığı anlamına geliyordu.

Yelkenli, oradaydı...

“Hazırlar,” diye fısıldadı John Davis, patlamak üzere olan öfkesini bastırarak.

“İki üç saate denize açılmayacakları ne malum?”

“Ve hiçbir şey yapamayacağız... hiçbir şey!” diye tekrarlayıp durdu John Davis. Gerçekten de marangoz Vargas sözünü tutmuştu. Tamirat işi hızlıca ve düzgün bir şekilde hallolmuştu. Hasardan geriye eser kalmamıştı. İki gün yeterli olmuştu. Yük yerine konmuş, ambar kapıları kapatılmış, Carcante gitmeye hazırды.

Vakit geçiyordu; güneş alçalmış ve batmıştı, gece olmak üzereydi. Yelkenlinin yola çıkacağını düşündürecek bir işaret yoktu. Vasquez ve John Davis sığınaklarından, koydan onlara kadar gelen sesleri dinliyorlardı. Bunlar, kahkahalar, bağırışlar ve güvertede sürüklenen eşyaların gıcirtısıydı. Saat ona doğru bir ambar kapağının kapandığını net bir şekilde duydular. Sonra her yer sessizliğe gömüldü.

Davis ve Vasquez kalpleri çarparak bekledi. Kuşkusuz işler bitmiş, yola çıkma zamanı gelmişti... Hayır, yelkenli koyun dibinde yalpalıyordu, çapa hâlâ denizin dibindeydi, yelkenler de sarılıydı.

Bir saat geçti. Century'nin ikinci kaptanı Vasquez'in elini yakaladı:

“Gelgit dönüyor,” dedi, “deniz yükseliyor.”

“Gidemeyecekler!”

“Bugün. Peki ya yarın?..”

“Ne yarın, ne de bir başka zaman,” dedi Vasquez kesin bir dille. “Gelin,” diye ekledi, pusuda bekledikleri oyuktan çıkarken.

Merakı uyanan Davis, temkinli bir şekilde fenere doğru ilerleyen Vasquez'i takip etti. Birkaç dakika içinde kuleye basamak görevi gören tümseğin

ayağına ulaşmışlardı. Oraya vardıktan sonra, Vasquez kısa bir arayışın ardından bir kayanın yerini zahmetsizce döndürerek değiştirdi.

“İçeri girin,” dedi Davis’e eliyle kayanın altını işaret ederek. “Fenerdeyken tesadüfen keşfettiğim bir gizlenme yeri. Bir gün işime yarayacağına emindim. Bir mağara değil burası. İkimizin zor duracağı basit bir delik. Fakat içeride birileri olduğu ihtimalini akıllarına bile getirmeden bin kere önümüzden geçip gidecekler.”

Davis davetine uyarak oyuğa girdi, Vasquez ise hemen arkasından ona katıldı. Kıpırdayamayacak kadar sıkışık bir vaziyette, çok yakın mesafeden kısık sesle konuşuyorlardı.

“Planım şu. Beni burada bekleyeceksiniz,” dedi Vasquez.

“Sizi bekleyecek miyim?” diye tekrar etti Davis.

“Evet, ben yelkenliye gideceğim.”

“Yelkenliye mi?” diye tekrarladı Davis afallamış bir halde.

“Alçakların gitmemesi gerektiğine karar verdim,” dedi Vasquez kararlılıkla.

Denizci montundan iki paket ve bir bıçak çıkardı.

“İşte kendi barutumuz ve bir parça gömlekle yaptığım fişek. Bir başka gömlek parçası ve geri kalan barutla fitil imal ettim, işte. Her şeyi başımın üzerine koyup yelkenliye yüzerek gideceğim. Dümene kadar yükseleceğim ve bu bıçakla tonozun altında, dümen ile kış bodoslaması arasında bir delik açacağım. Bu deliğe fişegiimi yerleştireceğim, fitili yakacağım ve geri döneceğim. İşte planım bu, dünyada hiçbir şey bunu yapmama engel olamaz.”

“Planın harika!” diye haykırdı John Davis coşkun bir halde. “Fakat böyle bir tehlikeye tek başına atılmanıza izin veremem. Sizinle geleceğim.”

“Ne faydası olacak ki? İnsan yalnız olduğunda daha başarılı olur. Hem benim yapmak istediğimi tek kişi yapabilir,” diye yanıt verdi Vasquez.

Davis boşuna ısrar etmişti, Vasquez’in fikri değişmedi. Fikir ona aitti ve onu uygulamaya kendi koymak istiyordu. Mücadele etmekten yorgun düşen Davis boyun eğmek zorunda kaldı.

Gecenin en karanlık anında Vasquez kıyafetlerini çıkardıktan sonra oyuktan çıktı ve tepenin yokuşunu inmeye başladı. Denize ulaştığında suya girdi ve kıyıya bir gomina uzaklıkta usulca sallanan yelkenliye doğru kuvvetli bir şekilde yüzdü.

Vasquez yaklaştıkça gemi daha kara ve heybetli görünüyordu. Gemide hiç hareket yoktu. Yine de nöbet tutan biri vardı. Vasquez kısa süre sonra nöbetçinin silüetini açık bir şekilde gördü. Baş kasa-rasında oturmuş, ayaklarını suya sarkıtmış tayfa, notaları gecenin sessizliğine dökülen bir şarkı mırıldanıyordu.

Vasquez bir eğri çizdi ve gemiye arkadan yaklaşıırken tonozdan yansıyan karanlık gölgede görünmez oldu. Dümen başının üstünde döndü. Yayıpışkan yüzeyini iki eliyle yakaladı ve demir menteşelere asılarak insanüstü bir güçle kendini yukarı çekmeyi başardı. Dümen yelpazesine iki bacağını açarak çıkmayı başardıktan sonra tıpkı bir süvarinin atını sıktığı gibi iki dizinin arasında sıktı. Ellerini bırakabildiği için başının üzerine sabitlenmiş çantayı alabildi ve dişlerinin arasında tuttu ve içindekileri yokladı. Çıkardığı bıçakla işini görme-

ye başladı. Dümen yelpazesi ve kış bodoslaması arasında kazdığı delik giderek büyüyor ve derinleşiyordu. Bir saat çalıştıktan sonra bıçağın ağzı diğer taraftan çıktı. İyice büyüyen delikten Vasquez hazırladığı fişeği kaydırdı, fitili ayarladı, sonra da çantasının dibinde çakmağı aradı.

Tam o sırada yorulmuş bacakları bir anlığına gevşedi. Kaydığını hissetti. Kayması, girişiminin geri dönüşü olmayan şekilde başarısızlığa uğradığı anlamına gelecekti. Bir kere ıslanan çakmağı artık çakmayacaktı. Dengesini sağlamak için yaptığı gayriihtiyari hareket sonrasında çantası sallandı ve işi bitince içine kaldırdığı bıçak kurtulup düştü ve gürültülü bir şekilde su sıçrattı.

Gözcü adamın şarkısı aniden kesildi. Vasquez onun baş kasarasından indiğini, güvertede yürüdüğünü ve kış güvertesine çıktığını duydu. Gölgesi denize yansımıştı. Kış küpeştesinden sarkan tayfa dikkatini çeken beklenmedik sesin nedenini anlamaya çalışıyordu. Tayfa uzun süre orada bekledi, bu sırada bacakları kaskatı kesilen ve parmakları yapışkan ahşabın üzerinde kasılan Vasquez gücünü yavaş yavaş kaybettiğini hissediyordu. Sonunda sessizlikten emin olan tayfa uzaklaştı ve baş tarafa dönüp şarkısına devam etti.

Vasquez çantadan çakmağı çıkardı ve çakmak taşına ufak ufak vurmaya başladı. Birkaç kıvılcım çıktı. Tutuşan fitil sinsi biçimde çıtırdamaya başladı.

Vasquez dümen boyunca kendini bırakarak hızlıca yeniden suya girdi ve sessiz kulaçlarla karaya doğru kaçmaya başladı.

Zaman, saklanma yerinde yalnız bekleyen John Davis için bitmek tükenmek bilmiyordu. Yanım

saat, kırk beş dakika, bir saat geçti. Artık dayanamayan Davis tırmanarak delikten çıktı ve kaygılı bir şekilde denize doğru baktı. Vasquez'in başına ne gelmiş olabilirdi? Başarısız mı olmuştu? Hiçbir gürültü duyulmadığına göre fark edilmiş olamazdı.

Birden gecenin sessizliğinde, tepeden yankılanan, boğuk bir patlama ile hemen arkasından ayak sesleri ve bağırışlardan oluşan kulakları sağır eden bir gürültü duyuldu. Birkaç saniye sonra sınıslık, çamura bulanmış bir adam koşarak geldi, Davis'i itti, gizlenme yerine doğru yanına girdi ve girişi gizleyen taşı aşağıya çekti.

Hemen ardından bir grup adam bağırarak geçti. Kayalara gürültüyle çarpan iri ayakkabıları seslerini bastırmaya yetmiyordu.

"Ha gayret!" diyordu bir tanesi. "Onu yakalayacağız."

"Seni gördüğüm gibi gördüm onu. Yalnızdı," diyordu bir başkası.

"Yüz metre ilerlemiş olamaz."

"Ah! Namussuz! Onu elimize geçireceğiz."

Sesler azaldı ve kesildi.

"Oldu mu?" diye sordu Davis alçak sesle.

"Evet," dedi Vasquez.

"Sizce başardınız mı?"

"Umanm," diye yanıt verdi Vasquez.

Şafak vakti çekiç gürültüleri tüm belirsizliği ortadan kaldırdı. Yelkenlide çalışıklarına göre gemi hasar almıştı ve Vasquez'in girişimi başarılı olmuştu. Ancak hasar ne kadar vahimdi, işte bunu ikisi de bilemezdi.

"Umalım da onları bir ay daha körfezde tutacak kadar ciddi olsun!" diye haykırdı Davis, öyle bir

durumda kendisinin ve arkadaşının saklandıkları yerde açlıktan öleceklerini unutarak.

“Sessiz olun!” diye fısıldadı Vasquez elini yakalayarak.

Yeni ama sessiz bir grup yaklaşıyordu. Belki de ilk aramalarında sonuç elde edemeyen ilk grup geri dönüyordu. Her halükârda adamların ağzından tek kelime çıkmıyordu.

Yalnızca yeri döven topukların sesi geliyordu.

Bütün sabah Vasquez ve Davis adamların çevrelerinde dolaştıklarını duydu. Bir türlü yakalanamayan saldırganın peşine gönderilen çeteler geçip duruyordu. Saatler ilerledikçe kovalamaca yavaşlamışa benziyordu. Zaten bir süreden beri etrafta sessizliği bozan bir şey olmamıştı, öğlene doğru üç ya da dört adam, Davis ve Vasquez’in çömeldiği oyuğun iki ya da üç adım ötesinde durdular.

“Belli ki bulmak mümkün olmayacak!” dedi aralarından biri, deliği kapatan o kayanın üzerine otururken.

“En iyisi pes etmek,” dedi bir diğeri. “Arkadaşlarımız çoktan gemiye döndü.”

“Biz de onlar gibi yapacağız. Sonuçta serseri hedefi ıskaladı.”

Görünmeyen Vasquez ve Davis ürperdiler ve daha dikkatle kulak kabarttılar.

“Evet,” diye onayladı dördüncü kişi. “Farkında mısınız adam dümeni patlatmaya çalıştı!”

“Bir geminin ruhunu ve kalbini yani!”

“Çok da umurumuzda olurdu!” dedi diğeri.

“Neyse ki fişek iskele ve sancakta patladı. Hasar tonozda bir delik ve kopan bir menteşeyle sınırlı kaldı. Dümenin ahşabı ise hafif yandı.”

“Her şey yarın onarılmış olacak,” diye devam etti ilk konuşan. “Ve bu akşam gelgitten önce vira vira çocuklar! Daha sonra açlıktan ölebilir, keyfi bilir!”

“Eee Lopez! Yeterince dinlendin mi?” diye sözünü kesti hoyratça kaba bir ses. “Bu kadar laflamanın ne manası var? Dönelim artık.”

“Dönelim!” dedi diğer üçü, yürümeye koyularak.

Vasquez ve Davis saklandıkları yerde, duydukları nedeniyle altüst olmuş birbirlerine sessizce bakıyorlardı. Vasquez’in gözlerine iki büyük damla yaş doldu, kirpiklerinden düştü. Sert denizci, aciz çaresizliğinin bu tanıklığını gizlemeyi dert etmedi. İşte kahramanca girişimi böyle gülünç bir sona varmıştı. On iki saatlik ilave bir gecikme, korsan çetesine verilen zarar bu kadarla sınırlıydı. Aynı akşam, hasar onarıldığında yelkenli açık denizde uzaklaşacak ve ufukta gözden kaybolacaktı.

Kıydan yükselen çekiç sesleri, Kongre’nin Carcante’yi hazır hale getirmek için adamlarını canla başla çalıştırdığını gösteriyordu. Saat beşe çeyrek kala Vasquez ve Davis ümitsizlik içindeyken o gürültü aniden kesildi. Son çekiç darbesinin işi bitirdiğini anladılar. Birkaç dakika sonra zincirin loça deliğinin içindeki gıcırdaması bu varsayımı teyit etti. Kongre çapayı dikey hale getirdi. Yola çıkma zamanı yaklaşıyordu.

Vasquez kendini tutamadı. Taşı yerinden oynatarak tedbirli bir şekilde dışarı baktı.

Batmaya hazırlanan güneş, batıda görüşü sınırlayan dağların tepesiyle buluşuyordu. Güz ekinoksuna yakın bu tarihte, tamamen batmasına bir saat vardı.

Diğer tarafta yelkenli hâlâ koyun içinde demir atmış duruyordu. Son hasardan eser yoktu. Gemi-de her şey yolunda gözüküyordu. Tıpkı Vasquez'in de tahmin ettiği gibi dikey olan zincir, istenen anda çapayı kaldırmaya yetecekti. İhtiyatı elden bırakan Vasquez bedeninin yansıını delikten dışarı çıkardı. Arkasında Davis omuzuna dayanıyordu. Her ikisi de soluk soluğa etrafa bakıyorlardı.

Korsanların çoğu gemiye çıkmıştı bile. Bazıları ise henüz karadaydı. Vasquez bunların arasında, fenerin etrafında Carcante ile volta atan Kongre'yi hemen tanıdı. Beş dakika sonra ayrıldılar ve Carcante müstemilatın kapısına doğru yöneldi.

"Dikkatli olalım," dedi Vasquez alçak sesle. "Fenere çıkacak galiba." Her ikisi de saklandıkları yere bıraktılar kendilerini. Carcante fenere son kez çıkıyordu. Yelkenli birazdan hareket edecekti. Ufka bir daha bakmak ve ada istikametinde herhangi bir geminin gelip gelmediğini görmek istiyordu. Gece sakin geçeceğe benziyordu, rüzgâr akşam olduğunda yumuşamıştı. Bu, güneş doğarken güzel bir hava demekti. Carcante balkona ulaştığında, John Davis ve Vasquez onu çok net olarak gördüler.

Dürbününü ufkun her noktasında gezdirerek tur attı. Birden ağzından gerçek bir çığlık çıktı. Kongre ve diğerleri başlarını ona doğru kaldırdılar. Carcante herkesin duyabileceği bir sesle haykırdı:

"Santa-Fé... Santa-Fé!"

14

SANTA-FÉ SAVAŞ GEMİSİ

Körfezde yaşanan telaşı tarif etmek mümkün değildi... O “Santa-Fé... Santa-Fé!” çığlığı alçakların tepesine bir yıldırım, bir ölüm fermanı gibi düşmüştü. Santa-Fé, adaya gelen adaletti, artık kaçamayacakları onca suçun cezasıydı!

Fakat Carcante yanılıyor olabilir miydi? Yaklaşan o gemi gerçekten de Arjantin donanmasının savaş gemisi miydi? Bu gemi Elgor Körfezine mi geliyordu? Sadece Lemaire Boğazına ya da adanın güneyine geçmek için Several Burnuna doğru yönelmiş olamaz mıydı?

Kongre Carcante’nin haykırışını duyar duymaz tümseğin tepesine çıktı, fenerin merdivenlerine doğru hücum etti ve beş dakikadan az bir sürede balkona ulaştı.

“Nerede şu gemi?” diye sordu.

“Şurada... Kuzey-kuzeydoğuda.”

“Daha ne kadar mesafesi var?”

“Yaklaşık on mil.”

“Yani geceden önce körfezin girişine ulaşamaz, öyle mi?”

“Hayır.”

Kongre dürbünü aldı. Gemiye olağanüstü bir dikkatle tek kelime etmeden gözledi.

Karşılardaki bir buharlıydı. Kalın kıvrımlar halinde yükselen dumanı seçilebiliyordu, bu da ateşin harlandığını gösteriyordu.

Ve bu buharlı gemi kesin olarak savaş gemisi Santa-Fé'ydi, ne Kongre ne Carcante bundan şüphe duyuyordu. İnşaat çalışmaları sırasında Arjantin gemisini Estados Adasına yanaşırken ya da adadan ayrılırken defalarca görmüşlerdi. Zaten buharlı doğrudan körfeze doğru geliyordu. Şayet kaptanın niyeti, Lemaire Boğazına yönelmek olsaydı burnunu daha batıya, Several Burnunun açıklından geçmek olsaydı daha güneye çevirirdi.

“Evet,” dedi sonunda Kongre. “Bu sahiden savaş gemisi!”

“Bizi bu zamana kadar burada tutan lanet olası talihsizlik!” diye haykırdı Carcante. “Bizi iki kere yolumuzdan alıkoyan o alçaklar olmasaydı, çoktan Pasifik'in ortasındaydık.”

“Bunlardan bahsetmenin bize bir faydası yok. Bir karar vermeliyiz,” diye yanıt verdi Kongre.

“Ne kararı?”

“Denize açılmalıyız.”

“Ne zaman?”

“Derhal.”

“Fakat, biz uzaklaşma fırsatı bulamadan, savaş gemisi körfezin karşısında olacak...”

“Evet... ama dışarıda kalacak.”

“Niçin?”

“Çünkü fenerin ışığını göremeyecek ve karanlığın ortasında körfeze girmeyi göze almayacak.”

Kongre'nin yaptığı bu son derece yerinde muhakemeyi John Davis ve Vasquez de yapıyordu. Fenerin balkonundan görülebilecekleri için yerle-

rinden ayrılmak istemiyorlardı. Daracık saklanma yerlerinde korsanların lideriyle tam olarak aynı şeyi düşünüyorlardı. Güneş gözden kaybolduğuna göre fener çoktan yakılmalıydı. Kaptan Lafayate, adayı çok iyi bilmesine rağmen ışığı göremeyince yoluna devam etmekten çekinecek miydi?.. Işığın neden yandığını anlayamadan, bütün gece açık denizde dolaşır mıydı?.. Esasında Elgor Körfezine daha önce on defa girmişti fakat yalnızca hava aydınlıkken. Ona yol gösterecek fener olmadığından bu karanlık körfeze girme tehlikesini kesinlikle göze almayacaktı. Zaten bekçiler yerlerinde olmadığı için adada vahim olaylar olduğunu düşünecekti.

“Peki ya komutan karayı görmediyse ve ışığı bulma beklentisiyle ilerlemeye devam ederse, Century’nin başına gelen, onun da başına gelmez mi? Ya San Juan Burnu kayalıklarına çarparsa?”

John Davis kaçamak bir hareketle cevap verdi. Vasquez’in sözünü ettiği olasılık gerçekleşebilirdi. O anda fırtına yoktu, Santa-Fé, Century’nin durumunda değildi. Fakat bir felaket olması muhtemeldi.

“Kıyıya koşalım,” dedi Vasquez. “İki saatte burna ulaşınız. Belki de karayı işaret etmek için ateş yakacak zaman hâlâ vardır.”

“Hayır. Çok geç olur. Santa-Fé bir saatten önce körfezin girişinde belirecek,” diye cevap verdi John Davis.

“Ne yapacağız o zaman?”

“Bekleyeceğiz!” diye yanıt verdi John Davis.

Saat altıyı geçiyordu ve alacakaranlık adayı sarmaya başlamıştı.

Bu sırada yola çıkmak için *Carcante*'de hazırlıklar hummalı bir şekilde devam ediyordu. Kongre ne pahasına olursa olsun hareket etmek istiyordu. Korkunun pençesinde derhal demirleme yerinden ayrılmak istiyordu. Eğer bunu sabah gelgitinde yaparsa *Santa-Fé*'yle karşılaşması son derece olasıydı. Geminin çıktığını gören Komutan Lafayate buna izin vermeyecekti. Gemiye dur emri verip, kaptanını sorgulardı. Kuşkusuz fenerin neden yanmadığını öğrenmek isterdi. *Carcante*'nin varlığını haklı olarak şüpheli bulurdu. Yelkenli durdurulduğu zaman gemiye biner, Kongre'yi çağırır, mürettebatını teftiş eder ve yalnızca o adamların yüzlerine bakarak şüphelerinin meşru olduğunu anlardı. Gemiye burnunu çevirmek ve onu takip etmek zorunda bırakır ve gerekli bilgileri alana kadar onları körfezde alıkoyardı.

Santa-Fé'nin komutanı fenerin üç bekçisini bulamadığında, yokluklarını bir saldırıya kurban gitmelerine yorabilirdi. Böylece o saldırıyı gerçekleştirenlerin kaçmaya çalışan gemi mürettebatı olduğunu anlamaz mıydı?

Farklı bir pürüz daha ortaya çıkabilirdi.

Kongre ve çetesi *Santa-Fé*'yi adanın açıklarında fark ettiğine göre, körfezden çıkacağı sırada iki defa *Carcante*'ye saldıranlar da savaş gemisini fark etmiş olamazlar mıydı? Bu kimliği belirsiz düşmanlar savaş gemisinin tüm hareketlerini izlemiş oldukları için *Santa-Fé* körfeze girdiğinde orada olacaklar ve eğer aralarında üçüncü bekçi de varsa, ki bu son derece olasıydı, Kongre ve adamları işledikleri suçların cezasından kaçamayacaklardı.

Kongre tüm bu olasılıkları ve sonuçları öngörmüştü. Bu noktadan hareketle verdiği tek karar derhal denize açılmak ve kuzeyden esen rüzgâr da elverişli olduğundan açık denize ulaşmak için tüm yelkenleri açarak geceden istifade etmekte. Yelkenli okyanusu önünde bulacaktı. Ayrıca feneri göremeyen savaş gemisinin karanlığın ortasında karaya yaklaşmak istemediği için o sırada Estados Adasından oldukça uzaklaşmış olması da mümkündü. Eğer gerekirse daha da ihtiyatlı olmak adına Lemaire Boğazına yönelmek yerine, Kongre güneye inecek, Several Burnunun etrafından dolaşacak ve güney kıyısının ardına saklanacaktı. Yola çıkmak için acele ediyordu.

Korsanların planını anlayan John Davis ve Vasquez buna nasıl engel olacaklarını düşünüyorlardı ve çaresizce aciz kaldıklarını hissediyorlardı.

Saat yedi buçuğa doğru Carcante hâlâ karada olan birkaç adamı gemiye çağırdı. Mürettebat tamamlanınca şalupa yukarı çekildi ve Kongre demir alma emri verdi.

John Davis ve Vasquez kastanyolanın düzenli sesini duydular, bu sırada zincir bocurgatın hareketiyle içeri giriyordu.

Beş dakika sonra çapa grivaya çekildi. Yelkenli hemen manevraya başladı. Giderek zayıflayan rüzgân kaçırmamak için yüksek ve alçak bütün yelkenler fora edilmişti. Gemi usulca körfezden çıktı ve rüzgân daha iyi almak için körfezin ortasında kalmaya gayret etti.

Fakat kısa süre sonra seyir zorlaşmaya başladı. Deniz alçak olduğunda yelkenlinin işini kolaylaştıracak bir akıntı yoktu ve bu hızda kış tarafından

esen rüzgârla fazla yol alamıyordu. İki saat sonra gelgit yerleştiğinde yol almak bir yana, belki de yolundan çıkacaktı. En iyi ihtimalle gece yansından önce San Juan Burnuna ulaşamayacaktı.

Gerçi bunun pek bir önemi yoktu. Santa-Fé körfeze girmediği sürece karşılaşma tehlikesi yoktu. Kongre, bir sonraki gelgite bel bağlasa bile kuşkusuz gün doğarken dışarı çıkmış olacaktı.

Mürettebat *Carcante*'nin ilerleyişini hızlandırmak için hiçbir şeyden kaçınmıyordu ancak sürüklenmek gibi somut bir tehlikeye karşı savunmasızdılar. Rüzgâr yavaş yavaş gemiyi Elgor Körfezinin güney kıyısına doğru sürüklüyordu. Kongre, pek iyi tanımadığı bu kıyının kayalarla kaplı olup tehlikeli olduğunu iyi biliyordu. Yola çıktıktan bir saat sonra kıyıya çok fazla yaklaştığını sandı ve uzaklaşmak için orsa etmek ona ihtiyatlı göründü.

Geceyle birlikte giderek zayıflayan rüzgârla yelken değişimi zahmetsiz olmayacaktı.

Öte yandan manevra yapmak elzemdi. Dümenin yekesi aşağı doğru indirilmiş, iskota halatları arkaya gerilmiş, öndekiler ise çözülmüştü. Fakat hızlanamadığı için yelkenli orsalamayı başaramıyor ve kıyıya doğru sürüklenmeye devam ediyordu.

Kongre tehlikeyi sezmişti. Tek bir çare kalmıştı geriye. Onu kullandı. Şalupa denize indirildi, altı adam palamar yardımıyla indi ve kürek gücüyle sancak tarafında tiramola atan yelkenliye manevra yaptırmayı başardılar. On beş dakika sonra güney kayalıklarına çarpma endişesi olmadan ilk güzergâhına geri dönebildi.

Ne yazık ki yaprak kıpırdamıyordu; yelkenler direklere çarpıyordu. Şalupa *Carcante*'yi körfezin girişine boşuna çekmeye çalışacaktı. Yapabileceği yegâne şey giderek kendini hissettiren yüksek gelgite direnmek olurdu. Ona karşı gitmeyi aklımdan bile geçirmemeliydi. Kongre körfeze iki milden daha az mesafede bulunan bu yere demirlemek zorunda mı kalacaktı?

Gemi denize açıldıktan sonra John Davis ve Vasquez saklandıkları yerden çıktı. Neredeyse denize kadar inerek yelkenlinin hareketlerini izlediler. Rüzgâr tamamen kesilince, Kongre'nin durmak ve bir sonraki gelgiti beklemek zorunda olduğunu anlamışlardı. Fakat şafaktan önce körfezin girişine ulaşması için hâlâ vakti vardı ve fark edilmeden gitmiş olması da muhtemeldi.

“Hayır! Hiçbir yere kaçamaz!” diye haykırdı aniden Vasquez.

“Ama nasıl?” diye sordu John Davis.

“Gelin... Gelin!”

Vasquez arkadaşını hızlıca fenere doğru sürükledi.

Santa-Fé'nin adanın etrafında dolaştığını varsayıyordu. Hatta çok yaklaşmış bile olabilirdi, fakat bu durgun denizle birlikte bir tehlike teşkil etmiyordu. Fenerin sönmesine çok şaşırان Kaptan *Lafayette*'in güneşin doğmasını beklerken düşük buharla orada duracağına şüphe yoktu.

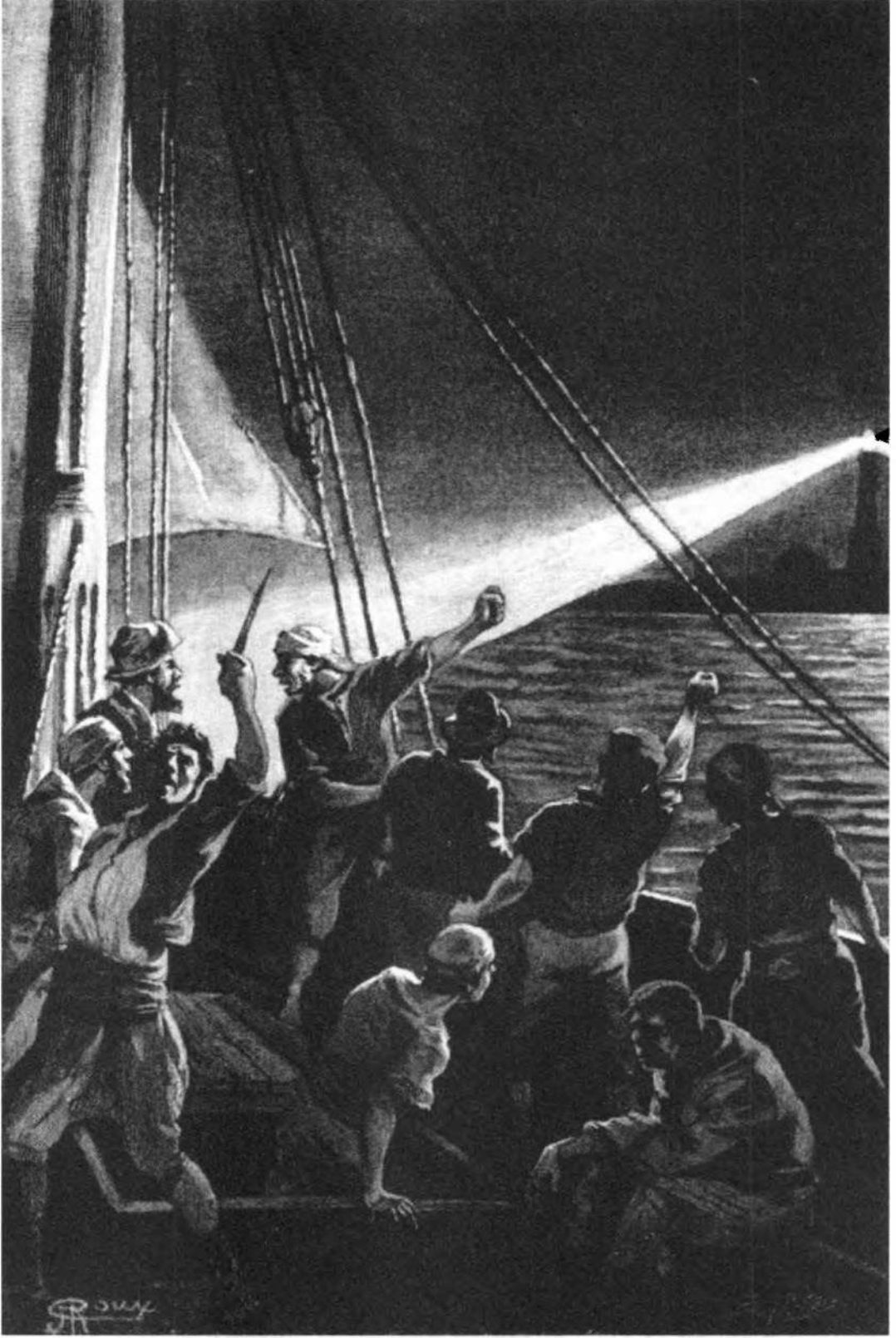
Kongre de tam olarak böyle düşünüyordu; fakat savaş gemisini rotasından çıkarma şansının olduğuna inanıyordu. Alçalan deniz körfezin sularını denize doğru çeker çekmez rüzgâra ihtiyaç duymadan *Carcante* yeniden yola çıkabilir ve bir

saatten kısa bir süre sonra denize ulaşmış olabilirdi.

Bir kere körfezden çıktıktan sonra Kongre açık denize doğru yönelmeyecekti. Bu zifiri karanlık gecenin ortasında kıyı boyunca zarar görmeden ilerlemek için sakın gecelerde bile çıkan hafif bir rüzgâr ve güney yönünde bir akıntı onun için yeterliydi. En fazla yedi ila sekiz mil uzakta olan Several Burnunu dolaştığında gemi falezlere sığınabilirdi ve artık bir şeyden korkmasına gerek olmayacaktı. Tek tehlike, şayet Santa-Fé San Juan Burnunda değil de körfezin aşağısında bekliyorsa, geminin gözcüleri tarafından fark edilmektir. *Car-cante* körfezden çıkarken görülürse Komutan Lafayette, fenerle ilgili sorgulama yapmak için kaptanın uzaklaşmasına kesinlikle izin vermezdi. Buharın da yardımıyla, kaçak gemi güneydeki tepelerin ardında kaybolmadan onu yakalardı.

Saat dokuzu geçiyordu. Kongre suların alçaltacağı zamanı beklerken gelgite direnebilmek için demirlemek zorunda kalmıştı. Fakat bunun için yaklaşık altı saat gerekiyordu. Akıntının yeniden elverişli hale gelmesi sabaha karşı saat üçü bulabilirdi. Yelkenli, pruva bodoslaması denize çevrilmiş gelgitten kaçınmaya çalışıyordu. Kano tekrar yukarı çekildi. Zamanı geldiğinde Kongre yeniden yola koyulmak için bir dakika bile kaybetmeyecekti.

Birden mürettebat, körfezin her iki kıyısından da duyulabilecek bir çığlık attı. Uzun bir ışık demeti karanlığı delip geçmişti. Fenerin ışığı, denizi ada-nın açıklarına dek aydınlatarak tüm parlaklığıyla ışıldıyordu.

Fenerin ışığı tüm parlaklığıyla ışıldıyordu.

“Ah! Alçaklar! Oradalar!” diye haykırdı Carcante.

“Herkes karaya,” emrini verdi Kongre.

Kongre’nin kendisini tehdit eden acil tehlikeden kaçmak için vereceği tek bir karar vardı: yelkenlide az sayıda adam bırakarak gemiden inmek, fenere

doğru koşmak, müştemilata girmek, kulenin merdivenlerini tırmanmak, nöbet dairesine ulaşmak, o bekçinin ve eğer varsa arkadaşlarının üzerine atlamak, onlardan kurtulmak ve feneri söndürmek. Eğer Santa-Fé körfeze yönelmek için yola koyulduysa mutlaka duracaktı... Eğer zaten içindeyse, onu körfeze kadar yönlendirecek ışık olmadığından çıkmaya çalışacaktı. En kötü durumda demirleyerek gün doğumunu bekleyecekti.

Kongre kanoyu getirtti. Carcante ve on iki adamı tüfekler, tabancalar ve palalarla kanoya bindiler. Bir dakikada kıyıya yanaştılar, yalnızca bir buçuk mil uzaklıkta oldukları fenere doğru hücum ettiler.

Yol on beş dakika sürdü. Birbirlerinden hiç ayrılmadılar. Gemide kalan iki adam dışında tüm çete taraçanın ayağında toplanmıştı.

Evet... John Davis ve Vasquez oradaydı. Koşar adımlarla, kimseyle karşılaşmayacaklarını bildikleri için tedbir almadan tümseği tırmanmışlar ve fenerin bulunduğu alana girmişlerdi. Vasquez'in istediği feneri yeniden yakmaktı, böylece savaş gemisi ertesi günü beklemeden körfeze ulaşabilirdi. Korktuğu şeyse –ah o korkular onu yiyip bitiriyordu!– Kongre'nin mercıklere zarar vermiş, lambaları kırmış ve aletin artık çalışmıyor olması ihtimaliydi. Bu durumda yelkenli Santa-Fé'ye görünmeden kaçıp gidecekti.

Her ikisi de lojmana doğru atıldılar, koridora girdiler, merdivenin kapısını itip arkalarından sıkıca sürgüleyerek kapattılar. Basamakları tırmandılar ve nöbet dairesine ulaştılar...

Fener iyi durumdaydı, lambalar ise söndürüldükleri günden beri fitilleri ve yağı ile birlikte yerli

yerindeydi. Hayır! Kongre fener merceğinin optik gücüne zarar vermemişti. Elgor Körfezinde kaldığı süre boyunca yalnızca fenerin çalışmasına, işleyişine engel olmayı düşünmüştü.

Hem oradan ayrılmasına neden olacak koşulları nasıl öngörebilirdi ki?

Ama işte fener yeniden parlıyordu! Savaş gemisi eski yerine zahmetsizce demirleyebilirdi.

Kulenin ayağında şiddetli silah sesleri duyuluyordu. Bütün çete fenere çıkmak ve ışığı söndürmek için kapıya yükleniyordu. Her biri Santa-Fé'nin gelişini geciktirmek için canını verirdi. Taraçada da lojmanda da kimseyi bulamadılar. Nöbet dairesindeki sayıca kalabalık olamazdı. Onları kolayca haklayabilirlerdi. Onları öldürecekler ve fener de o korkunç ışınlarını geceye yansıtamayacaktı.

Bilindiği üzere koridorun sonuna açılan kapı kalın bir demir plakadan yapılmıştı. Onu kilitleyen sürgüleri zorlamak imkânsızdı. Aynı şekilde kaldıraç ya da baltalarla parçalamak da mümkün değildi. Bunu deneyen Carcante hemen anlamıştı. Birkaç faydasız çabanın ardından fener duvarında Kongre ve diğerlerine katıldı.

Şimdi ne yapacaklardı? Dışarıdan fenere çıkmanın bir imkânı var mıydı? Eğer böyle bir imkân yoksa çetenin Komutan Lafayate ve mürettebatının eline düşmekten kurtulmasının tek yolu ada'nın içine doğru kaçmaktı. Yelkenliye dönmek ne işe yarayacaktı? Zaten zaman daralıyordu. Kimse savaş gemisinin artık körfezde olmadığından ve körfeze doğru yolda olduğundan şüphe etmiyordu.

Şayet fener birkaç dakikalığına sönmüş olsaydı, Santa-Fé yoluna devam edememekle kalmaz ayrıca

geriye dönmeye mecbur olurdu. Acaba yelkenli bu şekilde geçmeyi başarabilir miydi? Aslında fenerin balkonuna çıkmanın bir yolu vardı.

“Paratoner zinciri!” diye haykırdı Kongre.

Gerçekten de kule boyunca her üç fitte bir demir kramponlarla tutturulmuş metalik bir zincir uzanıyordu. Birinden diğerine tırmanarak balkona ulaşmak ve nöbet odasındakileri yakalamak kesinlikle mümkündü.

Kongre bu son kurtuluş yolunu deneyecekti. Carcante ve Vargas önüne geçtiler. Her ikisi de müştemilata tırmandı, zinciri yakaladı ve karanlığın ortasında kimse tarafından fark edilmemeyi umarak birbiri ardına tırmanmaya başladılar.

Sonunda korkuluğa ulaştılar, dikmelere tutundular... Tek yapmaları gereken onu aşmaktı...

O anda silah sesleri duyuldu. John Davis ve Vasquez savunmadaydılar. Başından vurulan iki haydutun elleri gevşedi ve ikisi de müştemilatın çatısına düştü.

Sonra fenerin ayağında ıslık duyuldu. Savaş gemisi körfeze giriyordu ve siren gökyüzüne tiz sesi yayıyordu...

Kaçmanın tam sırasıydı. Birkaç dakika içinde Santa-Fé eski demirleme yerine varacaktı.

Kongre ve adamları artık deneyecek bir şansları kalmadığını anlayarak taraçanın altına doğru koşular ve adanın içlerine doğru kaçtılar.

On beş dakika sonra, Komutan Lafayate çapasını denizin dibine gönderdiği sırada bekçilerin yeniden ele geçirilen şalupası savaş gemisine birkaç kürek hareketiyle yanaşıyordu.

John Davis ve Vasquez artık Santa-Fé'deydi.

Dikmelere tutundular...

15

SON

Savaş gemisi Santa-Fé Estados Adasının yeni nöbet ekibiyle Buenos Aires'ten 19 Şubat'ta ayrıldı. Rüzgâr ve denizin elverişli olması nedeniyle yolculuk kısa sürdü. Yaklaşık sekiz gün süren büyük fırtına, Macellan Boğazının ötesine yayılmamıştı. O nedenle Komutan Lafayate etkilerini hiç hissetmemiş gideceği yere günler öncesinden varmıştı. On iki saat sonra gelselerdi, yelkenli çoktan uzaklaşmış olacaktı ve Kongre çetesi ile liderinin peşine düşmekten vazgeçmek gerekecekti.

Komutan Lafayate, Elgor Körfezinde üç ay boyunca neler olup bittiğini öğrenmeden geceyi geçirmemekte kararlıydı.

Vasquez gemiye binmişti ama arkadaşları Felipe ve Moriz onunla birlikte değildi. Yanındaki adamı ise kimse tanımıyor, adını bilmiyordu. Komutan Lafayate her ikisini de subay salonuna çağırttı ve ilk sözleri şunlar oldu:

“Fener geç yandı Vasquez.”

“Dokuz haftadır çalışmıyordu,” diye yanıt verdi Vasquez.

“Dokuz hafta mı?.. Ne demek oluyor bu?.. Peki diğer iki arkadaşınız?..”

“Felipe ve Moriz öldüler!.. Santa-Fé'nin gidişinden yirmi bir gün sonra Santa-Fé'nin tek bir bekçisi oldu, komutanım!”

Vasquez, Estados Adasında yaşanan olayları bir bir anlattı. Kongre adındaki liderin emri altında olan bir korsan çetesi yıllarca Elgor Körfezini mesken edinmişti. Gemileri San Juan Burnundaki kayalıklara çekiyor, enkazı topluyor ve kazadan sağ kurtulanları öldürüyordu. Fenerin inşaatı sırasında kimse varlıklarından kuşkulanmamıştı zira adanın batı ucundaki Saint-Barthelemy Burnuna sığınmışlardı. Santa-Fé gittikten sonra bekçiler fenerde yalnız kalmışlardı. Kongre çetesi tesadüfen eline geçen bir yelkenliyle Elgor Körfezine gelmişti. Körfeze girdikten birkaç dakika sonra Moriz ve Felipe geminin içinde vurulmuş ve öldürülmüştü. Vasquez kurtulduysa, bu o sırada nöbet dairesinde bulunması sayesindeydi. Oradan ayrıldıktan sonra San Juan Burnu kıyısına sığınmıştı. Orada, korsanların eşyalarını depoladığı mağarada bulduğu yiyeceklerle beslenmişti.

Sonra Vasquez, Century kazasının ardından geminin ikinci kaptanını nasıl kurtardığını ve Santa-Fé'nin gelişine kadar her ikisinin nasıl hayatta kaldığını anlattı. En büyük ümitleri, gidişi önemli onarımlarla geciken yelkenlinin, Santa-Fé'nin martın ilk günlerindeki dönüşünden önce Pasifik sularına ulaşmak üzere denize açılmamasıydı.

Şayet John Davis'in gövdesine attığı iki gülle yelkenliyi birkaç gün daha alıkoymamış olsaydı adadan ayrılmış olurlardı.

Vasquez burada hikâyesini keserek, sessiz kalmayı tercih etti. Davis devam etti:

“Vasquez'in söylemeyi unuttuğu komutanım, iki mermimiz de pek isabetli olmadı. Gövdede açtığımız deliklere rağmen, eğer bir gece önce Vasquez canı pahasına yüzerek gemiye çıkıp dümen ile kış

bodoslaması arasında bir fişek patlatmasaydı Maule o sabah denize açılabilirdi. Doğruyu söylemek gerekirse beklediği sonucu elde edemedi. Hasar hafifti ve on iki saatte onarılabilirdi. Ama sizin yelkenliyi bulmanızı o on iki saat sağladı. Bunu Vasquez'e borçluyuz, keza savaş gemisini gördükten sonra fenere koşup uzun süredir yanmayan ışığı yeniden yakma fikri de ona ait."

Komutan Lafayate, cesur müdahaleleriyle Santa-Fé'nin yelkenlinin gidişinin önüne geçmesine olanak sağlayan John Davis ve Vasquez'in elini hararetle sıktı sonra da güneş batmadan bir saat önce savaş gemisinin hangi koşullarda Estados Adasının farkına vardığını anlattı.

Sabah saatlerinde ölçümlerini yapan Komutan Lafayate gemisinin konumundan emindi. Savaş gemisi, muhtemelen gece bastırmadan fark edeceği San Juan Burnu yönünde yol almalıydı.

Gerçekten de alacakaranlığın gökyüzünü karanlığa gömdüğü saatte Komutan Lafayate adanın doğu kıyısını değilse de en azından arka plandaki yüksek tepeleri açık ve seçik ayırt ediyordu. Demek ki on mil açıktaydı. İki saat sonra demirleme yerinde olmayı planlıyordu.

İşte John Davis ve Vasquez Santa-Fé'yi tam o anda gördü. Aynı şekilde Carcante de fenerin tepesinden Santa-Fé'nin geldiğini Kongre'ye haber vermişti. O sırada Kongre, Santa-Fé körfeze girmeden buradan çıkmak üzere ivedilikle demir almak için hazırlıklarını yapıyordu.

Tüm bunlar olup biterken Santa-Fé San Juan Burnuna doğru ilerlemeye devam ediyordu... Deniz sakindi ve deniz melteminin son esintilerini hissediyordu.

Kuşkusuz Komutan Lafayate, Dünyanın Ucundaki Fener Estados Adasına inşa edilmeden önce karaya gece vakti çok yaklaşmak hatta koya ulaşmak için Elgor Körfezine yönelmek tedbirsizliğini göstermezdi.

Ancak artık kıyı ve körfez aydınlatılıyordu ve ertesi günü beklemek gerektiğini düşünmemiştir.

Böylece savaş gemisi güneybatı yönünde yoluna devam etti ve gece karanlığı iyice çökünce Elgor Körfezinin bir mil uzağına ulaştı.

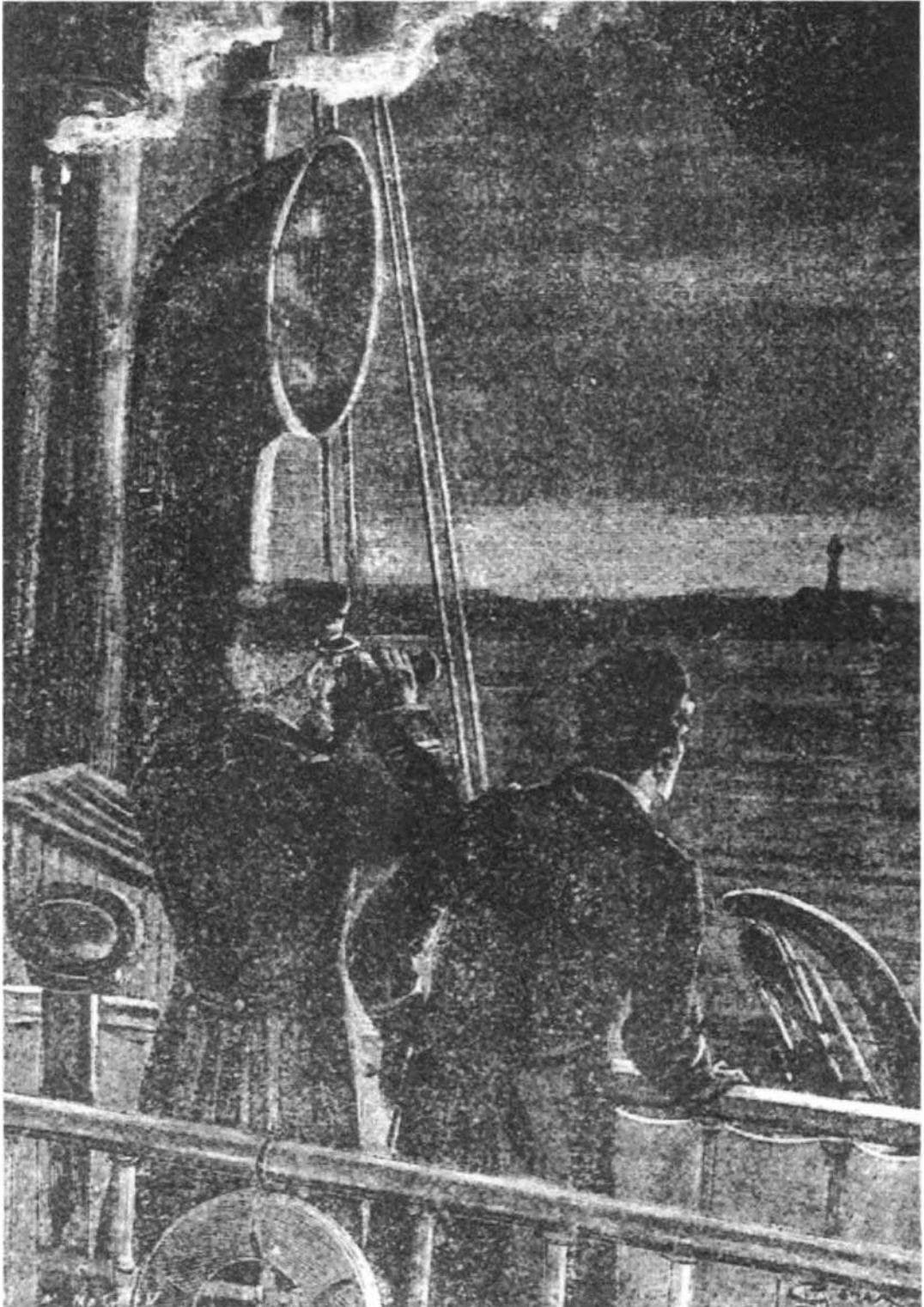
Santa-Fé düşük buharla fenerin yanmasını bekleyerek yerinde duruyordu.

Bir saat geçti. Adada hiç ışık yanmadı. Komutan Layafate konumuyla ilgili yanılıyor olamazdı... Elgor Körfezi önünde açılıyordu... Fenerin menzilindeydi... Ama fener yanmıyordu!..

Santa-Fé'de fenerin bozulduğundan başka ne düşünülebilirdi ki? Belki de oldukça şiddetli olan son fırtına sırasında kırılmıştı, mercekler zarar görmüş, lambalar kullanılmaz hale gelmişti. Asla, hayır asla üç bekçinin bir korsan çetesinin saldırısına uğradığı, ikisinin o katillerin kurşunlarıyla öldüğü ve üçüncüsünün de aynı akıbete uğramamak için kaçtığı akıllarına gelmezdi.

“Ne yapacağımı bilmiyordum,” diye söze başladı Komutan Lafayate. “Gece zifiri karanlıktı. Körfeze yönelmeye cesaret edemiyordum. Şafağa kadar denizde beklemeliydim. Subaylarım, mürettebatım hepimiz ölümcül bir endişe içinde kıvranıyorduk. Nihayet dokuz saat sonunda fener ışıldadı... Gecikmenin nedeni bir arıza olmalıydı... Basıncı arttırdım, geminin burnu körfezin girişine çevrildi. Bir saat sonra Santa-Fé körfeze girdi. Küçük koya bir buçuk mil kala demirlemiş haldeki yelkenliyi gördüm, terk edilmiş gibi duruyordu... Birkaç adamı

gemiye gönderecektim ki silah sesleri duyuldu, üstelik silahlar fenerin balkonundan ateşlenmişti!.. Bekçilerimizin saldırıya uğradığını ve muhtemelen o yelkenlinin mürettebatına karşı kendilerini savunduklarını anladık... Saldırganları korkutmak için sireni öttürdüm... ve on beş dakika sonra Santa-Fé demirleme yerindeydi.”

Fenerin menzilindeydi...

“Tam zamanında komutanım,” dedi Vasquez.

“Eğer siz feneri yakmak için canınızı tehlikeye atmasaydınız oraya gelemezdi. Yelkenli ise şu anda denizde olurdu. Hiç şüphe yok ki körfezin çıkışında onu fark edemezdik ve o korsan çetesi elimizden kaçmış olurdu!” diye yanıt verdi Komutan Lafayate.

Hikâyeyi gemide herkes öğrenmişti, en içten tebriklerini Vasquez ve John Davis’e sunmuşlardı.

Gece sakin geçti. Ertesi gün Vasquez Santa-Fé’nin Estados Adasına getirdiği üç yeni bekçiyle tanıştı.

Gece boyunca güçlü bir grup tayfanın ele geçirmek üzere yelkenliye gönderildiğini söylemeye gerek yok. Aksi takdirde Kongre mutlaka gemiye yeniden binmeye çalışacak ve denizin çekilmesiyle hemen denize açılacaktı.

Yeni bekçilerin güvenliğini sağlamak için Komutan Lafayate’in yalnızca tek bir amacı vardı: Adayı saran ve Carcante ile Vargas’ın ölümünün ardından sayılan –çaresiz bir lider de dahil olmak üzere– hâlâ on üç olan haydutlardan temizlemektir. Adanın yüzölçümü göz önüne alındığında aramalar uzun süreceğe, hatta sonuçsuz kalacağı benziyordu. Santa-Fé’nin mürettebatı adanın tamamını aramayı nasıl başaracaktı?

Kuşkusuz Kongre ve adamları Saint-Barthélemy Burnuna dönmek gibi bir tedbirsizlikte bulunmayacaklardı, saklanma yerleri açığa çıkabilirdi. Fakat adanın geri kalanı onlarındı, çetenin son adamı yakalanana dek haftalar, aylar geçebilirdi. Yine de Komutan Lafayate, bekçileri her tür saldırı olasılığına karşı güvence altına almadan ve fenerin düzenli şekilde işlediğinden emin olmadan adadan gitmeye razı değildi.

Esasında, daha hızlı sonuç getirecek şey, Kongre ve adamlarının kendilerini içinde bulacakları mahrumiyetti. Ne Saint-Barthélemy Burnundaki mağarada ne de Elgor Körfezindeki mağarada erzakları kalmıştı.

Vasquez ve John Davis'in rehberlik ettiği Komutan Lafayate ertesi gün şafak vakti en azından Elgor Körfezindeki mağarada ne bisküvi, ne tuzlama ne de konserve buldu; yiyecek hiçbir şey kalmadığı tespit edilmişti. Kalan tüm yiyecekler, savaş gemisinin denizcileri tarafından küçük koya götürülen yelkenliye taşınmıştı. Mağarada yalnızca değersiz enkaz parçaları, yatak takımları, giysiler, fenerin lojmanına konan aletler vardı. Kongre geceleyin ganimetlerini koyduğu depoya gelmiş olsa bile, çetesini doyurmaya yarayacak bir şey bulamayacaktı. *Carcante* gemisindeki tüfek ve cephanenin miktarına bakılırsa elinin altında av tüfeği bile bulunmamalıydı. Elinden balık tutmaktan başka bir şey gelmezdi. Bu şartlarda teslim olmak zorunda kalacaklar ya da kısa sürede açlıktan öleceklerdi.

Bu sırada aramalar hemen başlamıştı. Bir subay ya da ikinci kaptanın emri altında tayfalar, kimileri adanın içine, kimileri de kıyıya doğru olmak üzere dağıldılar. Hatta Komutan Lafayate Saint-Barthélemy Burnuna bile gitti, ancak çeteden hiç iz yoktu.

Günler geçti, korsanlardan hiçbiri bulunamamıştı. 10 Mart sabahında fenerin bulunduğu alana, açlıktan kıvranan soluk benizli, zayıflamış, tükenmiş, sefalet içinde yedi yerli çıkageldi. *Santa-Fé*'ye götürülerek bakımları sağlandı ve kaçmaları imkânsız şekilde alıkondular.

Dört gün sonra Webster Burnu civarında güney kıyısını gezen ikinci kaptan Riegal beş ceset buldu, Vasquez aralarından çete üyesi iki Şililiyi tanıdı.

Etraflarında bulunan kalıntılar balık ve kabuklu deniz hayvanlarıyla beslenmeye çalıştıklarını gösteriyordu; fakat çevrede ne ateş ne sönmüş kor ne de kül izi vardı. Belli ki ateş yakmak için hiçbir araçları yoktu.

Ertesi günün akşamında güneş batmadan az önce, fenere beş yüz metre uzaklıkta küçük koyu çevreleyen kayalıkların ortasında bir adam belirdi.

Burası, savaş gemisinin gelişinden bir gün önce, Vasquez'in son kez şansını denemek istediği o gece, yelkenlinin gitmesinden korkan John Davis ile Vasquez'in gemiyi gözetledikleri yerd.

O adam Kongre'ydi.

Fenerin etrafında yeni bekçilerle dolaşan Vasquez onu hemen tanıdı ve haykırdı:

“İşte o!.. Bu o!..”

Bu bağırışın üzerine, kumsalda ikinci kaptanla yürüyen Komutan Lafayate koşmaya başladı.

John Davis ve birkaç tayfa peşinden koştular ve taraçada toplanan herkes çetenin hayatta kalan liderini görebildi.

Buraya ne yapmaya gelmişti? Neden ortaya çıkmıştı? Niyeti teslim olmak mıydı? Kendisini bekleyen akıbeti bilmiyor olamazdı. Buenos-Aires'e götürülecek ve bütün o cinayet ve yağmaları canıyla ödeyecekti.

Kongre diğerlerinden daha yüksek olan ve denizin usulca vurduğu bir kayanın üzerinde hareketsiz duruyordu. Bakışlarını körfezde gezdiriyordu. Sa-

vaş gemisinin yanında, talihin ona tam zamanında Saint-Barthélemy Burnuna gönderdiği ve kötü talihin de ondan geri aldığı yelkenliyi seçebiliyordu. Aklından ne düşünceler geçiyor olmalıydı! Ne pişmanlıklar! Savaş gemisi gelmemiş olsaydı çoktan Pasifik sularında ilerliyor olacak, böylece herhangi bir kovuşturmadan paçayı sıyıracak ve ceza almadan kurtulacaktı...

Elbette Komutan Lafayate Kongre'yi ele geçirmek istiyordu.

Emir verdi ve ikinci kaptan Riegal beraberinde altı tayfayla birlikte gürgen ormanına ulaşmak için fener duvarının dışına çıktı. Bu ormanda kaya duvarını tırmanarak hayduda kolayca ulaşabilirlerdi.

Vasquez bu küçük grubu kestirmeden götürüyordu.

Taraçanın dışında yüz adım atmamışlardı ki bir patlama sesi duyuldu ve bir beden boşluğa düşerek köpüklü dalgaların ortasına daldı.

Kongre kemerinden bir tabanca çıkarmış ve alnına dayamıştı... Alçak haydut kendi cezasını kendi vermişti, şimdi ise gelgit bedenini denize sürükliyordu.

İşte Estados Adasında yaşanan facia böyle son bulmuştu.

3 Mart gecesinden sonra fener kesintisiz çalışmaya başladı...

Yeni bekçiler Vasquez tarafından bilgilendirildi.

Artık adada korsan çetesinden geriye bir kişi bile kalmamıştı.

John Davis ve Vasquez Buenos-Aires'e dönen savaş gemisine bindiler; John Davis oradan Mobile'e yurduna geri gönderilecekti ve kuşkusuz enerjisi,

cesareti ve liyakatine yaraşır bir şekilde bir komutanlık alacaktı.

Vasquez'e gelince, azimle göğüs gerdiği çetin sınavların ardından dinlenmek üzere doğduğu kente gidecekti... Fakat yalnız gidiyordu, zavallı arkadaşları onunla beraber dönmeyeceklerdi!

Bir patlama sesi duyuldu.

Yeni bekçilerin güvenliğinden artık emin olan Komutan Lafayate gidiş işaretini verdiğiğinde günlerden 18 Mart, öğleden sonraydı. Gemi körfezden çıkarken güneş batıyordu.

Birden kıyıda, yansımasının geminin dümen suyunda dans ettiği bir ışık belirdi. Ve Santa-Fé karanlık denizde uzaklaşırken, Dünyanın Ucundaki Fener'in yansıttığı sayısız ışını da beraberinde götürüyor gibiydi.